1991

PRINTED AT TOPOBAN (Printing Press)

KUMARPARA PANCHALI

REFERENCE,
(NOT FOR ISSUE)
READING ONLY INSIDE LIBRARY

Assam Legislative Assembly Debates

सत्यमेव जयते

1989

OFFICIAL REPORT

SEVENTEENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE SIXTH GENERAL ELECTIONS UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN CONSTITUTION OF INDIA

(BUDGET SESSION)

VOL. XVII

NO. 24

The 4th May, 1977

Geetali Art Press, G. S. Road, Dispur,
Guwahati—781022

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1977

(Budget Session)

Volume— XVII

No— 24

Dated the 4th May, 1977.

CONTENTS.

		Page No.
1.	Questions	5— 40
2.	Voting on Demands for grants —	41—146
3.	Statement by the Ex Minister— —	147— 152
4.	Miscellaneous — — —	— 153
5.	Statement by the Cheif Minister— —	154— 156
6.	Statement by Minister— —	157— 175
7.	Calling Attention Notice— —	— 176
8.	Laying of paper— — —	—177
9.	Introduction of Government Bill— —	—178
10.	Announcement by the Chair— — —	—178
11.	Adjournment— — — —	— 179

Proceedings of the Seventeenth Session of the Assam Legislative Assembly assembled after the Sixth General Election under Sovereign Democratic Republican Constitution of India.

—+—

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Wednesday the 4th May, 1977 with the Hon. Speaker in the Chair, 14 (Forteen) Ministers, 4 (Four) Ministers of State, 1 (One) Deputy Minister and 74 (Seventyfour) Members present.

—+—

STARRED

Questions and Answers

(To which oral answers were given)

Date : 4th May, 1977

—×—

বিষয় ঃ— যোৰহাটৰ পৰা তিতাবৰেদি বৰহোলা নগাবাট গড়কাপ্তানী আলি

শ্ৰীজয় চন্দ্ৰ বৰাই সুধিছে :—

*৩১০। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে —

(ক) যোৰহাটৰ পৰা তিতাবৰেদি বৰহোলা নগাবাটলৈ যি গড়কাপ্তানী বিভাগৰ আলি আছে সেই আলিটো পকা কৰিবৰ বাবে কিবা ব্যৱস্থা লোৱা হৈছেনে ?

(খ) নগা ৰাজ্য আৰু অসম ৰাজ্যৰ ব্যৱহৃত পথহিচাবে সেই পথটো N. E. C. আচনিৰ অন্তভূক্ত কৰিবৰ বাবে প্ৰস্তাৱ দিয়া হৈছে নেকি ?

শ্ৰীমহম্মদ ইন্দ্ৰিছ (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :—

৩১০। (ক) আৰু (খ) — তেনে কোনো আচনি বৰ্ত্তমান লোৱা নাই ; কিন্তু পথটো উন্নয়নৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় জৰীপ আদিৰ প্ৰাককলন উত্তৰ পূৰ পৰিষদৰ অনুমোদনৰ কাৰণে পঠোৱা হৈছে ।

শ্ৰীজয় চন্দ্ৰ বৰা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, উত্তৰ পূৰ পৰিষদৰ অনুমোদনৰ কাৰণে পঠোৱা হৈছে বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে। এতিয়া ৰাষ্টাতো অন্য কিবা আচনিৰ অন্তভূক্ত কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছেনেকি ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— অন্য আচঁনিৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হোৱা নাই । ইয়াৰ বাবে এইটোৰেই যুগুত আচনি হব ।

শ্ৰীজয় চন্দ্ৰ বৰা :— এই আচনি কিমান টকাৰে কৰা হৈছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— এইটো ৰাষ্টাত প্ৰায় ১ কোটি টকা লাগিব ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ থাউন্দ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৰহাটৰ পৰা তিতাবৰ পৰা আৰু তিতাবৰৰ নগাবাত এই দুয়োটা ৰাষ্টাৰ ভিতৰত কোনটো

ৰাষ্টৰ ভিতৰত কোনটো ৰাষ্টাৰ সম্পৰ্কে মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰ দিছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— যোৰহাটৰ পৰা চিনামৰাইদি ৫ কিলোমিটাৰ, চিনামৰাৰ পৰা তিতবৰলৈ ৯ কিলোমিটাৰ, তিতাবৰৰ পৰা বৰহোলালৈ, ১৯ কিলোমিটাৰ আৰু তাৰ পৰা নগাবাটলৈ ৩ কিলো-মিটাৰ হব ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাঁউন্দ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ইয়াৰ সমান্তৰাল ভাবে যোৰহাটৰ পৰা তিতাবৰলৈ যোৱা ন-আলি ৰাষ্টাৰতো অতি গুৰুত্বপূৰ্ণ । সেই ৰাষ্টাতো এতিয়া এনে অৱস্থা হৈছে যে, যে গাড়ী যোৱাৰ কথাই নাই তাত চাইকেলো যাব নোৱাৰে । ৰাষ্টাৰ মাজতে পুখুৰী হৈছে আৰু নৰ্দমা হৈছে এই ৰাষ্টাতো কিবা উন্নত কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— এইটো বেলেগ প্ৰশ্ন ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউন্দ :— যোৰহাটৰ পৰা তিতাবৰলৈ যোৱা যি দুটা আলি আছে সেই দুটা একেলগে গৈ তিতাবৰত ওলাইছে, তিতাবৰৰ পৰা দুয়োটা ৰাষ্টা বৰহোলালৈ গৈছে । সেই দুটাৰ ভিতৰত এইটোও এটা ।

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— এইটো ৰাষ্টা বেলেগে থাকিব পাৰে আৰু এইটো কথা বেলেগে আলোচনা কৰা হব ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ৰাষ্টাটো এন, ই, চি লৈ পঠোৱাত নগা চৰকাৰৰ পৰা সন্মতি পাইছেনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— এইটো অনুমোদনৰ কাৰণে পঠোৱা হৈছে ।

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চহৰীয়া :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এন; ই, চিৰ অন্তৰ্ভুক্ত কেইটা ৰাষ্টাৰ কাম আৰম্ভ হৈছে আৰু কিমান টকা খৰচ হব ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— গোটেই ৰাষ্টাখিনি এতিয়া আমাৰ হাতত নাই ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই ৰাষ্টাতো যদি নগা -বাতলৈকে হয়, নগাবাত্তৰ পৰা নগাপাহাৰলৈ উঠোতে আৰু কিছু দূৰ শিৱসাগৰ জিলাৰ মাটি থাকে আৰু ৰাষ্টা সেই ঠাইলৈকে আছে গতিকে আগুৱাই নিয়াৰ বাবে চৰকাৰে যত্ন লবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (মন্ত্ৰী) :— আমাৰ ফালৰ পৰা সেইখিনি চেষ্টা আমি কৰিম । এই ৰাষ্টা তুয়োটা ষ্টেট বৰ্ডাৰৰ । গতিকে এই পৰচনটো এই ৰাষ্টাত সোমাব ।

Starred question No. 311 Was not put the Member being absent.

বিষয় :— কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আচনি ।

শ্ৰীগোলাপ চন্দ্ৰ বৰুৱাই সুধিছে :—

* ৩১২। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আচনিৰ বাবে কিমান মাটি অধিগ্ৰহন কৰা হৈছে জনাবনে ?

(খ) এই অধিগ্ৰহণ কৰা মাটিৰ মালিক কিমান ?

(গ) এই অধিগ্ৰহণৰ সম্পূৰ্ণ মাটিৰ মূল্য জলসিঞ্চন বিভাগৰ পৰা

ৰাজহ বিভাগলৈ অনা হৈছেনে আৰু যদি অনা হোৱা নাই, কিয় হোৱা নাই জনাবনে ?

(ঘ) এতিয়ালৈকে কলিয়াবৰৰ জলসিঞ্চনৰ অধিগ্ৰহণ কৰা মাটিৰ মূল্য কিমান জনক দিয়া হৈছে আৰু কিমান জনক মূল্য দিবলৈ বাকী আছে জনাবনে ?

ডাঃ ভুমিধৰ বৰ্ম্মন (ৰাজহ বিভাগৰ ৰজ্যিক মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :—

৩১২। (ক) কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আচনিৰ মুঠ ৩২০৮/৯ লেচা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে।

(খ) মুঠ ৬,৬৬৭ জন।

(গ) জলসিঞ্চন বিভাগে ৰাজহ বিভাগক এই অধিগ্ৰহণৰ সম্পূৰ্ণ মাটিৰ মূল্য এতিয়াও জমা দিয়া নাই। বাকী থকা টকাৰ কাৰণে জলসিঞ্চন বিভাগৰ লগত যোগাযোগ কৰি থকা হৈছে।

(ঘ) এই অধিগ্ৰহণৰ মাটিৰ মূল্য এতিয়ালৈকে ২০৩১ জন পট্টাদাৰক দিয়া হৈছে আৰু ৪৬৩৬ জনক দিবলৈ বাকী আছে।

শ্ৰীগোলাপ চন্দ্ৰ বৰুৱা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই কলিয়াবৰ জলসিঞ্চন আচনিৰ মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা কেইবা বছৰো হৈছে। এই মাটি ৰাইজৰ পৰা নিয়া আজি কেইবা বছৰো হৈছে কিন্তু এতিয়ালৈকে ৰাজহবিভাগৰ অৱহেলাৰ বাবে চৰকাৰে জলসিঞ্চন বিভাগৰ পৰা টকা আনিব পৰা নাই গতিকে ইয়াৰ এটা তত্‌কালিন ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে ?

ডাঃ ভুমিধৰ বৰ্মন (মন্ত্ৰী) :— এই আচনি উপায়ুক্তই মাত্ৰ ১৪।

১৪।১২।৭২ তাৰিখতহে জনসিঞ্চন বিভাগৰ পৰা পাইছে।

শ্ৰীগোলাপ চন্দ্ৰ বৰুৱা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭২ চনৰ পৰা এতিয়া ১৯৭৭ চনলৈকে যিবিলাক কৃষকৰ মাটি গল, সেই কৃষক সকলে টকাও নাপালে আৰু সেই মাটিত খেতি কৰাৰ পৰাও বঞ্চিত হল, আৰু পানীও এতিয়ালৈকে পোৱা নাই। এতিয়া জলসিঞ্চন বিভাগৰ পৰা খৰটকিয়া ভাবে টকা হিচাব নিকাচ কৰি আদায় কৰিব লাগে। আপোনালোকৰ ফালৰ পৰা এই টকা অনাৰ ব্যৱস্থা আছে।

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী) :— আমাৰ ৰাজহ বিভাগৰ পৰা এই টকা আদায়ৰ বাবে সকলো ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে।

শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ :— মূল প্ৰশ্নটো আছিল, কলিয়াবৰ জলসিঞ্চনৰ ক্ষতিপূৰণ সম্পৰ্কত। এনেকুৱা ৰাজহ বিভাগৰ হাতত বহুতো কেচ আছে। যোৱা ১০।১২ বছৰ ধৰি যিবিলাক মানুহে ক্ষতিপূৰণ পোৱা নাই, সেই মানুহবিলাকৰ বাবে ৰাজহ বিভাগে কি ব্যৱস্থা হাতত লৈছে? যিবিলাক লোকৰ পৰা মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হল, সেই লোকসকলক খৰটকিয়াভাবে ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ কাৰণে ৰাজহ বিভাগৰ পক্ষৰ পৰা বিশেষ ব্যৱস্থা লোৱা হবনে?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী) :— ৰাজহ বিভাগে যাতে এই টকা সোনকালে দিব পাৰে তাৰ কাৰণে যথেষ্ট চেষ্টা কৰি আছে। আৰু সোনকালে আমি ডেপুটি চেক্ৰেটৰি বিভিন্ন চাবদিভিজনত থকা ৰাজহ বিভাগৰ বিষয়া সকলে অলোচনা কৰি সোনকালে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব।

শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ :— যিবিলাক লোকে বহু বছৰ ধৰি ক্ষতিপূৰণ দিব পৰা নাই আৰু ৰিকুইজিত বিভাগৰ পৰা ৰাজহ বিভাগে

নিজস্ব হিচাব আদি সোনকালে নিব পৰা নাই বাবেই ক্ষতিপূৰণ দিয়াত পলম হৈছেনেকি ?

ডাঃ ভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী) :— ৰাজহ বিভাগে সাধাৰণতে পলম নকৰে। বিকুইজিত বিভাগে টকা দিলে ৰাজহ বিভাগে এই টকা সোনকালেই দিব।

মৌলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰীমহোদয় বলেছেন যে তুইহাজার লোকে টাকা দেওয়া হয়েছে। কিন্তু কত ইংরাজী থাকে কত ইংরাজী পর্যন্ত তাদেরকে টাকা দেওয়া হওছে ?

দ্বিতীয় প্রশ্ন, এক বিভাগের সঙ্গে অন্য বিভাগের সম্পর্ক সব সময়ই থাকো। সুতরাং 'কেবিনেটের' সিদ্ধান্ত রাজস্ব বিভাগে কত দিনে যাবে তার হিসাব করে যাতে খুব শীঘ্রপাঠাতে পারেন চিন্তা মন্ত্রী মহোদয় করবেন কি ?

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী) :— চাৰ বেছি বছৰ হোৱা নাই। ১৪-১২-৭২ত পোৱা হৈছে।

শ্রীমোলানা আব্দুল জলিল চৌধরী :— এই তুহাজার লোককে কত তারিখ পর্য্যন্ত তাদের টাকা দেওয়া হ'ল আৰু দ্বিতীয় কথা হ'ল জলসিঞ্চন বিভাগে থেকে কাগজ পত্র নিতে ১৯৭২ৰ থাকে ১৯৭৭ সাল হ'ল আৰু কত বছর লাগবে ?

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্ম্ম'ণ (মন্ত্ৰী) :— ১৪-১২-৭২ তাৰিখত আমি পাইছো। বিকুৱাবিং বিভাগৰ পৰা আমালৈ লিখিছিল। কেতিয়া জলসিঞ্চন হৈছিল সেইটো আমাৰ কথা নহয়। এইটো জলসিঞ্চন বিভাগৰ কথা। ১৪ - ১২ - ৭২ তাৰিখত পোৱাৰ পিচত এষ্টিমেট

কৰিছে তাৰ পিচত টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীমোলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :— কত তাৰিখে টাকা দিছে ?

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্ম্মন (মন্ত্ৰী) :— এতিয়া সংখ্যাটো হাতত নাই চাৰ।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড :— যিহেতু এই সম্পৰ্কীয় ক্ষতিপূৰণৰ কথা বাৰে বাৰে আহি আছে বিভিন্ন সময়ত বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ কাৰণে, কথাটো মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে সমস্ত ক্ষতিপূৰণ ১৯৭৫ চনৰ একত্ৰিশ নবেম্বৰৰ ভিতৰত দিয়া হব বুলি কৈছিল তাৰ পিচত একত্ৰিশ ডিচেম্বৰৰ ভিতৰত হব আৰু তাৰ পিচত ১৯৭৬ চনৰ একত্ৰিশ মাৰ্চৰ ভিতৰত দিয়া হব বুলি কৈছিল। তাৰ কাৰণে কিবা কিবি কমিটি আদিও কৰি দিয়া হৈছিল এই গোটেই কথাটো মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— এই কথাটোৰ ভিতৰত ইমান জটিলতা আছে যে সমাধান কৰা কিছু অসুবিধা আছে। কিন্তু তথাপিও আমি বিশেষ ভাৱে কমিটি এটা কৰি গোটেই বিলাক ঠাইলৈ গৈ তাত গোটেই কথা বিলাক আলোচনা কৰি দৰকাৰ হলে ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিৰ লগত আলোচনা কৰি ঠাইতে মীমাংসা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে আৰু তাকে নকৰিলে গতানুগতিক পদ্ধতিৰে যি ধৰণেৰে দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছে সেই ধৰণেৰে আৰু বহু দিন লাগিব সেই কাৰণে গৈ থিতাতে দিয়াৰ ব্যৱস্থা এতিয়া হাতত লোৱা হৈছে।

শ্ৰীগুণেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত :— প্ৰশ্ন আছিল কলিয়াবৰ সম্পৰ্কত। তাত চাৰি হাজাৰ লোকক দিবলগীয়া টকা আছে। সৰহখিনিৰে যিকণ

মাটি আছে সেইখিনি অধিগ্ৰহণ কৰা হৈছে আৰু আজি পাচ বছৰ ধৰি নিৰ্ম্মম ভাৱে ক্ষতিপূৰণ দিয়া হোৱা নাই। তেওঁলোক কৰবাত মাটি দিব লাগে নহলে ক্ষতিপূৰণ দিব লাগে। মোৰ নিজৰ খবৰ মতে তুহাজাৰ বছৰ অকণমানো মাটি যাৰ আছিল লোৱা হৈছে কিন্তু কিমান দিনৰ ভিতৰত ক্ষতিপূৰণ দিয়াটো সম্ভৱ হব সেইটো ৰাজহমন্ত্ৰী অথবা মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা আশ্বাস এটা বিছাৰিছো।

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী):— নোলোৱা বেছি ভাগৰে ভিতৰত শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ টকা চেংচন হৈছে লিখি দি নিলে এতিয়াও নিব পাৰে।

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত :— লিখি দিয়াৰ কাৰণে, আবেদন কৰাৰ কাৰণে মাননীয় সদস্য গোলাপ বৰুৱাৰ লগতে মইও দায়িত্ব ললো। নগাওঁৰ পৰা কিমান আবেদন আহিছে সেইটো আমি জানো। লিখি দিলেও যে পইচা পোৱা নহব সেইটো ঠিক, ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে কোৱা কথা সত্য নহয়। তেখেতে ৰেকৰ্ড চাই কওক আৰু পৰিস্কাৰ ভাৱে জনাওক। যদি সঁচাকৈ লিখি দিলে হয়, কালিয়েই আমি দিব পাৰো, কিন্তু আশ্বাস দিব লাগে।

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী :— মই কৈছো যে কিছুমান লোকৰ কাৰণে শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ টকা আমাৰ হাতত জমা আছে। তেওঁলোকে তাৰ কাৰণে আইন অনুসৰি দাবী কৰিলে সেইটো আমি দিব পাৰিম।

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত :— পুস্তকে স্থাপিতা বিদ্যা, পৰহস্ত গতং, ধনং' মানুহখিনিয়ে টকা পোৱা নাই। লিখি দিয়াৰ কাৰণে আমি প্ৰস্তুত আছো। এইটো পৰিস্কাৰ কৰি জনাব লাগে যে লিখি দিলে কিমান দিনৰ ভিতৰত টকা দিব পাৰিব।

শ্রীছত্র সিং টেৰণ (মন্ত্ৰী) :— এই শতকৰা পঞ্চাশ টকা দিয়া হৈছে এইটো যি সকলে ক্ষতিপূৰণ পাব তেওঁলোকে গ্ৰহণ কৰিলে বুলি লিখি দিলে টকা দিব পৰা যায় নহ'লে ডি-চিৰ হাতত টকা থাকিলেও কেনেকৈ দিব চাৰ।

শ্রীজগদীশ চন্দ্র দাস :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে এতিয়া কৈছে যে লিখি দিলে শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ টকা দিব পাৰে কিন্তু আচল কথা হ'ল এতিয়া চৈধ্য পোন্ধৰ বছৰৰ পিচত এতিয়া মাত্ৰ শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ দিলে ৰাইজে কিয় মানি লব। এতিয়া সম্পূৰ্ণ টকা দিব লাগিব। তাৰ ওপৰত ফাইনেল এষ্টিমেট কৰিব লাগিব।

মাননীয় অধ্যক্ষ :— আপোনাৰ প্ৰশ্নটো কি ?

শ্রীজগদীশ চন্দ্র দাস :— সেই কাৰণে গোটেই কথাটো অনু-সন্ধান কৰিবৰ কাৰণে এটা কমিটি কৰি দিব নেকি ?

শ্রীগোলাপ চন্দ্র বৰুৱা :— কমিটি কৰি দিয়া হৈছে বুলি মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে। আৰু চাইটত গৈ জিলাধিপ অহা যোৱা নকৰাকৈ তাতেই গৈ টকা সিকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব। এইটো আমি একমত আৰু চৰকাৰো একমত যদিহে টকা একেলগে দিয়ে, কিন্তু পাৰ্টপেমেণ্ট নহব। ছয় হাজাৰ মানুহৰ সাত বছৰৰ ভিতৰত মাত্ৰ দুহাজাৰ টকা দিয়া হৈছে। সম্পূৰ্ণ টকা দিয়াৰ কাৰণে আৰু কিমান সময় লাগিব। কিয়নো ৰাইজে জলসিঞ্চনৰ কাৰণে বাধা বিঘিনি নোহোৱাকৈ মাটি দিছে। ৰাজহ বিভাগৰ পৰা খৰতকীয়া ব্যৱস্থা নকৰা কাৰণে সম্পূৰ্ণ টকা দিব পৰা হোৱা নাই। অতি সোনকালে কিমান দিনৰ ভিতৰত দিব পাৰি সেইটো ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে জনাব লাগে।

শ্রীভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী) :— ৰাজহ বিভাগে কাম কৰি

আছে । চুড়ান্ত প্ৰাককলন তৈয়াৰ কৰা কাম চলি আছে ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— যি সকল মানুহৰ মাটি বাৰি খুব কম আছিল সেই সকলোৰো মাটি অধিগ্ৰহণ কৰা হ'ল এতিয়া তাৰ বাবদ শতকৰা পঞ্চাশ ভাগ টকা লৈ সেই সকলে এতিয়া তেল-নিমখ খাই জীৱন শেষ কৰিব লাগিব কিন্তু তেওঁলোকে এতিয়া সেইটো কৰিব খোজা নাই। একেবাৰে টকা বিচাৰিছে নহলে কৰবাত মাটি বিচাৰিছে সেই কাৰণে এই প্ৰশ্নটো বাৰে বাৰে আহিছে । গতিকে সেই ব্যৱস্থা সেই ধৰণেৰে কৰিব নোৱাৰি নেকি ?

শ্ৰীভূমিধৰ বৰ্ম্মণ (মন্ত্ৰী) :— মই কৈছোৱেই যে যিমান সোন -কালে পৰা যায় কৰা হব ।

বি : আঙ্গুলীয়া গাৱত নলী-নাদবছুৱাই পানী যোগান ব্যৱস্থা

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো সুধিছে :—

*৩১৩। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) বৰপেটা মহকুমাৰ আঙ্গুলীয়া গাৱত থকা নদী-নাদৰ পৰা বছৰী কিমান বিঘা মাটিত পানী দিয়া হয় ?

(খ) এই নলী-নাদৰ পৰা এতিয়ালৈকে কিমান লেভী আদায় হল ?

(গ) এই নলী-নাদটো কেতিয়া বহুৱা হৈছিল ?

(ঘ) এই নলী-নাদৰ পৰা ৰাইজে কেতিয়াৰ পৰা পানী পাইছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৩১৩। (ক) ১৯৭২-৭৩ চনত ২৪ বিঘা
১৯৭৩-৭৪ চনত ২৪ বিঘা
১৯৭৪-৭৫ চনত ২$\frac{1}{2}$ বিঘা

মাটিত পানী দিয়া হয়।

(খ) পানীৰ বাবদ কোনো প্ৰকাৰৰ লেভী আদায় দিয়া হোৱা নাই।

(গ) ২২।৫।১৯৭২ চনত বহুৱা হয়।

(ঘ) ১৯৭২-৭৩ বিত্তীয় বছৰৰ পৰা পানী যোগান আৰম্ভ হয়।

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো ঃ— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই গভীৰ নলী নাদ সম্পৰ্কত বাইজৰ সহায়ৰ কথা আছে। সেই উদ্দেশ্যে নলী নাদ বহুৱাই দিয়া হৈছে বস্তুটো আজি ইমান বছৰে এনেই পৰি আছে। গতিকে এইটো কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে অতি সোনকালে কিবা ব্যৱস্থা লবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী)ঃ— এই নলী নাদ বহুৱাইছিল জিঅ-লজি আৰু মাইনিং বিভাগে। ১৯৭২-৭৩ চনত আমাক দিয়া হয়, তেতিয়া পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা হয়। যদি ডিজেল ইঞ্জিন হয় তেন্তে সদায় পানী দিব লাগিলে বিঘাই প্ৰতি ৩০-৪০ টকা খৰচ পৰে। মানুহ বিলাক্ৰ পৰা অলপ পইচা বিচাৰিছো। অলপ পইচা দিলে পানী দিব পাৰো, কাৰণ অপাৰেটৰ ৰাখিব লাগে। কিন্তু ৰাইজে পইচা দিবলৈ ৰাজি নহয়, সেই কাৰণে অসুবিধা হৈছে।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্মা ঃ— ১৯৭২ চনৰ পৰা কমাই আনি আঢ়ৈ বিঘা কৰা হৈছে। বাকী থিনিত বাৰিষ্টবে পানী দিয়া হয় নেকি ? এইটো কিয় কমাই দিয়া হৈছে।

শ্রীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— এইটো পৰীক্ষা মূলক ভাবে দিয়া হৈছে, ব্যৱসায়ীক ভিত্তিত নহয়। এইটো জিঅলজি এণ্ড মাইনিং বিভাগে কৰিছিল - কিমান তলত পানী আছে ইত্যাদি চাবৰ কাৰণে। তাৰ পিচত আমাক দিছে আৰু আমি পানী দিবলৈ আৰম্ভ কৰিছো। নীতি অনুসৰি টকা আদায় কৰিব লাগে। বিনা পইছাত দিব নোৱাৰো। ৰাইজে সেই পইচা দিবলৈ সাজু নহয় তেতিয়া পানী দিয়া বন্ধ কৰা হৈছে।

মোলানা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়, বলেছেন যে 'এক্সপেরিমেন্ট' করে আচনী লওয়া হইয়াছে। ধান বেশী হওয়ার জন্য জল দেওয়া হয়েছে থাকে, ধানের উৎপাদন এই ভারে কমাবার নতুন নীতি গৃহীত হয়েছে কবে থেকে মন্ত্ৰী মহোদয় জানাবেন কি ?

শ্রীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— স্যাৰ, প্ৰশ্নটো বুঝি নাই। উৎপাদন বাড়াবার জন্যই ক্ষেতে জল দেওয়া হয় এবং জল নিলে কিছু টাকা দিতেই হয়। পয়সা না দিলে জল দেওয়া হয় না।

শ্রীতুলাল বৰুৱা :— মই কথাটো বুজা নাই। মন্ত্ৰী মহোদয়ে, কৈছে জিঅলজি এণ্ড মাইনিং বিভাগে এক্সপেৰিমেণ্ট কৰি চাইছিল। তাৰ পিচত কৃষি বিভাগে ললে। কৃষি বিভাগে লোৱাৰ পিচত এইটো এক্স-পেৰিমেণ্টল বেচিচত চলি আছে। কৃষক সকলেক সোধে পইচা দিব নে নিদিয়ে ? নিদিয়াৰ কাৰণে বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। প্ৰথম কথা হল এক্স-পেৰিমেণ্টেল বেচিচত জিঅলজি এণ্ড মাইনিং বিভাগে কৰিছিলে, তেতিয়া হলে পানী দিয়াৰ সুবিধা যদি নাছিল, কৃষি বিভাগে কিয় লৈছিল ? আৰু যদি লৈছিল এইটো প্ৰকৃততে কামত ব্যৱহাৰ কৰিব পৰাকৈ কাৰ্য্যকৰী কৰা নহল কিয় ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— এইটো আমাৰ বিভাগৰ নহয়। যেতিয়া পানী দিবলৈ ধৰিছো তেতিয়া পইচাৰ প্ৰশ্ন উঠে। কাৰণে তাত অপাৰেটৰ এজন ৰাখিব লাগিব আৰু মাহে তিনি হাজাৰ টকা দৰ্মহা দিব লাগে। ডিজেল ইঞ্জিনত খৰচ পৰে। বিনা পইচাত পানী দিয়াটো নীতি নহয়। সেই কমাই দিলেও ৰাইজ ৰাজি নহয়। ৰাইজক বুজাইছো পানী লওক, উপকৃত হল সাম ন্য অংশ এটা দিব। এই কথাটো সাধাৰণ সমস্যা হৈছে। ৰাইজক কৈছো আগবাঢ়ি আহক।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যদিও এইটো বিশেষ প্ৰশ্ন তথাপি সকলো ঠাইতে এনে হৈছে অৰ্থাত পানী দিয়া সময়ত যদি টকা নিদিয়ে তেন্তে পানী বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যিহেতু উ ৎপাদন বৃদ্ধি কৰিবৰ কাৰণে জলসিঞ্চন অবশ্যম্ভাবী। অতএব এই জলসিঞ্চন বিভাগৰ পানীৰ কাৰণে যি টকাৰ দৰকাৰ তাক মানুহৰ পৰা লওক। টকা নিদিয়াৰ কাৰণে পানী বন্ধ কৰি দিয়াটো ৰাজহৰ অপচয় নহয় নে ? যিহেতু এই ৰাজহুৱা ধন ব্যয় কৰি আচনি টো কৰিছে আৰু উৎপাদনত আঘাত কৰা হয়, এই গোটেই কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখি পানীৰ পৰা টকা লয় লব, ইতিমধ্যে পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা হৈ থাকিব লাগে, টকা লাহে লাহে লব, এই কথাটো বিবেচনা কৰিবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন :— আমি প্লেনিং কমিচনৰ পৰা টকা আনোতে চৰ্ত থাকে যে মুলধনটো ঘুৰাই দিব লাগিব আৰু ইয়াৰ সুত দিব লাগিব। ইয়াৰ ৰক্ষণা বেক্ষণাৰ আৰু চলোৱাৰ যিটো খৰচ তাক আদায় কৰিব লাগিব। ইমান দিনে কৰা নাই কিন্তু ১৯৭৪ চনত নিৰ্দেশ আহিছে সেই কাৰণে বাধ্য হৈছে। লিখি দিব লাগে পানী নি আছে পইচা

লাহে লাহে আদায় কৰি থাকক । কিন্তু একেবাৰে বিনা পইচাত পানী দিয়াৰ প্ৰশ্ন নুঠে ।

শ্ৰীঘনকান্ত বড়ো :— এই বস্তুটো মোৰ ঘৰৰ পৰা আধা মাইল দূৰত নহয় । দেখিছো প্ৰথমৰ পৰা দুৰ্নীতি চলি আছে । পানী দিয়াৰ কাৰণে যিটো সক ঘৰ দিছে, সেই ঘৰটো শিলিখা গছৰ কাঠেৰে বনোৱা । অভিযোগ দিছিলো তেতিয়া শাল কাঠ হৈ গল কিন্তু ঘৰটো শিলিখা কাথৰেই হৈ থাকিল । তাৰ পিচত পানী যোগানৰ কাৰণে ড্ৰেইন নাই । তৃতীয়তে পানীদিলে টকা দিব লাগে কালী যিটো কথা কৈছে সেইটো আচলতে ৰাইজৰ পৰা টকা বিচৰা নায়েই । গতিকে মন্ত্ৰী মহোদয় এই কথাবোৰ কিহৰ ভিত্তিত কৈছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— পানী আহিবৰ কাৰণে সৰু সৰু নলা বিলাক ৰাইজৰ পিনৰ পৰা কাটী দিব লাগে । ৰাইজৰ পৰা পইচা বিচৰা হৈছে । যদি টকা দিবলৈ সাজু হয় তেন্ত পানী দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব ।

মৌলনা আব্দুল জলিল চৌধুৰী :— অধক্ষ্য মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয় বলছেন, কৃষির ব্যাপার এমনি ছাড়া যায় না । টাকা নাদিলে জল বন্ধ করে দেখয়া হয় এবং টাকা নাদিলে তারা জল দিতে পারেণ না । অধ্যক্ষ মহোদয়, উৎপাদন যখন বাড়বেই তখন তার উপর কর বসিয়েই তোসে টাকা আদায় করতে পারা যায় জল দেবয়া বন্ধ করবেন কেন ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— এইটো বেলেগ প্ৰশ্ন । খেতি-বাতি চপোৱাৰ পিচত টকা দিব লাগে । আগেয়ে নিবিচাৰো ।

শ্ৰীদুলাল বৰুৱা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে এটা কথা কৈছে যে ৰাইজক

পইচা দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা হৈছিল। ৰাইজে পইচা দিয়া নাই বা দিবলৈ ইচ্ছা কৰা নাই। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো এজন সেই সমষ্টিৰ সদস্যই কৈছে ৰাইজক পইচা সম্পৰ্কত কোনো জনোৱা নাই। তেনেহলে জানিব বিচাৰিছো মন্ত্ৰী মহোদয়ে কি ভিত্তিত এই কথাটো কলে যে ৰাইজে পইচা দিয়া নাই? মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰিপোৰ্টৰ ভিত্তিত কৈছে। মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে এই কথাটো নাজানে অৰ্থাত ৰাইজে নাজানে। তেখেতে কি ভিত্তিত পইচা বিচৰা কথাটো কলে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন :— যদি সদস্য মহোদয়ে সহায় কৰে তেন্তে সহায় লম। তাৰ ব্যৱস্থা কৰিম।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰ বেলেগ ধৰণেৰে দিছে আৰু মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে কৈছে যে ৰাইজৰ ফালৰ পৰা পইছা দিয়া সম্পৰ্কে এতিয়ালৈকে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা কোনো অনুবোধ বা কোনো ধৰণৰ ব্যৱস্থা লোৱা নাই। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰোনে কি ভিত্তিত ৰাইজে পইছা দিয়া নাই বুলি মন্ত্ৰী মহোদয়ে কলে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী):— মোৰ লগত থকা ৰিপোৰ্টমতে কৈছো।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— তেখেতে কি ভিত্তিত এই কথা কবলৈ আহিছে?

Shri Md. Umaruddin (Minister) :— No, Sir, I must go according to the official report. If the hon. member challenges, then I will make an enquiry.

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত :— পানীযোগানৰ কাৰণে পইচা বিছাৰিলে

সাধাৰণতে জাননী দিয়া হয় আৰু যিটো লেভি ধাৰ্য্য কৰা হয় ৬মাহ বা ১ বছৰৰ কাৰণে সেইটো জাননী আকাৰে জনোৱা হয় আৰু সৌজন্যতাৰ কাৰণে ইচ্ছা কৰিলে বিধান সভাৰ সদস্যজনকো তাৰ নকল দিয়ে অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত তেখেতে পোৱা নাই বুলি কৈছে। এতিয়া মই জানিব বিছাৰিছো তেখেতৰ নথিৰ পৰা কিমান তাৰিখ বা কোন তাৰিখে নোটিশ দিয়া হৈছিল কোন তাৰিখ ধাৰ্য্য কৰি দিয়া হ'ল আৰু ৰাইজৰ পৰা টকা দিয়া নিদিয়া সম্পৰ্কে কি পালে ? মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰিপোৰ্টত পাইছে বুলি কৈছে যে ৰাইজে পইছা দিয়া নাই কিন্তু পদ্ধতি কি ? কেতিয়া জাননী দিয়া হৈছিল, কিস্তি হিচাবে বিচৰা হৈছিল নেকি মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— ৰাইজে সাধৰণতে দৰ্খাষ্ট দিয়ে আৰু তাতেই আমি স্বৰ্ত্ত বান্ধি দিওঁ যে পইছা দিলহে পানী দিয়া হব। আপোনালোকেও জানে পইছা নিদিলে পানী দিয়া সম্ভবপৰ নহবয়।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, তেখেতে গা এৰাই যাব বিছাৰিছে। আমি জানিব বিছাৰিছো কিমান তাৰিখে জাননী দিয়া হৈছিল ? ৰাইজে পইচা দিয়া নাই বুলি কৈছে বাৰু আমি মানি লৈছো। কিন্তু এটা কথাৰ নিশ্চয় স্পেচিফিক খবৰ থাকিব - এইটো এটা ৰাইজৰ বিৰুদ্ধে বিৰাট অভিযোগ গঢ়িছে পইছাৰ কাৰণে ৰাইজক কেতিয়া জাননী দিয়া হৈছিল ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— তাৰিখটো মোৰ হাতত নাই কিন্তু বিভিন্ন তাৰিখত আমাৰ বিষয়া সকলে গৈ খবৰ কৰিছিল।

শ্ৰী তুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— বিভিন্ন তাৰিখ মানে কিমান তাৰিখ ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) ঃ— তাৰিখটো মোৰ হাতত নাই ?

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া ঃ— মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিছাৰিছো ৰাইজৰ ফালৰ পৰা আপত্তি হৈছে যেতিয়া এই আচনিৰ পৰা পানী ব্যৱহাৰ কৰিবৰ কাৰণে কিবা বাধা দিছে নেকি। টকাভো সংগ্ৰহ কৰি থাকক কিন্তু ৰাইজক পানীও ব্যৱহাৰ কৰিব দিব লাগে, এই সম্পৰ্কে মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিবেচনা কৰিব নে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) ঃ— প্ৰশ্নটো সেইটো নহয় যিবিলাক মানুহে পানী বিছাৰিছে তেওঁলোকক নিদিয়া নহয় কিন্তু তাৰ আগতে কিছুমান চুক্তিপত্ৰ কৰি লোৱা হয়। তেখেতসকলে সুধিছে আৰু প্ৰত্যাহ্বানো জনাইছে কিমান তাৰিখে জাননী দিছিল সেই খবৰ মোৰ হাতত নাই কিন্তু গোটেই বিষয়টো সম্পৰ্কে এটা অনুসন্ধান কৰি চোৱা হব বুলি কৈছো।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ— অধ্যক্ষ মহোদয় আমি বাৰে বাৰে এটা অনুৰোধ কৰি আহিছো আপোনাক যেতিয়া কোনো এজন সদস্যই কোনো এটা প্ৰশ্ন সোধে নিশ্চয় কিবা এটা উদ্দেশ্য লৈ সোধা যায় আৰু কিবা খবৰ পাব বুলি আশা কৰা যায় কিন্তু দেখা যায় এখেত বুলিয়ে নহয় প্ৰায় বিলাক মন্ত্ৰীয়ে সদস্যজনে বিছৰা বস্তুটোৰ পৰা গা এৰা দিয়ে। আজি ৰাইজৰ বিৰুদ্ধে এটা গুৰুতৰ অভিযোগ অনা হৈছে অথচ যিটো কথা ৰাইজে নাজানেই পইছা দিয়া নাই বুলি কৈছে কিন্তু পইছা যে দিব লাগে ৰাইজে নাজানে। মাননীয় সদস্য গৰাকীয়ে কৈছে যে কোনো বিষয়া যোৱা নাই। গতিকে মই জানিব বিছাৰিছো কোন তাৰিখে ৰাইজলৈ নোটিশ কৰা হৈছিল আৰু কি ভিত্তিত জনোৱা হৈছিল ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— ৰাইজৰ বিৰুদ্ধে কোৱা কথা ইয়ত হোৱা নাই। খেতিয়কক পানী দিবলৈ এই আচনি বিলাক কৰা হৈছে

কিন্তু মেচিনটো চলাবলৈ হলেটো পইছা লাগিব, সেইটো কোনো দিব। সেই কাৰণে পইছাৰ কথা কোৱা হৈছে।

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিত :— ইয়াৰ দ্বাৰা খেতিয়কক নিৰ্ম্মমভাবে আঘাট কৰা হৈছে আমিওঁ প্ৰশ্ন কৰিছো আৰু তেখেতেওঁ বেলেগ ধৰণে উত্তৰ দিছে। গতিকে এই সম্পৰ্ক এটা বিবৃত্তি দিব নে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— বিবৃত্তিৰ প্ৰশ্ন নহয়। প্ৰশ্নটো হৈছে যে ৰাইজক জনোৱা হৈছিল নে নাই মোৰ ৰিপোৰ্টমতে জনোৱা হৈছিল। গতিকে এই গোটেই বিষয়টো বিবেচনা কৰি চাম।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কেবাটাও কথা কৈছে, মাননীয় সদস্য সকলে ভাৰিখৰ কথা কওঁতে তাৰিখটো নাই বুলি কৈছে মাননীয় মন্ত্ৰীৰ উত্তৰৰ পৰা বুজা যায় যে স্থানীয় বিষয়াই নোটিশৰ দ্বাৰা জনাইছে, গতিকে সেই নোটিশৰ কপি এটা পঢ়ি শুনাব নে।

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— নোটিশৰ কপি মোৰ হাতত নাই।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা :— মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰিপুৰক প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কথাটো বিসংগতি দেখা গৈছে। ৰাইজে পানী বিছৰা নাই যিহেতু দৰ্খাস্তত চহী কৰা নাই আৰু তাৰ পিচত নোটিশ দিয়াৰ কথাও কৈছে। মই জানিব বিচাৰিছো এই আচনি ৰাইজৰ কাৰণে গ্ৰহণ কৰা হৈছিল নে নাই ? যদি ৰাইজে পানীয়ে বিছৰা নাই বাজেটত টকা ধৰি এই আচনি কাৰ কাৰণে কৰা হৈছিল ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— আমাৰ চুক্তিমতে অৰ্থাৎ দৰ্খাস্ত-মৰ্মে ৬ বছৰৰ পানীৰ পইছা দিয়া হৈছে বুলি কৈছো।

বিষয়ঃ তিনিচুকীয়াত স্থায়ী কাৰ্য্যালয়বোৰৰ ঘৰ আৰু চাৰকুইট হাউচ নিৰ্ম্মাণ

শ্ৰীচন্দ্ৰ বাহাদুৰ ছেত্ৰীয়ে সুধিছে :—

* ৩১৪। — মাননীয় মুখ্য মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) মহকুমাৰ সদৰ তিনিচুকীয়াত স্থায়ী কাৰ্য্যালয়বোৰ সাজিবৰ কাৰণে চুৰান্ত ভাৱে স্থান নিৰ্ণয় কৰা হলনে ?

(খ) যদি নিৰ্ণয় কৰা হল তেন্তে কোন ঠাইত স্থায়ী কাৰ্য্যালয়বোৰ সাজিবলৈ সিদ্ধান্ত লোৱা হল ?

(গ) অসমৰ অন্যতম শ্ৰেষ্ঠ বাণিজ্যৰ কেন্দ্ৰ আৰু বিশেষকৈ মহকুমাৰ সদৰ ঠাই হোৱাৰ কাৰণে তিনিচুকীয়া চহৰৰ গুৰুত্ব লৈ চাই ইয়াত অতি সোনকালে এটা চাৰকুইট হাউচ (Circuit House) সজাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিবনে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্য মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :—

৩১৪। (ক) হয়

(খ) তিনিচুকীয়া উদ্যোগীক পামৰ কাষতে।

(গ) তিনিচুকীয়াত এখন চাৰকুইট হাউচ কৰাৰ বাবে অনুমানিক আঠ লাখ বাইশ হাজাৰ টকাৰ প্ৰশাসনীয় অনুমোদন প্ৰেৰণ কৰা হৈ আছে ? ইয়াৰ কাম অসম চৰকাৰৰ নিৰ্মাণ নিগমক দিয়া হৈ আছে।

শ্ৰীচন্দ্ৰ বাহাদুৰ ছেত্ৰী :— মোৰ (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰত মন্ত্ৰী মহোদয়

কৈছে যে 'হয়'। মই জানিব বিচাৰিছো এই চাৰ্কিট হাউচ আৰু সদৰ কাৰ্য্যালয়ৰ কাম কেতিয়া আৰম্ভকৰা হব আৰু কেতিয়া শেষ হব মুখ্য-মন্ত্ৰীয়ে জনাব নে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— সদৰ কাৰ্য্যালয়ৰ কথা নাছিল তথাপি সদৰ কাৰ্য্যালয়ৰ কাৰণে যা-যোগাৰ কৰা হৈছে। বাজেটত ব্যৱস্থা কৰিব পৰা নাই যদিও কিছু টকা দিব পৰা হব।

শ্ৰীছন্দ্ৰ বাহাদুৰ ছেত্ৰী :— এই কাৰ্য্যালয়ৰ কাম কেতিয়া শেষ হব মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— এতিয়াই কোনো সময় দিব পৰা নহব।

বিষয় ঃ চাপানলাত জলসিঞ্চনৰ আচনি

শ্ৰীকেহো ৰাম হাজৰিকাই সুধিছে ঃ—

*৩১৫। মাননীয় জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে?

(ক) নগাঁও জিলাৰ চাপানলাত থকা জলসিঞ্চন আচনি খন কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল?

(খ) এই জলসিঞ্চন আচনি খন কি উদ্দেশ্যৰে স্থাপন কৰা হৈছিল?

(গ) এই আচনিৰে খেতিয়ক সকলৰ খেতিৰ মাটিত পানীৰ যোগান ধৰিব পৰা হৈছেনে?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (জলসিঞ্চন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ

৩১৫। (ক)— ১৯৬৬ চনত আচনিৰ কাম সম্পূৰ্ণ হয়।

(খ) খেতি পথাৰত জলসিঞ্চনৰ পানী যোগান দিবৰ বাবে।

(গ) হয় আংশিক ভাবে পৰা হৈছে।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এই আচনি খন ১৯৬৬ চনত কৰা হৈছিল আৰু এই আচনি খন মোৰেই সমষ্টিত। এতিয়া মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে এই আচনিৰ যোগেদি আংশিক ভাবে পানী যোগান ধৰা হৈছে। মই বহুবাৰ এই প্ৰশ্নটো সদনত উত্থাপন কৰিছো যে এই আচনিখনৰ পৰা খেতিয়কক খেতি পথাৰত সমুলি পানী যোগান ধৰিব পৰা নাই? মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব পাৰো নে যে এই আচনিখন গ্ৰহন কৰাৰ পিচত সেই ঠাইৰ ৰাইজৰ পৰা বহুতো আপত্তি আহিছে আৰু ইয়াৰ পৰা ৰাইজেও সমুলি উপকৃত হোৱা নাই। গতিকে এই বিষয়ে তদন্ত কৰি এই আচনি খন পুনৰ নতুনকৈ কৰাৰ কাৰণে কিবা চিন্তা কৰিছে নে?

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— এই আচনি খন পুৰণি আচনি এই কথা সচা। আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা গোটেই পথাৰত পানী যোগান ধৰিব পৰা হোৱা নাছিল। সেইকাৰণে নতুনকৈ জৰিপ চলোৱা হৈছে আৰু ইতিমধ্যে কিছুপৰিমাণে পানী যোগানৰ কাৰণে টিউব্ৱেলো বহুৱাই পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে এই আচনিখন ১৯৬৬ চনত স্থাপন কৰা হৈছে। আৰু এই আচনি মতে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এই আচনি মতে কিমান বিঘা মাটিত জলসিঞ্চনৰ লক্ষ্য স্থিৰ কৰা হৈছে আৰু

এতিয়ালৈকে কিমান বিঘা মাটিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী):— ইয়াৰ লক্ষ্য আছিল ৬,০৩০ একৰ মাটিত জলসিঞ্চন কৰা। কিন্তু পানী কম হোৱাৰ বাবে ১৯৭৫ চনত ৮৮৭ বিঘা, ১৯৭৫ চনত ৭০১, ৪০৩, আৰু ৪০৬ বিঘা মাটিত জলসিঞ্চন কৰা হয়।

শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈ :— এই আচনিৰ লক্ষ্য আছিল ৬,০৩০ একৰ মাটিত পানী যোগান ধৰা। চৰকাৰে কোৱা মতে এতিয়ালৈকে ৮৮৭ বিঘা মাটিত পানী যোগান ধৰিছে। এই আচনিখনৰ লক্ষ্যত উপনিত হব নোৱাৰাৰ কাৰণ কি? লগতে মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিচাৰিছো যে এই আচনিখনৰ এষ্টিমেট কিমান আছিল আৰু এতিয়ালৈকে কিমান টকা ব্যয় কৰা হৈছে।

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন [মন্ত্ৰী] :— আচনিখনৰ এষ্টিমেট আছিল ৮,৫২,৫৫০ টকা। খৰচ কৰা হয় ৭,৯৯,৭৮৪ টকা। এইটো কথা সচা মই স্বীকাৰ কৰিছো যে, আমাৰ ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ অভিজ্ঞতা নাছিল। গতিকে এনে ধৰণৰ বহুতো অসুবিধাৰ মাজেৰে সেই আচনি তৈয়াৰ কৰা হৈছিল। যি হওক বৰ্ত্তমান আমি নতুনকৈ কৰি সেই হিচাবে কাৰ্য্য কৰি ব্যৱস্থা লৈ আছো।

শ্ৰীজগদিশ দাস :— ১৯৬৬ চনতে এই আচনি তৈয়াৰ কৰি ৮ লাখ টকা খৰচ কৰিলে আৰু তাৰ ফলত ৬ হাজাৰ একৰ মাটিত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। এতিয়া দেখা গ'ল নিৰ্দ্ধাৰিত টকাখিনি খৰচ কৰি মাত্ৰ ৮শ বিঘা মান মাটিতহে পানী যোগান ধৰিলে। এই আচনিৰ কাৰণে কোন দায়ী? আৰু এইটো কেনেকৈ হ'ল এই বিষয়টো তদন্ত কৰা হৈছে নে নাই?

শ্রীমোঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— এই বিষয়ে মই কৈছোৱেই যে যে ভালকৈ চাৰ্ভে নকৰাৰ কাৰণে হৈছে। সেই কাৰণে বৰ্ত্তমানে আমি নতুনকৈ জৰিপ আৰম্ভ কৰিছো আৰু সাময়িক পানী যোগানৰ কাৰণে ঠায়ে ঠায়ে দম কল আদিও বহুওৱা হৈছে।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে যোৱা বছৰত ৭০১ বিঘা মাটিত পানী যোগান ধৰিছে। এই আচনি খনৰ কোনো পেৰেনিয়েল চোৰ্চ নাই। ওপৰৰ বৰষুণ পৰা যি পানী জমা হয় সেই খিনিৰেই জলসিঞ্চনৰ কাম হয়নেকি ?

শ্ৰীমোঃ অমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— হয় চাৰ, সেই কাৰণেই আমি ভাবিছো যে ওপৰত এটা পানীৰ ভেটা দি টিজাৰ্ভাৰ ব্যৱস্থা কৰিছো। আৰু দ্বিতীয়তে পৰ্য্যাপ্ত পৰিমাণে দম কলৰ ব্যৱস্থা কৰি পানীৰ ব্যৱস্থা কৰিব পৰা যায় নে নেযায় সেই কথাও ভবা হৈছে।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্ম্মা :— মহোদয়, মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে অনভিজ্ঞ লোকৰ দ্বাৰা চাৰ্ভে কৰোৱা হৈছিল সেই কাৰণে এনে এটা অৱস্থাৰ উদ্ভৱ হৈছে। গতিকে ৬ হাজাৰ একৰ যি লক্ষ্য স্থিৰ কৰা হৈছিল তাত উপনিত হব পৰা নগল। কিন্তু তাত কিবা লেভি লগোৱাৰ ব্যৱস্থা হৈছে নে নাই।

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— তেওঁলোকে নিজেই লেভি দিবলৈ সাজু হৈছে।

শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে ৬ হাজাৰ একৰ মাটিত পানী যোগান ধৰাৰ কথা আছিল। কিন্তু এতিয়ালৈকে

৮০০ বিঘা মাটিতহে পানী যোগান ধৰা হৈছে। তেনেস্থলত মন্ত্ৰীয়ে ভাৱে নে যে এই আচনিটো সম্পূৰ্ণৰূপে কাৰ্য্য কৰী কৰিব পাৰিব ?

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— এইটো এটা টেকনিকেল কথা। ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে জৰিপ কৰি আছে তেওঁলোকে সেই কথা জনালেহে মই কব পাৰিম।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা :— যোৱা বাজেট অধিবেশনত মোৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত কৈছিল যে নতুনকৈ এই আচনিটো নিৰ্মান কৰি পানী যোগান দিয়াৰ কথা হৈছে। এই একে কথাকে এইবাৰো কৈছে, এইটো এতিয়া আধুনিকিকৰণ কৰাৰ সিদ্ধান্ত লৈছে। কিন্তু কেতিয়ালৈকে এই কাম সম্পূৰ্ণ হব ?

শ্ৰী.মা. ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— আধুনিকৰণৰ কাম আৰম্ভ কৰা হৈছে। কিন্তু কেতিয়া সম্পূৰ্ণ হব এই সকলোবিলাক টেকনিকেল কথা। গতিকে বৰ্ত্তমান কিমান সময় লাগিব সেই কথা কোৱা টান।

শ্ৰীলক্ষ্মী কান্ত শইকীয়া :— এই সমষ্টিৰ বাহিৰেও প্ৰায় গোটেই অসমতে যিবিলাক জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হৈছে সেইবিলাক কৃতকাৰ্য্য হোৱা নাই। মই বিশেষকৈ মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব বিছাৰিছো যে যিহেতু এই জল-সিঞ্চন কাৰ্য্যতো ৰাজ্যৰ উৎপাদনৰ লগত ওতঃ প্ৰোতঃ ভাবে জৰিত আছে। গতিকে আৱশ্যক হলে অন্যান্য কথা স্থগিত ৰাখি হলেও পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে ?

মাননীয় অধ্যক্ষ :— এই কথাৰ আগতেই উত্তৰ দিছে। আৰু কৈছে যে বিবেচনা কৰা হব।

মৌলানা অব্দুল জলিল চৌধুৰী :— অধ্যক্ষ মহোদয়, একটা

মৌলিক কথা। দেখা যায় এই জলসিঞ্চন ব্যবস্থা পরিকল্পনা ভুল হওয়ার জন্যই ৭।৮ লক্ষ টাকা ৭শত বিঘা জমিতে অপচয় হয়েছে। এই পরিকল্পনা যাহারা ভুল করেছে তাদের'কে বের করে উপযুক্ত শাস্তি দেওয়ার ব্যবস্থা মন্ত্রী মহোদয় করবেন কি ?

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন ঃ— এইবোৰ হল টেকনিকেল কথা। এই কথা বিলাক ভালকৈ নাজানিলে এইটো হব পাৰে।

শ্ৰীৰমেশ চহৰীয়া ঃ— বৰো ডাঙৰীয়াৰ প্ৰশ্নত্তোৰৰ পৰা জানিব পাৰিছো যে অকল এইটোৱে নহয়। যিবিলাক ঠাইত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে তাৰ বহুতৰে পৰা পানী পোৱা নাই বুলি খেতিয়কে ৰাইজে অভিযোগ কৰিছে। সেইবিলাক ঠাইত লেভি কৰ আদায় কৰাৰ কাৰণে তদন্ত কৰিছে নেকি ?

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) ঃ— কিছুমান ঠাইৰ পৰা পাইছো আৰু সেইবিলাক ঠাইত ব্যৱস্থা হাতত লোৱা হৈছে।

শ্ৰীআটাউৰ ৰহমান ঃ— মহোদয়, জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা কৰাৰ পিচত পানী পোৱা নাই বুলি মানুহৰ পৰা আপত্তি আহিছে। এনেকৈ অন্যান্য ঠাইৰ পৰাও আপত্তি আহিছে নেকি ? যদি আহিছে পানী পোৱা নাই বুলি অভিযোগ কৰা হৈছে নে নাই ? আৰু তদন্ত কৰাৰ পিচত কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে ?

শ্ৰীমোঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) ঃ— যিবিলাক ঠাইৰ পৰা অভিযোগ আহিছে সেইবিলাক ঠাইত তদন্ত কৰা হৈছে আৰু কেনেকৈ পানীৰ সু-ব্যৱস্থা কৰিব পৰা যায় সেই বিষয়ে কথাবিলাক বিবেচনাধীন হৈ আছে।

Starrad Qnestion No. 316 was not put, the member being absent.

বিষয় ঃ— আৱশ্যকীয় বয়বস্তুৰ মূল্য নিয়ন্ত্ৰণ

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰাই সুধিছে ঃ—

*৩১৭। মাননীয় যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

(ক) ৰাজ্য খনত বৰ্ত্তমান সময়ত কি কি আৱশ্যকীয় বয়বস্তুৰ মূল্য নিয়ন্ত্ৰণ আছে ?

(খ) এই নিয়ন্ত্ৰিত বস্তুবোৰৰ মূল্য মান স্থিৰে আছেনে ?

(গ) যদি নাই, কিয় নাই ?

শ্ৰীগজেন ভাভী (যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ঃ—

৩১৭ (ক) দৈনন্দিন ব্যৱস্থাৰ হোৱা আৱশ্যকীয় বস্তুৰ ভিতৰত তলত উল্লেখ কৰা সামগ্ৰী কেইবিধৰ মূল্য নিয়ন্ত্ৰণ আছে —

(১) চৰকাৰে সংগ্ৰহ কৰা ধান চাউল।

(২) লেভি (Levy) চেনি।

(৩) কেৰাচিন তেল।

(৪) নিয়ন্ত্ৰত কাপোৰ।

(৫) এলোপেথিক ঔষধ।

(খ) বৰ্ত্তমান লেভি (Levy) চেনি আৰু চৰকাৰে সংগ্ৰহ কৰা ধান চাউলৰ বাহিৰে বাকী বস্তুৰ মূল্য মান স্থিৰে নাই ।

(গ) কেৰাচিন তেল, নিয়ন্ত্ৰীত কাপোৰ আৰু এলেপেথিক ঔষধৰ মূল্য কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ আদেশ অনুযায়ী সময়ে সময়ে সালসলনি হৈ থাকে ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ নিৰ্দ্দেশ অনুযায়ী সালসলনি কৰা সম্পৰ্কত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে কি কি নিৰিখ দিছে ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, লেভি চোগাৰৰ দাম পাৰ কেজি ২·১০ পইচাত ফিক্স কৰা হৈছে । কেৰাচিন তেলৰ বেছপ্ৰাইছ ১০১৮·৮২ পাৰ কে, এল, আসাম চেল্‌ট টেক্স ৩০·০০ পাৰ কে, এল, চেণ্ট্ৰেল টেক্স ৫·০০ টকা পাৰ কে, এল, এজেণ্টছ কমিশ্যন ৭·৭০ টকা পাৰ কে, এল, অন্যান্য লিকেজ হাউলিং ইত্যাদি ৯·৯০ টকা পাৰ কে, এল, ট্ৰেন্সপৰ্ট কষ্ট ৫০·০০ টকা পাৰ কে, এল আৰু সৰ্ব্বমুঠ ১২০১·৪২ টকা পাৰ কে, এল । বেলেগ বেলেগ কণ্ট্ৰোল্ড কাপোৰৰ দাম বেলেগ বেলেগ ভেৰাইটি অনুযায়ী কাপোৰতে ষ্টাম্প মৰা থাকে । এলোপেঠিক দৰবৰ দামোৰ' মেটেৰিয়েল আৰু এক্সাইজ ডিউটিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি বেলেগ বেলেগ সময়ত বেলেগ বেলেগ নিৰিখত নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয় ।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৪/৬ বিধ মান নিত্য প্ৰয়োজনীয় বস্তুৰ কথা কলে যদিও আৰু বহুত বিলাক নিত্য ব্যৱহাৰ্য্য বস্তু আছে যিবিলাকৰ দাম বাঢ়ি গৈ আকাশ লংঘা হৈছেকৈ । সেইবিলাক বস্তুৰ ক্ষেত্ৰটো মূল্যসূচী স্থিৰ ৰাখিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা কৰিছিনে ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) ঃ— প্ৰশ্নটো আছিল আৱশ্যকীয় বয়বস্তুৰ মূল্যনিয়ন্ত্ৰৰ, বেলিকাহে। মই কৈছোঁৰে যে, এই কেইটা বস্তুৰ ওপৰত মূল্য নিয়ন্ত্ৰণ আছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ— মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এই কথাটো জানিব খুজিছোঁ যে, নীতিগত ভাৱেই চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিত্যপ্ৰয়োজনীয় বয়বস্তুৰ মূল্য কমাব বুলি ঘোষণা দিছিল আৰু ২০ দফীয়া অৰ্থনৈতিক আচঁনিতো ই প্ৰথম নম্বৰতে স্থান পাইছিল। কিন্তু বাস্তৱত যিটো দেখা গল যে, তেখেত সকলৰ সুবিধাৰ্থে কৰা এই জৰুৰী কালীন অৱস্থাৰ সময়তো বয় বস্তুৰ দাম কমাৰ পৰিবৰ্তে বাঢ়িলহে। গতিকেই মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা জানিব বিছাৰিছোঁ যে, বস্তুৰ দাম কমোৱাৰ ক্ষেত্ৰত দৃঢ় ব্যৱস্থা কাগজে পত্ৰে লোৱাস্বত্তেও কামত কিয় দেখুৱাব নোৱাৰিলে? কি নীতিৰে বস্তুৰ দাম কমোৱাৰ ব্যৱস্থা লৈছিল।

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) ঃ— এই ক্ষেত্ৰত কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে যি নীতি লয় আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰেও সেই নীতিকেই অনুসৰণ কৰিবলগীয়া হয়। জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ পিচত বস্তুৰ দাম কমিছিল যদিও শেষৰ ফালে বস্তুৰ দাম বঢ়াটো যি পৰিলক্ষিত হৈছিল। অসমৰ বাহিৰৰ পৰা যিবিলাক বস্তু আছে সেইবিলাকৰ দাম নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ কোনো হাত নাই।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা ঃ— মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটোকে কব বিছাৰিছোনেকি যে, জৰুৰীকালীন অৱস্থা হোৱাৰ পিছতেই বস্তুৰ দাম বাঢ়িছে?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) ঃ— জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ শেষৰ ফালে বস্তুৰ দাম বাঢ়িছে সেইটো মই কৈছোঁৰেই এতিয়াও যে বস্তুৰ দাম

বাঢ়িছে সেইটো অকল ৰাজ্যিক চৰকাৰেই নহয় কেন্দ্ৰীয় — চৰকাৰেও স্বীকাৰ কৰিছে। যোৱাকালি প্ৰধান মন্ত্ৰী শ্ৰীমোৰাৰজী দেশাইয়েও ৰেডিয়ত এই বিষয়ে কৈছে।

শ্ৰীদুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— কমোৱাৰ কি ব্যৱস্থা কৰিছে ?

(উত্তৰ নাই)

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ :— মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে এইটো স্বীকাৰ কৰিছে যে, যোৱা সময় চোৱাৰ ভিতৰত বস্তুৰ মূল্যমান স্থিৰ নাছিল। ইয়াৰ ফলস্তেই চেনিৰ প্ৰতিকেজিত ৮ টকা পৰ্য্যন্ত আৰু মিঠাতেলৰ ১২। ১৩ টকা পৰ্য্যন্ত হৈছিল। চোৰাংকাৰবাৰী আৰু কলাবেপাৰীয়ে এই বিলাক অবৈধ ভাবে মজুতৰাখি কৃত্তিম অনাটনৰ সৃষ্টি কৰিয়েই যে বস্তুৰ দাম বঢ়াইছিল এই কথাটো মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে আৰু যদি জানে তেতিয়াহলে, তাৰ বিৰুদ্ধে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা স্থিৰ কৰিছে ?

শ্ৰীগজেন তান্তী (মন্ত্ৰী) :— মই কৈছোয়েই যে, ফ্ৰিচেল কমিডিটিজৰ ক্ষেত্ৰত দাম অলপ বাঢ়িছে। এই হিচাবে মিঠাতেলৰ দাম ১০ টকালৈকে আৰু চেনিৰ দামো সেইদৰে অলপ বঢ়া বুলি জানিব পাৰিছোঁ। যিবিলাক কণ্ট্ৰোল্ড আইটেম নহয় সেইবিলাকৰ দাম কণ্ট্ৰোল্ড কৰাটো ৰাজ্যিক চৰকাৰ পক্ষ্যে সম্ভৱপৰ নহয়।

শ্ৰীপ্ৰমোদ গগৈ :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আমি জনামতেই শিৱসাগৰ জিলাতে চেনিৰ প্ৰতিকেজিত ৭। ৮ টকালৈকে আৰু মিঠাতেলৰ ১১। ১৪ টকালৈকে বাঢ়িছে। বস্তুৰ দাম নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰত যিসকল কলা -বেপাৰী আৰু চোৰাংকাৰবাৰীৰ কাৰণে বস্তুৰ দাম বাঢ়িছে সেই সকলৰ বিৰুদ্ধে কি ব্যৱস্থাৰ কথা চৰকাৰে ভাবিছে ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) :— যিবিলাক দৰকাৰী বস্তু বাহিৰৰ পৰা আহে সেই বিলাকৰ দাম নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিবৰ কাৰণে কমিটি আছে। গতিকেই ইচ্ছাকৃত ভাবে দাম লব নোৱাৰে। তথাপিও যদি কোনোবাই দাম বেছিকৈ লোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰে তেতিয়াহলে, তাৰ ব্যৱস্থা লব পৰা হব।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰীকা :— মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে, জৰুৰী কালীন অৱস্থাৰ শেষৰ ফালে বস্তুৰ দাম বাঢ়িছিল। কিন্তু মই মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা এইটো জানিব পাৰোনে যে, কিহৰ ভিত্তিত চাউলৰ দাম বাঢ়িছিল ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) :— এইটো সুকীয়া প্ৰশ্ন।

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰীকা :— চাউলৰ দাম কিয় বঢ়াবলগীয়া হল সেইটোহে মই জানিব বিছাৰিছোঁ।

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) :— বেলেগ বেলেগ প্ৰশ্নত্তৰত কোৱা হৈছে। ইয়াত কিহৰ ভিতৰত চাউলৰ দাম বঢ়োৱা হৈছে সেইটো এটা সুকীয়া প্ৰশ্ন।

শ্ৰীপ্ৰেমধৰ বৰা :— আৱশ্যকীয়া বস্তুৰ দাম যে সময়ে সময়ে সালসলনি হৈ আছে তাৰ কাৰণে চৰকাৰে কি বুজি পাবে ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) :— কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে সময়ে সময়ে নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা মতেই কন্ট্ৰোল্ড কমডিটিবোৰ দাম সময়ে সময়ে উঠা নমা হৈছে। কেৰাচিন, চেনি, কাপোৰ, ঔষধ ইত্যাদি ক্ষেত্ৰত দামৰ সাল সলনি কৰা হৈছে।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু :— ঔষধৰ দাম নিয়ন্ত্ৰিত হৈছে বুলি ৰাইজে কেনেকৈ জানিব ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ঔষধৰ দামটো লিখাই থাকে ।

শ্ৰীদেবেন বৰা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সময়ে সময়ে যে, বস্তুৰ দাম উঠা নমা কৰা বুলি মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে সেই মতে ১৯৭৪-৭৫, ১৯৭৫-৭৬ আৰু ১৯৭৬-৭৭ চনৰ এই তিনি বছৰত কোন সময়ত কেতিয়া আৰু কোন কোন বস্তুৰ দাম কিমান বাঢ়িছিল তাৰ এখন লিষ্ট এই সদন চলি থকা অৱস্থাতে মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীগজেন তাতী (মন্ত্ৰী) :— জনাব পাৰিম ।

Mr. Speaker :— Now, Question hour is over. Now grant discussion on Agriculture.

Undisposed Starred Questions Dated 4-5-77.

বিষয় ঃ অসম সচিবালয়ৰ সহকাৰী পদ ।

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিতে সুধিছে ?

* ৩১৮। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

ক) অসম সচিবালয়ত অলপতে প্ৰবেশিকা পৰীক্ষাত উৰ্ত্তীণ হোৱা আৰু টাইপৰ ডিপ্লোমাধাৰী প্ৰাৰ্থীৰ দৰ্খাস্ত সচিবালয়ৰ সহকাৰী পদৰ বাবে

বিচৰা হৈছিলনে ?

খ) যদি হৈছিল, কিমান পদ খালী আছে আৰু কিমান প্ৰাৰ্থীয়ে ইতিমধ্যে দৰ্খাস্ত দিছে ?

গ) এই পদ সমূহৰ বাবে সাক্ষাৎ গ্ৰহণ কৰা হবনে ?

ঘ) যদি কৰা হয়, কেতিয়া গ্ৰহণ কৰা হব আৰু এই খালী পদ সমূহ কি ভিত্তিত পূৰণ কৰা হব ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে—

৩১৮। (ক)— নাই হোৱা ।

খ) প্ৰশ্ন নুঠে ।

গ) ঐ

ঘ) ঐ

বিষয় ঃ অসম সচিবালয়ৰ সহকাৰী পদ

শ্ৰীগুনেন্দ্ৰ নাথ পণ্ডিতে সুধিছে ঃ—

* ৩১৯। মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

ক) অসম সচিবালয়ৰ সহকাৰী পদৰ বাবে অলপতে স্নাতক প্ৰাৰ্থীৰ সাক্ষাৎ গ্ৰহণ কৰা কথাটো সচানে ?

খ) যদি সচা হয়, কিমান খালী পদৰ বাবে কিমান জন প্ৰাৰ্থীয়ে

সাক্ষাৎ গ্ৰহণ কৰাত অংশ গ্ৰহণ কৰিছে ?

গ) এই পদ সমূহৰ নিযুক্তি কেতিয়া হব ?

ঘ) অসমত বিভিন্ন জন গোষ্ঠি মহকুমা ভিত্তিত এই পদ সমূহৰ মকৰল হবনে ?

ঙ) বিভিন্ন জনগোষ্ঠি মকৰল হোৱা বিষয়ে তদাৰক কৰিবলৈ কোনো বোৰ্ড বা উপদেষ্টা সমিতি চৰকাৰে গঠন কৰি দিছেনেকি ?

চ) যদি দিছে, এই কমিটিৰ কাৰ্য্য পৰিচলনা কেনেধৰণৰ হব আৰু কমিটিত কিমান সদস্য লোৱা হৈছে ?

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ?

৩১৭। (ক) এতিয়ালৈকে কোনো সাক্ষাৎ কৰা হোৱা নাই।

খ) প্ৰশ্ন নুঠে

গ) ঐ

ঘ) ঐ

ঙ) দিয়া নাই।

চ) প্ৰশ্ন নুঠে

RE : POST OF SUB-REGISTRAR OF CO-OPERATIVE SOCIETY AND HANDLOOM OFFICER.

Shri Pitsing Konwar asked :—

* 320. Will the Minister, Co-operation be pleased to state—

Whether one Sub-Registrar of Co operative Societies and one Handloom Officer will be posted at Morigaon for the smooth functioning of the Co-operatives at an early date ?

Shri Gajen Tanti (Minister, Co-operation) replied :

320.— Proposals for creation of one post of Sub-Registrar of Co-operative Societies and one post of Deputy Handloom Officer are under examination of the Government.

RE : SHIFTING OF WORKING PLAN DIVISION OFFICE AT KACHUGAON

Shri Mathius Tudu asked :—

* 321. Will the Minister, Forests be pleased to state—

a) Whether it is a fact that the Working Plan Division Office at Kachugaon is going to be shifted to Bongaigaon ?

b) If so, what are the reasons for shifting hte said office ?

c) Whether Government is aware of the public demand for keeping Plan Division Office at Kachugaon ?

d) If so, will the Government retain the said Office at Kachugaon ?

Dr. Lutfur Rahman (Ministir, Forests) replied :—

321· (a)— A proposal for shifting of the Headquarter is under examination of Government. But no place has been selected so far.

b)— Does not arise.

c)— Yes.

d)— The matter will receive due consideration.

বিষয় ঃ সৰুপেটা ভূঞাপাৰা ৰাষ্টা

শ্ৰীঘনকান্ত বড়োই সুধিছে ঃ—

* ৩২২। মাননীয় গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে ?

ক) সৰুপেটা ভুঞাপাৰা ৰাষ্টাটো বহুদিনৰ পৰা শিলনিদিয়াৰ কাৰণে যান বাহনৰ অনুপোযোগী হোৱা কথাটো সচানে ?

খ) যদি সচা হয়, উত্তৰ অঞ্চলৰ জনবহুল ৰাইজৰ লগত সম্পৰ্ক থকা

এই ৰাষ্টাটোৰ উন্নয়নৰ বাবে এই বছৰ কোনো ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে নেকি ?

গ) যদি লৈছে কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে জনাবনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ইদ্ৰিছ (গড়কাপ্তানী বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে ।

৩২২। (ক) যদিও পুঁজিৰ অভাৱত ৰাষ্টাটোত আৱশ্যকীয় পৰিমানৰ শিল দিব পৰা নাই তথাপি ৰাষ্টাটোৰ যানবাহনৰ অনুপযোগী হোৱানাই ।

খ) আৰু (গ) ওপৰোক্ত (ক) প্ৰশ্নৰ উত্তৰৰ পৰিপেক্ষিতত প্ৰশ্ন নুঠে ।

* শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰিকা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ মঞ্জুৰি শিতানত যিটো কথা উৎথাপন হৈছে মই তাৰ বিষয়ে দুষাৰ মান কম বুলি ওলাইছো । কৃষি আমাৰ দেশৰ কাৰণে বৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বিষয় আৰু আপুনি জানে যে আমাৰ দেশখন শিল্পত পিচপৰা আৰু এই দেশখনৰ বেছিভাগ লোকেই অৰ্থাৎ শতকৰা ৭২ ভাগ লোক কৃষিৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে আৰু আমাৰ দেশৰ অৰ্থনীতিৰ শতকৰা ৫৭ টকাই খেতিৰ পৰাই উৎপাদন হয় । সেই কাৰণে আমি যদি কৃষিৰ কথা বাদদি অন্য কথা ভাবো তেনেহলে আমি দেশখনৰ উন্নতিৰ কথা বাদ পৰি ৰব । সেই কাৰণেই মই এই কথা উৎথাপন কৰিব খুজিছো । আমাৰ অসমৰ কৃষি বিভাগটোত সৰুৰ পৰা ডাঙৰলৈ প্ৰায় ৪ হাজাৰ কৰ্মচাৰী আছে । তাৰ ভিতৰত এজন ডিৰেক্টৰ ৩ জন অতিৰিক্ত ডিৰেক্টৰ, ৯ জন জইন ডিৰেক্টৰ, ১২ জন ডেপুটি ডিৰেক্টৰ আৰু ট্ৰেনিং অফিচাৰ, এগ্ৰনমিষ্ট, ৰিচাৰ্চ অফিচাৰ আদি কৰি অফিচাৰ সকল আছে । তাৰ বাহিৰেও জিলাৰ কৰ্মচাৰী সকলোকে ধৰি গ্ৰামসেৱকক আৰম্ভ কৰি বহুতো কৰ্মচাৰী ৰাজ্যখনত আছে । এই বাহিনীৰ ওপৰত আমাৰ দেশখনৰ মূল অৰ্থনীতিৰ

* Speech not Corrected

উন্নতি আৰু অধোন্নতিৰ কথা নিৰ্ভৰ কৰে। আগতে আমি দেখিবলৈ পাইছো আমাৰ দেশত কেবাটাও পৰিকল্পনা কৰা হল। এই পৰিকল্পনাত এটা কথা কোৱা হৈছে যে সেউজীয়া বিপ্লৱ আৰম্ভ কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে আৰু এই বিপ্লৱ পৰিপক্ক হৈ থকাৰ কাৰণে আৰু বিপ্লৱ পূৰ্ণাঙ্গ হোৱাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে আমি এইকথাও দেখিবলৈ পাইছো যে কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ ৰাজ্যত শ শ কোটি টকা খৰচ কৰা হল কিন্তু ইয়াৰ ফলস্বৰূপে আমাৰ দেশখনৰ কৃষিৰ উন্নতি যিমান হব লাগিছিল সিমানে হোৱা নাই, আমাৰ দেশখন সকলোবিলাক ৰাজ্যতকৈ কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত পিচপৰি থাকিল। অন্যান্য ৰাজ্যচৰকাৰৰ তুলনাত আমাৰ ৰাজ্য খনে কৃষি উৎপাদন ক্ষেত্ৰত চৰকাৰী হিচাপ মতে পিচপৰি আছে। অইন হাতেদি অন্যান্য ৰাজ্য বিলাকত দুগুণ হৈছে। শতকৰা ৪০ ভাগ কৃষি উৎপাদন বাঢ়িছে বুলি বাহিৰত কোৱা হৈছে। অথচ আনহাতেদি কৃষিজাত বস্তুৰ মূল্য আমাৰ ইয়াত বহুত বাঢ়িছে। আমাৰ ইয়াৰ খেতিয়ক সকল বিশেষ টকৈ যিসকল দুখিয়া আৰু দুৰ্ব্বল শ্ৰেণীৰ খেতিয়ক আছে সেই সকলক যি ধৰণে সহায় আগবঢ়াব লাগিছিল চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা সেই ধৰণৰ সহায় আগবঢ়োৱা হোৱা নাই। যদিও আমি দেখিছো আমাৰ দেশখনত শ শ কোটি টকা কৃষিত খৰচ কৰা হৈছে সাৰৰ যোগান ধৰা হৈছে, ট্ৰেক্টৰ যোগান কৰা হৈছে নতুন নতুন কৃষি বিভাগ খুলি কৃষকক বহুত টকা ঋণ দিছে কিন্তু যিসকল গৰীব খেতিয়ক যাৰ নিজৰ মাটি টুকুৰাত চৰকাৰৰ পৰা সহায় নাপালে খেতি কৰা সম্ভৱ নহয় সেই সকলক আমি সুবিধা দিব পৰা নাই। আনহাতেদি তেনেবিলাক সুবিধা এক শ্ৰেণীৰ উন্নততৰ খেতিয়কে লাভ কৰি আছে কিন্তু অধিক সংখ্যক দুখীয়া খেতিয়কেই তেওঁলোকৰ দুৰ্ব্বল অৱস্থাৰ কাৰণে এই বিলাক সুবিধা লব পৰা নাই। কৃষি বিভাগে ঋণ সম্পৰ্কীত এচ, এফ, দি আৰু এ, এচ, এল নামৰ দুটা বিভাগ সুকীয়াকৈ খুলিছে। এই গৰীব খেতিয়কসকলক ঋণ দিয়াৰ

কাৰণে । কিন্তু পিচত ভাতোকৈ ৪ গুণ বেচি ঋণ তেওঁলোকে মহাজন সকলক দিব লগা হৈছে । মহাজন সকলৰ পৰা আৰু ধনী প্ৰতিপত্তি শীল খেতিয়ক সকলক পৰা এতিয়াও এই গৰীব খেতিয়কে সকলক মুক্ত কৰিব পৰা হোৱা নাই । এই বিশেষ সদনত কেৱাবাৰো আলোচনা হৈছে । যোৱা দুবছৰ আগতে ঘেহুৰ খেতি কৰিবৰ কাৰণে ঋণ আগচোৱা হৈছিল আৰু মই নিজেও কৈছিলো যে খেতিৰ বৰ্ত্তমান যিটো পদ্ধতি সেইটো পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে । আমাৰ দেশখনৰ জলবায়ু পৰিবৰ্ত্তন হোৱাৰ কাৰণে দেশখনত খেতি বাৰে বাৰে নষ্ট হৈছে । কোনোবা সময়ত খৰাং হৈ খেতি বাতি শুকাই নষ্ট হৈ গৈছে চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আহু খেতি কৰিবৰ কাৰণে আহ্বান কৰা হৈছিল আৰু ঋণ আগবঢ়োৱা হব বুলি কৈছিল আৰু সেইমতে খেতিয়ক সকলে আগবাঢ়ি আহিছিল । আজি দুই বছৰ আগতে তেতিয়াৰ কৃষিমন্ত্ৰী আৰু বৰ্ত্তমানৰ মৎস্য মন্ত্ৰীয়ে ৰাইজক ঘেহু খেতি কৰিবলৈ আহ্বান জনাই । কিন্তু সময় মতে পানী যোগান দিব নোৱাৰে কাৰণ সেই ঘেহু খেতি বোৰতে শুকাই গল আৰু তাৰ পিচতেই জৰুৰী অৱস্থা চলি থকা সময়ত চৰকাৰে গাৱে গাৱে ঢোল কোৱাই প্ৰচাৰ কৰিলে যে যদি খেতিয়ক সকলে পানী যোগানৰ বাবদ দিব লগা টকাবোৰ সময় মতে আদায় নিদিয়ে তেনেহলে তেওঁলোকৰ গৰু-ছাগলী ক্ৰোক কৰি হলেও বলপূৰ্ব্বক ভাবে এই ঋণৰ টকা আদায় কৰা হব ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া সেই ঋণবিলাক আদায় কৰিবৰ কাৰণে তাত মানুহে ধোল কোবাই প্ৰচাৰ কৰিছে যে, এই ঋণ আদায় নকৰিলে গৰু গাই লৈ যোৱা হব বলপূৰ্ব্বক ভাবে তেওঁলোকৰ পৰা ঋণ আদায় কৰা হব, ইত্যাদি কথা মই মোৰ সমষ্টিতে জৰুৰীকালিন অৱস্থা চলি থকাৰ সময়ত দেখিছো । উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এইধৰণে যদি ঋণ দিয়ে আৰু ঋণ আদায় কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰে তেনেহলে খেতিয়ক

সকলক সহায় কৰাৰ নামত পুনৰ মহাজনৰ কবললৈ ঠেলি দিয়া হয় কাৰণ তেওঁলোকে ঋণ দিয়াব নোৱাৰাৰ কাৰণে মহাজনৰ ওচৰত মাটি বন্ধকি ৰাখি টকা আনি আদায় দিয়ে। গতিকে যিবিলাক ঋণ দিছিল সেই ঋণৰ দ্বাৰা খেতিয়ক ৰাইজৰ কোনো কাম নহ'ল। অন্তত যি বিলাক দুখীয়া মানুহ তেওঁলোকক মুক্ত কৰি দিব লাগে আৰু চৰকাৰে এচ, এফ, দিয়ে এম, এচ, এল আদিৰ দ্বাৰা খেতিয়কক ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে তাৰ দ্বাৰা কোনো কাম হোৱা নাই। উপাধ্যক্ষ মহোদয় গৰু কিনাৰ ক্ষেত্ৰত খেতি কৰা গৰু মৰিলে খেতি বন্ধহৈ যায়। গতিকে এই লোক সকলে খেতিয়া পঞ্চাতৰ জৰীয়তে ক'অপাৰেটিভ ঋণ লৈ গৰু কিনাব বাবে ঋণ বিচাৰে। কিন্তু সময়তে ঋণ নাপায়। এতিয়া যিখিনি মানুহে গৰু কিনাৰ বাবে ঋণ বিচাৰি দৰ্খাস্ত দিছিল, আজি ৬ মাহৰ অধিক হ'ল ঋণ নাপালে ফলত গৰু কিনিব নোৱাৰিলে। আৰু খেতিৰ কতবো সাৰি গ'ল। এতিয়া শালি খেতি আৰম্ভ হব অথচ এতিয়ালৈকে সেই লোক সকলে ঋণ পোৱা নাই। গতিকে মই চৰকাৰক কব খোজো যে যিবিলাক দুখীয়া খেতিয়ক বা সমাজৰ দুৰ্ব্বল শ্ৰেণীৰ লোক তেওঁ-লোক ঋণ দিয়াৰ অভিপ্ৰায় থাকিলে সহজ নিয়মৰে ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই খিনিতে মই কঠিয়া ঋণৰ বিষয়ে কব খোঁজিছো। এই কঠিয়া যোগানৰ ক্ষেত্ৰত সদনৰ মজিয়াত বহুবাৰ আলোচনা কৰা হৈছে, কঠিয়া বিলাক নানা ৰকমে পৰিক্ষী-নীৰিক্ষা কৰি চাই যোগান ধৰা হয় কি বহু সময়ত সেই কঠিয়া বিলাক নগজে। গজা কঠিয়া যোগান ধৰা নহয়, গতিকে ভাল শস্যৰ কঠিয়া চৰকাৰে সময়মতে যোগান ধৰিব লাগে। ইয়াৰ উপৰিও মই বীজ নিগম সম্পৰ্কত কব খোজো যে এই বীজ নিগমেও আমাৰ দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ হাতাশ কৰি তুলিছে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা ৰাইজৰ একো লাভ হোৱা নাই লোকচানেহে হৈছে কাৰণ বীজ নিগমে যিবিলাক বীজ যোগান ধৰে সেইবিলাক বেয়া

হোৱাৰ কাৰণে জাৰমিশ্যনৰ ক্ষমতা নাথাকে। এই দৰে মানুহক নানা ৰকমে জুলুম কৰা হৈছে। গতিকে ভবিষ্যতে যিবিলাক বীজ নিগমে খেতিয়কক বীজ যোগান ধৰিব সেইবিলাক আছুতীয়াকৈ ৰাখিব লাগে আৰু সময়মতে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, সাৰৰ সম্পৰ্কত মই কব খোজো যে আমাৰ সাৰৰ প্ৰায় তিনি ভাগৰ দুভাগ চাহ বাগানত ব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। আমাৰ ইয়াতো চৰকাৰে সাৰ নিগম কৰিছে। আৰু এই সাৰ যি সকলে যোগান ধৰিছে সেই সকলে এইটো ব্যৱসায় হিচাবে গ্ৰহণ কৰিছে। প্ৰয়োজনীয় সময়ত ৰাইজে সাৰ পোৱা নাই। ইয়াৰোপৰি সাৰৰ মূল্য বৃদ্ধি হোৱাৰ বাবে সাধাৰণ লোকে সাৰ কিনিব পৰা নাই। গতিতে সাৰ ব্যৱহাৰ কৰি আধুনিক প্ৰনালীৰে খেতি কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ সদনৰ মজিয়াত বহুবাৰ জলসিঞ্চনৰ বিষয়ে বহুবাৰ আলোচনা কৰা হৈছে। আজি ইমান বিলাক আচনি কৰা হল, জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত ইমান টকা খৰচ কৰা হল, তথাপিও জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা উন্নত হোৱা নাই। শস্যৰ পথাৰলৈ পানী যোগান নাই। যিবিলাক ঠাইত জলসিঞ্চনৰ আচনি কৰিছে, সেই বিলাকত তেনে কোনো পেনিনি যেন পানী উহ নাই। গতিকে এই শিতানত আজি অজস্ৰ টকা খৰচ কৰা হৈছে যদিও একো কাম হোৱা নাই। অৱশ্যে এইটো কথা কলে মোৰ অতিৰিক্ত কোৱা হব যে, আমাৰ ৰাজ্যত কৃষি বিভাগত প্ৰায় ৪ হাজাৰ কৰ্মচাৰী আছে। আৰু এই বিভাগটো নোহোৱা হলে এই বিভাগত যিমানবিলাক টকা ব্যয় কৰা হৈছে সেই টকাৰে আমাৰ সাধাৰণ খেতিয়ক সকলে নানা ভাবে উপকৃত হল হয়। মই এই কথাটো অতি আবেগিক হৈ কৈছো। ইয়াৰোপৰি এই বিভাগত ৩ জন অতিৰিক্ত ডাইৰেক্ট, এজন ডাইৰেক্টৰ, ৯ জন জইণ্ট ডাইৰেক্টৰ, তাৰোপৰি প্লেনটেচন

অফিচাৰ; ফাৰটিলাইজাৰ অফিচাৰ আদি বহুতো অফিচাৰ ৰখা হৈছে। সেইসকলৰ কাম মাথোন ফাইলৰ ভিতৰতে হয়, মন্ত্ৰীৰ কামো ফাইলৰ ভিতৰতে হয়, এইদৰে গ্ৰীন বিভলিউচন হৈছে ৰাইজৰ মাজত একো কাম হোৱা নাই। এইখিনিতে মই এটা কথা কবলৈ বিচাৰিছো যে, কুহিয়াৰ যোগানৰ ক্ষেত্ৰত প্ৰচাৰ কৰা হৈছিল যে, ৰাইজে গৈ ক-অপা-ৰেটিভ অফিচৰ পৰা কুহিয়াৰৰ আগ আনিব লাগে। বিভিন্ন ঠাই মানুহে গাড়ী লৈ কুহিয়াৰৰ আগ নিবৰ বাবে ক-অপাৰেটিভ অফিচৰ সন্মুখলৈ আহিল কিন্তু আগ নাপালে। আগদিনাই বোলে শেষ হৈ গল। তাৰ পিচত খবৰ পোৱা হল যে, এগ্ৰিকালচাৰ অফিচতে শুকাই গল। তাত আগ থকাটোত মানুহে গম নাপালে। এইদৰেই তাতো যে সাৰ আছিল এইটো কথাও গম নাপালে। সাৰ মাটিৰ লগত মিহলি হৈ গল। সেই সাৰ বিলাক যদি খেতিয়কক দিলেহেতেন তেতিয়াহলে খেতিয়কৰ বহুতো উপকাৰ হলহেতেন।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি নিগম সম্পৰ্কত মই কব খোজো যে, আমাৰ ৰাজ্যত ১২ খন নিগম আছে। আৰু ১৪৪২ জন মানুহক মাটি দিয়াৰ কথা আছিল। কিন্তু আজি সেই সকলক মাটি দিব পৰা নাই। বহুতো ঠাইত জংঘল কাটি পৰিস্কাৰ কৰা হল যদিও খেতিৰ উপযোগী হোৱা নাই। এইদৰে নানা অসুবিধাৰ বাবে চৰকাৰে উপযুক্ত মাটি মাটিহীন লোকক দিব পৰা নাই।

আচলতে বহুত নিগমৰ ওপৰত ৰাজনৈতিক ভাৱে ঠেলা-হেচা চলিছে। এই সদনতো অলোচনা হৈছে যে নিগম বিলাকৰ বোৰ্ড অব ডিৰেক্টৰ্চ গঠন কৰা সম্পৰ্কে বহুত ঠাইত চৰকাৰী পক্ষৰ পৰা হস্তক্ষেপ কৰা হৈছে। ৰাইজৰ দ্বাৰা নিৰ্ব্বাচিত নিগম পৰিচালনাৰ ভাৰ বহুত

ঠাইত দিয়া হোৱা নাই। সেই সকলৰ পৰা যাতে নিগম বিলাক পৰিস্কাৰ ভাৱে চলিব পাৰে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছো। ট্ৰেইনিং প্ৰগ্ৰ্যামৰ নামত দলিনিয়াত ট্ৰেইনিং শিৱিৰৰ কথা সিদিনা ইয়াতে আলোচনা কৰা হৈছিল যে কিছুমান মানুহক লৈ পঞ্জাব, হাৰিয়ানালৈ গ'ল বেলে-মটৰেৰে আৰু ইয়ালৈ লৈ আহি আমাৰ ইয়াত থলেহি। তাৰ পৰা কি ট্ৰেইনিং হ'ল বুজিব নোৱাৰো। যদি সচাঁকৈয়ে ট্ৰেইনিং দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে তেতিয়াহলে গাৱেঁ গাৱেঁ গৈ ট্ৰেইনিং দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ফাৰ্টিলাইজাৰ কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে, বীজ কেতিয়া সিচিব লাগে, বীজ কেনেকৈ ৰাখিব লগে ইত্যাদি কথাৰ সাধাৰণ জ্ঞান দিব লাগে। বহুত সময়ত কৃষি বিভাগৰ কৰ্মচাৰী সকল যায় যদিও আধুনিক ধৰণৰ জ্ঞান দিব নোৱাৰে তেওঁলোকেতো পূৰণা পদ্ধতিৰ জ্ঞান আহৰণ কৰিব পাৰে আৰু দুয়োটা পদ্ধতিৰে যোগ কৰি জ্ঞান পালেহে আচলতে কৃষি উৎপাদন বাঢ়িব। কৰ্মচাৰী সকলে নিজে শিকাৰ লগতে যদি এই দৰে মাচ স্কেলত ট্ৰেইনিঙৰ ব্যৱস্থা হয় তেতিয়া হলে কাম আশা কৰিব পাৰিম।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাটি পৰীক্ষা কৰাৰ কাৰণে উপযুক্ত ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই। কোনডৰা মাটিত কি খেতি ভাল হব, কি ধৰণৰ সাৰ প্ৰয়োগ কৰিলে ভাল হব, কেনে ধৰণৰ বীজ সিঁচিলে ভাল আশা কৰিব পাৰি সেই বিলাক কথা কোনো এড়বা [illegible] তি কৰাৰ আগতেই ভালদৰে চালিজাৰি চাব লাগে। যদিও [illegible] পত্ৰে কিছু কিছু কৰিছে কাৰ্যতঃ একো হোৱা নাই বুলি কলেও অতিৰিক্ত কোৱা নহয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই নিজেও এজন খেতিয়ক আৰু খেতিৰ অঞ্চলতে থাকো। যোৱাবাৰ মোৰ নিজৰ এলেকাতে কুহিয়াৰ মৰি গ'ল।

খেতিয়কে ইমান কষ্ট কৰি কৰা খেতিডৰা মৰি গ'ল আৰু তাৰ পিচত যদি কৃষি বিভাগৰ পৰা ওচৰ চাপে নিঃসহায় হৈ তেতিয়া কৃষি বিভাগৰ পৰা কোনো ধৰণৰ উৎসাহজনক সহাৰি দিব নোৱাৰে। কৃষি বিভাগৰ পৰা কোনো ধৰণৰ ঔষধ নাই। যদি ধান খেতি এডৰা পানী থাকোতেই ৰঙা পৰি গ'ল, পানীৰ তলত কি কি পোক আছে তাক নিৰ্ম্মূল কৰিবলৈ কোনো ঔষধৰ ব্যৱস্থা নাই। কুহিয়াৰ মৰি গলেও ব্যৱস্থা নাই। গতিকে কোনো এটা খেতি কৰাৰ আগতে মাটিডৰা পৰীক্ষা কৰি এইটো আগতে উৎথাত কৰি উলিওৱাৰ কাৰণে যি ব্যৱস্থা আছে তাৰ দ্বাৰা প্ৰকৃত ভাৱে কাম হোৱা নাই। প্ৰয়োজনীয় ভাৱে মাটি পৰীক্ষা-নিৰীক্ষা কৰা সমূলি হোৱা নাই। গ্ৰামসেৱক গৈ গাৱঁৰ মাটিলৈ আহে। মোৰ পৰাও তেনে ধৰণে মাটি খান্দি লৈ আহিছিল কিন্তু পৰীক্ষা ক'ত কৰিলে কব নোৱাৰো ৰিপোৰ্ট আহি পায় মানে খেতিৰ দিন পাৰ হৈ যায়। সেই কাৰণৰ পৰা কব খুজিছো মাটি পৰীক্ষা -নিৰীক্ষা কৰা ব্যৱস্থাটো সক্ৰিয় কৰিব লাগে আৰু ভ্ৰাম্যমান কৰিব লাগে। তেতিয়াহলেহে প্ৰকৃততে খেতিয়কক খেতিৰ কাৰণে আগ্ৰহ দিয়া হব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, তাৰ বাহিৰেও কৃষিজাত বস্তুৰ দাম, যদিও কৃষিৰ কথাত সেইটো নাহে তথাপি ওতঃপ্ৰোত ভাৱে জড়িত কাৰণেই কৰ্মহীন লোক যে খেতিয়ক সকলে তেওঁলোকে উৎপন্ন কৰা বস্তুৰ উচিত মূল্য যাতে পাব পাৰে তালৈ চকু ৰখা উচিত। খেতিয়কৰ উৎ-পাদিত ফচলৰ নাষ্য মূল্য যাতে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আজি বজাৰত বস্তুৰ দাম বাঢ়ি গৈছে কিন্তু খেতিয়কে এতিয়া যি বিলাক বস্তু বজাৰত বিক্ৰী কৰি আছে সেই বিলাকৰ দাম নিচেই কম। ক্ৰমাত্ নিম্নগামী হৈছে। যি বিলাক বস্তু মহাজনৰ হাতত পৰিছে

সেইবিলাকৰ দাম বাঢ়ি গৈছে। মৰাপাটৰ দাম কমিছে। সেই কাৰণে যদিও চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিগম আদি কৰা হৈছে বিশেষকৈ মৰাপাট কিনিবৰ কাৰণে যদিও কৰা হৈছে আচলতে ৰাইজক সকাহ দিব পৰা নাই। সেই ফালৰ পৰা মই কব বিচাৰিছো যে ৰাইজে মৰাপাটৰ লগে লগে গুৰ, কুহিয়াৰ, কপাহ আদিও উৎপাদন কৰক। আজি এই সদনতে আলোচনা কৰা হৈছে যে মিঠাতেল নিয়ন্ত্ৰিত সামগ্ৰী নহয় অথচ ৰাজ্যখনত মিঠাতেলৰ কাৰণে এটা পয়মাল অৱস্থা হৈছে। মহাজনে তেলগুটি, সৰিয়হ মজুত কৰিবলৈ আৰম্ভ কৰিছে যদি এই বিলাকৰ প্ৰতি চৰকাৰ নিৰপেক্ষ দৰ্শক হৈ থাকে তেতিয়া হলে ৰাইজক শোষণ কৰি অতিৰিক্ত দাম লৈ ৰাইজক জুলুম কৰাৰ কাৰণে সহায় কৰা নহয় নে? সেই কাৰণে মই কব খুজিছো যে জনসাধাৰণৰ দৈনন্দিন প্ৰয়োজনীয় বস্তুৰ দাম নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব লাগে আৰু উপযুক্ত বস্তুৰ সৰবৰাহৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মই উদাহৰণ স্বৰূপে কব বিচাৰিছো যে সাধাৰণতে মানুহে ব্যৱহাৰ কৰা কাপোৰ কৰপোৰেচনৰ যোগেদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে কিন্তু উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আপুনি নিশ্চয় ক'ৰবাত সোমাইছে। তাত যি বিলাক ধুতি বিতৰণ কৰা হৈছে সেই ধুতি পিন্ধি কেনোবা দুৰ্ব্বল মানুহ যদি পানীত পৰে তেতিয়াহলে কেৱল ধুতিৰ কাৰণেই পানীৰ পৰা উঠি আহিব নোৱাৰিব। যদি উপযোগী বস্তু বুলিয়েই যোগান ধৰা হয় তেতিয়াহলে কৃষকৰ দ্বাৰা উৎপাদিত বস্তুৰ নায্য মূল্যৰ পোৱা আৰু তেওঁলোকে ব্যৱহাৰ কৰা বস্তু যাতে নায্য মূল্যত পাব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মই শেষত ইয়াকে কব খোজো যে এই সকলো উৎপাদনৰ কাৰণে নিৰ্ভৰ কৰে জলসিঞ্চনৰ ওপৰত বাজেটত আলোচনা হব তথাপিও কওঁ যে আমাৰ গোটেই ভাৰতবৰ্ষৰ মাত্ৰ-৩৫-৩৬ ভাগ মাটিতহে জলসিঞ্চন কৰিব পৰা হৈছে আৰু তাৰ ভিতৰত অসমত মাত্ৰ

শতকৰা ৯ ভাগতহে কৰিব পৰা হৈছে। তাৰ বেছি নহয়। পানী যোগান কেনেকৈ দিয়া হৈছে সেইটো আলোচনা কালত নিশ্চয় জানিব পৰা যাব। বৰষুণৰ সময়ত বিৰিঙি বিৰিঙি পানী ওলায় আৰু বৰষুণ নহলে শুকাই থাকে। এয়ে হৈছে পানী যোগান ধৰা নলাৰ ব্যৱস্থা। টেক্সৰ কাৰণে কিন্তু মন্ত্ৰী মহোদয়ে মানুহৰ পৰা নোটিচ যোগে দি আছে। তাৰ বাহিৰে বাইজ উপকৃত হোৱা নাই। মই ভাবো কৃষিৰ কাৰণে, উন্নয়ন সম্পৰ্কে আমাৰ বক্তৃতাত দিয়া পৰামৰ্শ বিলাক চৰকাৰে বিচাৰ বিবেচনা কৰি চাব কিয়নো আমি সকলোৱে কওঁ যে আমাৰ দেশখন কৃষি প্ৰধান দেশ। কৃষিয়েই আমাৰ অৰ্থনৈতিক দিশৰ মেৰুদণ্ড। কৃষি নহলে আমাৰ মানুহ জীয়াই থাকিব নোৱাৰে। আমাৰ শতকৰা বাষত্তৰ ভাগ মানুহেই কৃষি কৰে। গতিকে প্ৰকৃততে যিটো গ্ৰীণ ৰিভলিউ চনৰ কথা কোৱা হৈছিল সেইটো মন্ত্ৰীসকলৰ ফাইলতে থাকি গলে নহয় গ্ৰীণ ৰিভলিউ-চন সম্ভৱ কৰি তোলাৰ কাৰণে চেষ্টাও কৰিব লাগিব। ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

* Robin Goswami :— Mr. Deputy Speaker, Sir, while opposing the cut motion I would like to make a few observations about the state of affairs of the Agriculture Deptt. particularly the agricultural sector in Assam. You would no doubt agree Assam is a economically backward State but it has immense possibilities. Agriculture is the baekbone of the State and agriculture still holds the key to the economic progress, economic

* Speech not Corrected

development and economic regeneration of oar State. Undoubtedly the economy of Assam is predominently agricultural. This is evident from the fact that 55% of the State income is derived from the agricultcre sector. According to 1971 Census more than 90% of the population of the State live in the rural areas and the agricultural labaurers coustitute 68·5% of the total labour population of the State and this excludes the tea garden labourers. Yet agricultural progress has been disappointing in our State in relation to the possibilities offered-excellent soil and favourable climatic condition. The progress made in our State is disappaint-ing compared to the developments elsewhere in the country. The importance of agriculture in Assam itself is evident. Yet the State has gradually been deficit in respct of foodgrain requirements, Since the dawn of planning the average annual increase in agriculture production was about 2% aginst the all India average of slightly more then 3%. Even so a much faster population wrowth of 3·5% has ovear the years neutralised the benefits that has accrued from an annual increase in production and Sir, whatever increase in production that has accrued is mainly due to bringing in further areas under cultivation and it is not due to increase in yield per hectar and it is also not due to increase

in productivity of soil: The area under foodgrain cultivation in 1951-52 was 16·34 lakh hectares. This has increased to 20·19 lakh hectares in 1960-61 and to 22·42 lakh hectares in 1974-75. Now here let us consider the rice position in our State. Rice is still the main crop in the Siate and accounts for 90% of the total foodgrain production and 75% of the area under cultivation. Now in this connection I would like to quote from an article published in North Eastern Economic Review, Volume I, March 1977. 'An Analysis of Rice Production in Assam' page 9. This article is written by no less a person than Dr. K.C. Mahnta Director of Agriculture, Assam. Now here it has been shown that from the period 1955-59 the total annual average area was 16.09 lakh hectares, total annual food production was 15·34 lakh tons, the average yield per hectare was 950 kg and increase in annual production was 5% ; in 1960-64 total annual average area was 17·07 lakh hectares, total annual average production was 15·62 lakh tons, average yield per hectare 912 Kg, increase in annual production 1.09% ; in 1965-69 the total annual average area was 18·46 lakh hectares, the total annual average production was 17·79 lakh tons, the total average was 961 Kg and the increase in the annual production 13·6%; in 1970-74 total annual average

area was 20·03 lakh hectares, total annual average production was 21 lakh tons and the average yield per hectare was 1000 Kg, increase in annual production decreased in the preceding five year to 12.6%; While making this conclusion he said in his article in page 45, the annual growth rate in Assam in rice production in Assam over the period 1955-74 was 1.5% increase. Secondly, annual growth rate in rice production in Assam far the period of 10 years 1965-74 was about 1.3% increase. The annual growth of population in Assam is about 3·43%. Therefore, in recent years production of rice in Assam is about 2.13%, less than the pace of growth of population. No. 4, in annual yield per hectare in the 20 year period is only 5·3%, during the 20 year period rise was only 5·3% and annually it was 0·25%. After the increase in the area of rice is almost saturated the everage yield per hectare must be incarsed by 5.3% in order to cope with the population growth. So, Sir, rice which is the main crop here we find that the growth rate and the per hectare yield is very low and these figures are given by the Director of Agriculture himsalf in his article writen in the North Eastern Economic Review. Only in 1974-75 the agricultural production in our State was over around 20 lakh tons or lss but in the year 1975-76 the State

recorded a record production and harvested 24 lakh tons: But here again one must think about this point that one good food crop for a year or two cannot guarantee a similar good fortune for years to come because in 1976-77 estimated food production has come down to 23 lakh tons from 24 lakh tons in 1975-76. Now regarding other agricultural commodities in Asssam wheat in 1973-74 was 48,000 tons, it was 78,000 tons in 1974-75 but declined to 60,000 tons in 1975-76, there was a marginal increase. So far as maize is concerned it was 8,000 tons in 1973-74, increased to 9,000 tons in 1974-75 and 12,000 tons in 1975-76. Other cereals 4,000 tons in 1973-74 5,000 tons in 1974-75 and it remained static at 5,000 tons in 1675-76. Now coming to pulses Sir, you would agree that because of rise in prices of eggs, meat, fish and milk the only source of protein for our poor people is pulses and pulses are to be brought from outside the State. Here again Assam has not been able to make much headway in the production of pulses This will be evident from the figure in 1973-74 production of pulses was 45,000 tons in 1974 75 it declined to 40,000 tons and in 1975-76 42,000 tons. It has not been able to reach the 1973-74 figure. Therefore, Sir, in order to increase production much will depend on sound plan and water management.

Now regarding other agricultural Commodities in Assam wheat production in 1973-74 was 0.48 lakh tonnes, it was 78 thousand tons in 1974-75 but decreaset to 60 thousand tons in 1975 76, maize as it was in 1973-74 8 thousand tons but increased to 9 thousand tons in 1975-76 and 12 thousand tons in 1975-76 Other cereals 4 thousand tons in 1973-74,5 thousand tons in 1 74-75 and it remains the same also in 1975-76. Now coming to pulses, In 1973-74 the production of pulses was 45 thousand tons, in 1974-75, 40 thousand tons and in 1975-76, 42 thousand tons. Therefore Sir, increase in production will depend on land and water management. The inadequacy of the cultivable area is a major limiting factor in Assam. The cultivable land is only 37% of the total area. Therefore an increase in acreage under gross crop area can only be achieved by brinnging more area under double or multiple cropping without extending cultivation to new areas. At present only 22% of the net sown area is double cropped. Now to increase agricultural production we have to adopt improved agricultural practices. Here also the picture is not very bright. The area under high yielding varieties of food grain is limited. In our State oniy 12% of the total cultivable area could be brought under high yielding varieties, Now so far as are of fertiliser is concerned, the fertilizer intake per hectre of cropped

area is very low in Assam i. e. 2. 3 K. G. compared to the All India average of 15·8 K.G. Therefoie Sir, it is hardly surprising that the rise in agriculture productivity at compound rate for the State compares poorly with the All India increase. In 1973-74 the yield per hectre for rice was 994 kg as against the all India overage of 1151 Kg per hectre. Now regarding fertiliser I have already mentioned that its use in Assam is one of the lowest. The reasons for this low consumption are (i) poverty of general cultivators (2) high price of fertilizers (3) lack of knowledge about how to use fertilizers (4) absence of irrigation facilities and (5) non-availability of fertilizer timely and adequately. For effective use soil testing is very important and soil should be properly tested before use of fertilizer. According to anofficial study "Report on the distribution and consumption of fertilizer in Assam" Evaluation study No. 18 page 57 it has been mentioned that only 51% have reported that soil samples were taken from their lands while only 26% have got the result of samples". If the results are not communicated, if the tests are carried on a slipshed manner what is the valve of such soil testing?

Now I would like to draw the attention of the

House and particularly the Hon'ble Minister, Agriculture through you Sir, to certain special schemes undertaken by the Govt. and the results achieved so far.

Nowgong District was one of the six districts seleeted by the Govt. of India in whole of India to implement the "Intensive Jute District programme. A State plan scheme was also in operation in the district. The expenditure incurred in Nowgong District on Jute Development programme was rupees 39·61 lakhs from the year 1972-73 to 1975-76. Out of this amount Rs. 32·96 lakhs was spent on intensive Jute District programme and Rs. 6.65 lakh on State plan scheme. Now what are the results achieved from an expenditure of nearly 40 lakhs.? Let me quote from the "Study on cultivation of Jute in Nowgong District". Evaluation Report No. 46 page 67. "During the year 1973-74 the area under Jute in Nowgong District stood at 42 thousand hectrea which declined to 34 thousand hectres or by 19% in 1974-75 and further declined to 21 thousand hectres or by 52.5% in 1975-76. As regards production of jute in the district it gradually decreased from 3·17 lakh bales (bale of 180 Kg.) in 1972-73 to 1.57 lakh bales in 1975-76 inspite of intensive Jute district programme and other state plan schemes. The produti-

vity of the crop also decreased from the year 1973-74 The average annual yield rate per hectre was 8.3 bales during the first year of intensive Jute District programme which declined to 7.25 bales in the next year and further declined to 6.87 bales in 1974-75." Now there is another programme which has been carried out in the district of Cachar which is known as Intensive District Agricultural progrmmme. At the same time another project called package programme was started in the year 1963-64 and continued till lst April, 1974. What is the impact of this programme? Let me quote from the Evaluation report, page No. 66-67 paragraph 125 that one of thc objeets of the Intensive Agricultural District programme was to determine how rapid increase in food production could be achieved so as to provide experience for adoption in other areas where there was stagnation in production and productivity in the districts in respect of efforts made under the programme. Thus the original objective of the Intensive Agricultural District programme as a path finder and pace setter had not been realised. The impact of the new crop technplogy on the firming community of the district had been very limited. Now in page 71 paragraph 128, it has been mentioned that the above findings showed that there was considerable

shortfall in acheving the targets. The full capacity of man and machines could not be utilised during the programme period. Maximum results from the inputs could not be derived due to non adoption of full package of programmes. In page 14 paragraph 31, it has been mentioned that under the package programme, 6 Jeeps for the district officials 15 Jeeps for block officials, 2 pick up Vans and 15 Tractors were purchased at a cost of Rs. 7.67 lakhs. All the vehicles are now out of order and are reported to be unrepairable. Total expenditure incurred on construction of buildings was approximately Rs. 12.31 lakhs. A large number of amouut was required for maintaining the staff. On account of office expenses and salary of the staff, an expenditure of Rs. 75.45 lakhs was incurred from 1963-64 to 1974-75. Ultimately what we found that the package pragramme i. e., the Intensive District Agricultural programme has failed to make much headway in the district of Cachar and in other district also. Now sir, we have got a training programme which is being conducted by the Directorate of Agriculture. We have got 19 farming training institutes and 4 machinery training centres established at different parts of the State, But what are the results of this training programme ? Whether the trainees have been

benefitted from the training or not, how they utilised the knowledge which they gained from these training programme. ? Here also I would like to quote from the Evaluation report No. 44 of the study of the farmers training programme page No. 30. It is said, as the criteria for selection of trainees were not rigid, some of the trainees were found to be neither interested nor enthusiastic in taking the training. No follow-up action was taken to find out whether the trainees utilised their knowledge acquired during the training, after completion of the training. Then in page 31 in paragraph 65, it has been mentioned that none of the trainees who took up farm machinery training used any machinery in cultivation of their lands. In page 32 paragraph 68, the would Bank also recognised the ineffectiveness of the use of modern farm machinery in the context of general poverty and backwardness of average farmer in the State and stressed the means for development of intermediate technology based on local resources and skills which will meet the needs and capacities of an average farmar. No attempt has so far been made to devise such technology. So far the impact of the farming machinery training among the farmers is negligable. So this is the conclusion of the report on the training programme made by the

Directorate of Evaluation and Monetoring. Now Sir, I should like to mention that there should be relation between the trainees and trainers so that the training can be fully utilised. We should see that the mistakes committed earlier should not be repeated in future. Here I would like to mention an other point. We have heard that a delegation consisting of the Hon'ble Agriculture Minister, Chief Secy. to the Govt. of Assam and Agriculture Commissioner and Agriculture Secretary are going to United States of Amarica to sign the agreement with the world Bank. It is also understood that an Officer of the Govt. of India is going to lead this delegation. Now Sir, I would like to know from the Hon'ble Agriculture Minister, what is the need to send such a big delegation simply to sing an agrement and why a Cabinet Minister of a State should accept the leadership of on officer in the rank of Joint Secretary or Secretay of the Govt. of India. I would like to request the Hon'ble Chief Minister and also the Hon'ble Agriculture Minister to drop this proposal. Now, before conclusion, I would like to emphasise once again that Agriculture should be improved and every efforts must be made to strengthen the agriculture and to put it on a modern basis. Thank you Sir.

* শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা ঃ— অধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ শিতানত যি কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱ আমাৰ ফালৰ পৰা উত্থাপন কৰা হৈছে এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰিছো। এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাৱত যি কেইটা বিষয় আছে অৱশ্যে কৃষিৰ লগতে জলসিঞ্চনৰ দাবীও উত্থাপন কৰা হৈছে কিন্তু কৃষিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিবলৈ হ'লে জলসিঞ্চনৰ কথাও কব লাগিব যিহেতু বস্তু দুটা অঙ্গাঙ্গী। ইটোক বাদ এটাৰ বিষয়ে কোৱা টান। কৃষিৰ আধুনিকৰণ কৰিব লাগে, কৃষিৰ উন্নয়ন হব লাগে ইত্যাদি বহুত কথা সময়ে সময়ে কৈ আহিছো। সাধাৰণতে যি সকলে কৃষি নিজে নকৰে সেই সকল লোকেই কৃষক দেশৰ মেৰুদণ্ড কৃষি সম্পদ বঢ়াবলাগে ইত্যাদি বেছি কথা কয়। যি সকল লোকে কৃষি কাৰ্য্যক ভয় কৰে বা কৃষি কাৰ্য্যক চাৰিত্ৰীকভাৱে ঘৃণা কৰে তেওঁলোকে কৃষিৰ কথা খুব বেছিকৈ কয়। আমি কওঁ যে আমাৰ দেশত শতকৰা ৮০ ভাগ মানুহ খেতিয়ক কিন্তু আচলতে ৮০ ভাগ মানুহ খেতিয়ক নহয়, কৃষক পৰিয়ালৰ মানুহ হব পাৰে কিন্তু নিজে খেতিয়ক নোহোৱাৰ কাৰণে এই কৃষি উৎপাদন আচলতে যিমান হব লাগিছিল সিমান হোৱা নাই। খুব তাকৰীয়া মানুহে আচলতে কৃষক হিচাবে পৰিশ্ৰম কৰে। আজি কৃষক পৰিয়ালৰও যিখিনিলাক মানুহে লিখা পঢ়া কৰিছে অলপ বেছি শিক্ষালাভ কৰিলেই নগৰ চহৰমুখী হয়। সেই পৰিয়ালবিলাকে লাহে লাহে কৃষি কাৰ্য্য পৰিহাৰ কৰে।

যিসকলৰ অন্য কোনো সংস্থাপনৰ উপায় চৰকাৰে নেপালে সেই সকল লোকেই আচলতে কৃষি কৰে। এই সকল কৃষকে তাহানিৰ এলাহ্মুকলিয়া কৃষি নীতি বা কৃষি প্ৰণালীকে সাবতি ধৰি আছে। যদিও যান্ত্ৰিক পদ্ধতিৰে কৃষিক আগুৱাই নিয়াৰ কথা কোৱা হয়, যিসকল লোকৰ প্ৰকৃততে যান্ত্ৰিক জ্ঞান আছে আৰু যিসকলে আধুনিক প্ৰণালীৰে

* Speech not Corrected

খেতি কৰিব পাৰিলেহেতেন, প্ৰকৃততে সেই সকলক কৃষি কাৰ্য্য নেলাগে। কৃষক পৰিয়ালৰ লগত বৈবাহিক সম্পৰ্ক ঘটাবলৈও ইচ্ছা নকৰো চৰিত্ৰ এটা আমাৰ মাজত আছে। কৃষিকাৰ্য্যক ঘিন কৰা চৰিত্ৰ এটা আমাৰ সমাজত হৈছে। কিন্তু মুখত সকলোৱে কৃষি কাৰ্য্য কৃষকক উৎসাহ-উদ্দিপনা দিয়ে কৃষকসকলক দেশৰ মেৰুদণ্ড বুলিও কয়। ইয়াৰ কাৰণ হৈছে আমাৰ দেশত প্ৰচলিত শিক্ষা পদ্ধতি। আমাৰ দেশৰ আয়মুখী প্ৰণালীৰে যদি শিক্ষাৰ ব্যৱস্থা হলহেতেন তেতিয়ালৈ এইবিলাক কথা কেতিয়াও নহলহেতেন। কৃষি উৎপাদন বঢ়াবলৈ হলে খৰচ অনুপাতে মূল্য পোৱাৰ ব্যৱস্থা লব লাগিব। যদি তাকে কৰিব নোৱাৰি তেতিয়া হলে, আমি যিমানেই অৰ্থনৈতিক ভাৱে সংগঠিত হব লাগে বুলি যিমানেই নহওঁ - শতকৰা ৮০ জন মানুহকেই আমি কেতিয়াও উদ্ধাৰ কৰিব নোৱাৰিম। উত্পাদনৰ লগত উচিত মূল্যৰ অঙ্গাঙ্গী সম্পৰ্ক আছে। কৃষিজাত বস্তুৰ লগত উদ্যোগজাত বস্তু সমতা নেথাকিলে কৃষকসকল স্বাভাবিকতে ঠগনত পৰিব। আজি চাকৰিয়াল সকলে ডি, এ বনাচ আদিৰ দাবি কৰি আন্দোলন কৰিছে। হয়তো বহুত খেতিয়কৰ পো-পোৱালীয়েও চাকৰি কৰে। সেই সেকলেও আন্দোলন কৰিছে। বজাৰত বস্তুৰ দাম বাঢ়ি যোৱাৰ কাৰণে তাক মিতাবৰ কাৰণে আন্দোলনৰ মাৰফত ডি, এ, বনাচ আদি পাব। কিন্তু খেতিয়ক সকলক কোন শিতানৰ পৰা ডি, এ দিব? খেতিয়ক সকলক হলে ভৰণ-পোষণ দিব নোৱাৰে। তেওঁলোকক অন্ন - বস্ত্ৰৰ সংস্থান দিব নোৱাৰে। দুবেলা দুমুঠি পেট ভৰাই খাবাৰ পৰিয়ালটোক যদি পিন্ধা উৰাৰ কানি কাপোৰ এডোখৰ, লৰা-ছোৱালীৰ পঢ়াশুনাৰ কাৰণে কিতাপ কাগজ আদি, চিকিৎসাৰ কাৰণে ঔষধ পাতি কিনিবৰ কাৰণে যদি খেতিয়ক সকলে নিজৰ উৎপাদনৰ জৰিয়তে, নিজৰ ফচলৰ জৰিয়তে মিতাব নোৱাৰে তেতিয়াহলে, কোন শিতানৰ পৰা সেই খেতিয়ক, সকলক বনাচ দিয়াৰ বা ডি, এ, দিয়াৰ ব্যৱস্থা ৰাখিছে?

আজি খেতিয়ক সকলৰ অৱস্থা এইটো হব পাৰে কিন্তু সেই দিন সদায়ে নেথাকে এই খেতিয়ক সকলো জগৃতত হৈ উঠিছে আৰু উঠি উঠিব। সমতাৰ ভিত্তিত আমাৰ দেশৰ অৰ্থনৈতিক গঢ় দিবৰ কাৰণে আন্দোলন আমাৰ বাইজে কৰিব। আজি আমাৰ বজাৰত ধানৰ দাম মোনে প্ৰতি এটকা কমোৱা হৈছে আৰু চাউলৰ দাম এটকা বঢ়াই কাক দিছে। চৰকাৰে চাউলৰ দামত এটকা বঢ়াই কাক দিছে? এফ, চি, আই, ক দিছে খেতিয়ক সকলে কিয় এটকা কম পাহে? নিশ্চয় যোৱা কেইটা মান বছৰত এফ, চি, আই, য়ে লাভ কৰিব পৰা নাশ আৰু সেই কাৰণেই এফ, চি, আই, ক সেইটো দিবৰ কাৰণেই ইটো কৰা হৈছে। সমবায়- আন্দোলনৰ কাৰণে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে নানানটা নাচ-বাগ কৰিছিল। তাৰ দ্বাৰা বাইজক উদাত্ত আহবান জনাইছিল। কিন্তু যেতিয়াই এফ, চি, আই, ৰ লোকচান হল তেতিয়াই চাউলৰ দাম এটকা বঢ়াই দিলে ধানৰ দাম এটকাকৈ কমাই খেতিয়ক সকলৰ লোকচান কৰা হল। ৰাতিয়ে দিনে হাৰ ভগা পৰিশ্ৰম কৰি খেতিয়ক সকলে কম পাব আৰু এক শ্ৰেণীয়ে কোট পটলুং পিন্ধি কলম পিহি পিহিয়েই বেচি পাব। এফ, চি, আই, য়ে খেতিয়কৰ পৰা ধানৰ মোনে ৩০-২৯ টকাত কিনি আনি ৪০-৪৫ টকাত বাগানত বেচিব। এইদৰে যি সময়ত এফ, চি, আই, য়ে প্ৰতি মোনত ১৫-১৬ টকা লাভ কৰে সেই সময়তেই খেতিয়ক সকলে লোকচান ভৰে। খেতিয়ক সকলৰ পৰাই বনগানৰ লোকে ধান লোৱাৰ ব্যৱস্থা থকা হলে কি মহাভাৰত থন অশুদ্ধ হলহেতেন। খৰচৰ অনুপাতে খেতিয়ক সকলে লাভবান হব পাৰিলেহেতেন, খেতিও বাঢ়িল -হেতেন। খেতিয়ক এইদৰে বঞ্চিত কৰাৰ কাৰণে খেতিয়কে প্ৰতিশোধ লব। ধানৰ মোনে যদি ৩০ টকাকৈ কিনিব পাৰে তেতিয়াহলে কেজিত ১.১৫ টকাকৈ চাউল দিব পাৰে। কিন্তু তাকে নকৰি কিয় ১.৬৮ টকা কৰা হৈছে? বজাৰত দাম বৃদ্ধি হোৱাৰ কাৰণে বানচ দিব লাগে আৰু

বাজেটত তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। খেতিয়কক সেই দাম দিয়া হোৱা নাই ? সেই দাবী আমি সদায়েই কৰি আহিছো আৰু কৰিমো। খেতিয়কক আজি দাম দিয়াব লাগিব। নহলে খেতিয়কৰ ওপৰত শাসন আৰু শোষণ চলাই যাবলৈ দিয়া নহব।

অধ্যক্ষ মহোদয়, খেতিয়ক সকলৰ ওপৰত কৰা এনেবিলাক অত্যাচাৰ আৰু শোষণ বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে মই চৰকাৰৰ ওপৰত দাবী জনাইছো। খেতিয়ক সকলক ভাল ধৰণে খেতি কৰিবৰ কাৰণে খেতি-পথাৰ বিলাক প্ৰণালী বদ্ধ ভাবে চল লগাই দিব লাগে আৰু প্ৰণালী বদ্ধ ভাবে ভগাই দিব লাগে। পানী যোগান ধৰাৰ কোনো ব্যৱস্থা আমি দেখা নাই ফলত খেতিয়ক সকলে খেতি-পথাৰত নানা ধৰণৰ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হব লগীয়া হৈছে। এই খেতিয়ক সকলেই পথাৰ-বোৰত বহু দিনৰে পৰা তাত খেতি কৰি আহিছে, তেওঁলোকে জানে কোন ফালে পথাৰ বাম কোন ফালে দ, কোন ফালে গৰু সোমাই পথাৰ নষ্ট কৰিব পাৰে, কোন ফালে ডাঙৰী কঢ়িয়াব লাগে, কোন ফালে কঠিয়া কঢ়িয়াব লাগে, কিন্তু এই সকল খেতিয়কৰ কোনো দিহা-পৰামৰ্শ নোলোৱাকৈ চৰকাৰে পানী যোগান আৰু জলসিঞ্চন আচঁনি হাতত লৈছে। ১৯৬৭ চনত যেতিয়া ভূমি অধিগ্ৰহণ কৰাৰ সময়ত আইনৰ ৩১ ধাৰা অনুযায়ী পি, চিদ, আৰু এচ, পি, চিক মাটি ৰিকুইজিশান আৰু একুইজিশ্যন কৰিবলৈ দিয়া হ'ল তেতিয়া তেওঁলোকে ৰাইজৰ পৰা কোনো পৰামৰ্শ নোলোৱাকৈ কৰাৰ কাৰণে আঙুলিয়া গাৰক্কে ধৰি কাজী ৰঙা কলিয়াবৰ ইত্যাদিত পানী যোগাণৰ ক্ষেত্ৰত নানা ধৰণৰ অসুবিধা আহি পৰে। টেকনিকেল এক্সপাৰ্টৰ নামত যি সকলৰ কেৱল 'ঠিয়ৰিটিকেল নলেজ' আছে সেই সকলৰ নিজ ইচ্ছামতে খেতিয়ক ৰাইজৰ লগত কোনো আলোচনা নকৰাকৈ কৃষিৰ আচঁনি

বিলাক কৰাৰ কাৰণে আমাৰ দুখীয়া খেতিয়ক ৰাইজৰ যথেষ্ট কষ্ট হৈছে। আৰু ক্ষতি হৈছে। সেইদৰে বিলাধৰা মৌজাতো দয়াংৰ পানী লোৱা আৰু ফলত খেতিয়ক ৰাইজৰ ক্ষতি হৈছে। ৰাইজে বাৰ বাৰ কৈছে যে পথাৰৰ মাজেদি নলা খান্দিলে দুয়ো পাৰৰ ৰাইজে সেই নলাৰ পানীৰ পৰা খেতি পথাৰত পানী যোগান ধৰাত সুবিধা হ'লহেতেন কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা ৰাইজক ধমকি দি কয় যে তেওঁলোকে এই বিষয়ে কি জানা, অৰ্থচ এই খেতিয়ক সকলে বছৰৰ পিচত বছৰ খেতি কৰি আহিছে, তেওঁলোকে ভালকৈ জানে সেই পথাৰৰ পানী শুকাই নে নুশুকাই আৰু বাৰিষা পানী কোন ফালে সোমাই, বাৰিষা তাত কি হব পাৰে আৰু খৰালি কি হব পাৰে। কিন্তু টেকনিকেল এক্সপাৰ্টৰ নামত এই কাম বিলাক কৰাৰ কাৰণে ৰাইজে নানা অসুবিধা ভোগ কৰিবলগীয়া হৈছে। এনেবিলাক কাৰণতে আমাৰ অকৰা বেলা খেতিয়ক ৰাইজে চৰকাৰৰ ওচৰত আপত্তি দৰ্শাইছে, এই আপত্তি বিলাক চৰকাৰে শুনিব লাগে, অকল মোৰ দুৱাৰ মুখতে নহয় তেনেবিলাক আপত্তি বহু ঠাইৰ পৰা আহিছে, সেইবিলাক কথাও বিবেচনা কৰিব লাগে। অধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া যিবিলাক নতুন ধৰণৰ সঁচ, আই, আৰ ইত্যাদি ব্যৱহাৰ কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা হৈছে সেইটো মই সমৰ্থন কৰিছো কিয়নো মই নিজেও তাৰ খেতি কৰি গম পাইছো যে এনেবিলাক সঁচ ব্যৱহাৰ কৰিলে তাৰ পৰা অধিক ধান উৎপাদন হয় কিন্তু তাৰ লগে লগে আমি এইটোয়ো অধ্যয়ন কৰিব লাগে যে এই যিবিলাক আগৰ পুৰণা সঁচ আছে সেইবিলাকৰ খেতি কৰিলে যদিও কম হয় তাৰ পৰা শৰীৰত বেচি শক্তি পোৱা যায়। এগাল মান বা একথালী আমি পেটত ভৰাই দিলে জানো তাৰ পৰা আমি উপকাৰ বেচি পাম, গতিকে যিবিলাক ধানৰ পৰা আমি বেচি শক্তি পাব পাৰো তেনেবিলাক কথাও আমি চিন্তা কৰাতো দৰকাৰ। অৱশ্যে আজি কালি বিশ্বৰ বিভিন্ন

ঠাইত মানুহে বিভিন্ন ধৰণৰ খাদ্য ভক্ষণ কৰে, কিছুমানে কেৱল আটা ৰুটি খায়, কিছুমানে ফল-মূল, মাছ-মাংস খায়েই জীৱন ধাৰণ কৰে আৰু কিছুমানে ফল-মূল খাই, কিন্তু সেই বুলি যি সকল মানুহে বেচিকৈ শাৰীৰীক পৰিশ্ৰম কৰে সেই সকলে যদি ভাত নাখাই তেওঁ-লোকে কেতিয়াও তিষ্টি থাকিব নোৱাৰিব। সেইকাৰণে পুৰণি ধানৰ বিষয়েও অধ্যয়ন চলাব লাগে যাতে তাৰ দ্বাৰা অধিক শক্তিকৰ আৰু পুষ্টিকৰ ধানৰ উৎপাদন কৰিব পাৰো। আপুনি আজি চাওক ৰাজধানী পৰা আৰম্ভ কৰি আমাৰ বিভিন্ন ঠাইত মালি ইত্যাদি ধৰি হলেও ফুলনি বাৰী লগাই শ শ টকা খৰচ কৰিছে, আগে পিচে কেৱল ফুলনি বাৰী কিন্তু তাৰ ঠাইত যদি জলকীয়া, বেঙেনা, কল, কুঁহিয়াৰ লগালে -হেতেন তেতিয়াহলে বোধহয় বেয়া নহলহেতেন। অৱশ্যে আমাৰ আজিৰ যি সকল ডেকা-গাভৰু আছে সেই সকলে আগে পিছে-থকা যি বিলাক ফুলনি বাৰী আছে তাত ঘুৰিফুৰিলে তেওঁলোকৰ মনৰ আনন্দ নাথাকে সেই ফুলনি বাৰীৰ ঠাইত যদি শাক-পাচলি লগালেহেতেন তাতো নিশ্চয় তেওঁলোকে ঘূৰি আনন্দ পালেহেতেন আৰু লগে লগে তেওঁলোকে বহুত খিনি লাভবান হ'লহেতেন। মই দুটামান অভিযোগ ডাঙি ধৰিব বিচাৰিছোঁ, সেইটো হ'ল মিকিৰ পাহাৰৰ অৰ্থাৎ কাৰবী আংলঙত এখন ডাঙৰ ফাৰ্ম্ম যোৱা ১৩ বছৰ আগতে আৰম্ভ হৈছিল আৰু এই ফাৰ্ম্মত এতিয়ালৈকে প্ৰায় ১০ কোটি টকা খৰচ হ'ল সেই ফাৰ্ম খনৰ নাম হল, খৈৰানী এস, এম, এ ফাৰ্ম্ম, সেই ফাৰ্ম্ম খনত যিমান বিলাক 'পালিথিনৰ পাইপ' ব্যৱহাৰ নোহোৱাকৈ দাম্প হৈ পৰি আছে, তাত যিমান পাইপ আছে তাৰে যদি আকাশৰ পৰা পৃথিৱীলৈ এটা ঠিয় কৰি পাইপ তৈয়াৰ কৰা হলে আকাশৰ পৰা পানী আনিব পৰা হ'লহেতেন। ঠিকাদাৰ সকলক ধন দিবৰ কাৰণে এইবিলাক পাইপ কিনা হৈছিল যেন অনুমান হয়। এই বিষয়ে কেবাবাৰো আলোচনা হৈ গৈছে যে এই বস্তু বিলাক আচলতে কিনা

হোৱা নাই আৰু ইয়াত থকা যিমান বিলাক পাইপ বা মেচিন ইত্যাদি ৰখা হৈছে তাৰে যদি এশ ভাগৰ এভাগো যদি কাম হ'হেতেন তেতিয়া হলে বেলেগ কথা আছিল, ১০ কোটি টকা খৰচ কৰাৰ পিচতো এই বস্তু-বাহানী বিলাকৰ পৰা যদি উৎপাদনৰ কামত লাগিলহেতেন তেতিয়া হলে বিশেষ কৰলগীয়া নাছিল, । কিন্তু ইয়াৰ পৰা কোনো উৎপাদনৰ কাম হোৱা নাই । গতিকে এই ফাৰ্ম্ম খনৰ বিষয়ে এটা তদন্ত হব লাগে । কোটি কোটি টকা খৰচ কৰি এই ফাৰ্ম্ম খনৰ বিষয়ে কেতিয়াবা খবৰ কাগজত পঢ়িবলৈ পোৱা যায় আৰু কৰবাত কৰবাত, জৰাহাৰ নগৰত এই ফাৰ্ম্ম খনৰ বিষয়ে প্ৰদৰ্শন কৰা দেখিবলৈ পাইছো । তাত কোনো বস্তু উৎপাদন হোৱা নাই, ৰবৰ তৈয়াৰ কৰিবলৈ বোলে সেই কাৰখানাটো তৈয়াৰ কৰা হৈছে ।

এইধৰণে চৰকাৰে নানা ফাৰ্ম্ম, কাৰখানা কৰিছে । মিকিৰ পাহাৰৰ পৰা লক্ষ্য কৰিলে দেখা যায় যে যাৰ মানুহবিলাক অতি পৰিশ্ৰমী, কিন্তু তেওঁলোকে একো সুবিধা পোৱা নাই আজি কৃষিৰ বাবে বহুতো টকা খৰচ হৈছে কিন্তু সেই অনুপাতে উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱা নাই । আজি প্লেনটেচন কৰপৰেচনৰ নামত আনাৰসৰ কথা কৈছে । এই শিতানত ৭৪ হাজাৰ টকাৰ খৰচ দেখুৱা হৈছে ।

শ্ৰীছত্ৰ সিং টেৰণঃ (মন্ত্ৰী) :— এইটো চইল কনজৰভেচনৰ কথাহে ।

*শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— আজি খেতিয়কৰ নামত নানা ফাৰ্ম্ম খোলা হৈছে । মিকিৰ পাহাৰ এটা জংঘল এৰিয়া তাত কোনো থাকিবলৈ কোনো নাযায় । গতিকে খবৰ কেনেকৈ পাব । এদিন বুলেই এবছৰৰ

*Speech not corrected

পিচত আনাৰস আনিব পাৰি পাচত গুটি লাগে তেনে ক্ষেত্ৰত এই আনাৰসৰ পুলিৰ বাবে ইমান টকা খৰচ কৰিলে কিন্তু কামত একো নহল। আনহাতে প্লেনটেচন কৰপৰেচনে কফি খেতিৰ বাবেও বহুকোটি টকা খৰচ কৰিলে কিন্তু কফি উত্পাদন হোৱা নাই। ভাত কি খেতি হৈছে কোনেও থা খবৰ পোৱা নাই। এইদৰে মিকিৰ পাহাৰতো দূৰনীতি হৈছে। মাটিৰ সমানে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিবৰ কাৰণে কেইবাটাও প্ৰজেক্ত কৰা হৈছে। ইয়াৰোপৰি লক্ষীজানত এটা আচনি কৰা হৈছে বোকাজানত টিভান, লুখাজান আদি নানা আচনি কৰা হৈছে। এইবিলাক কৰা বাবে বছৰি ৫০ লাখ খৰচ কৰা হয়, কিন্তু মাটিৰ সমানে পানী উপযুক্ত পৰিমানে যোগান ধৰিব পৰা নাই। গতিকে এই ধৰণে নানা টকা অপব্যয় কৰা হৈছে গতিকে এই চৰকাৰে ইমান টকা খৰচ কৰি ৰাইওৰ উপকাৰ কৰিব পৰা হলে ভাল হল হয়। কিন্তু আমি হয়তো এইটো আশা এই কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা আশা কৰিব নোৱাৰো। আজি কংগ্ৰেছৰ ৩০ বছৰ শাসন কালত মিকিৰ পাহাৰৰ দুজনকৈ মন্ত্ৰীত জন এম, এল, এ থকা স্বত্বেও মিকিৰ পাহাৰৰ ৰাইজৰ প্ৰতি, কোনো ধৰণৰ চকু দিয়া হোৱা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পানী যোগানৰ ক্ষেত্ৰত এই চৰকাৰ কৃতকাৰ্য্য হব পৰা নাই। ধনশিৰী নদীৰ পৰা পানী নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলে কিন্তু ৰাইজে উপকাৰ নাপালে। এইবিলাক কথা মাজে মাজে সাংবাদিক সকলে কগজে পত্ৰই দিয়ে। মিকিৰ পাহাৰ, উত্তৰ কাছাৰ পাহাৰ এইবিলাকৰ উন্নতিহ পোৱা টান। আমাৰ এতিয়া ১২ খন কৃষি নিগম পতা হল। এই নিগম বিলাকৰ পৰাও কোনো উপকাৰ পোৱা নাই। কাছাৰত পেকেজ প্ৰগেমৰ দ্বাৰা যি উতপাদন হব লাগিছিল সেইয়া নহল।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বঢ়াবৰ কাৰণে কৃষি সেনাৰ এটা

আচনি লব লাগে। এই কৃষি সেনা আচনিৰ জৰিয়তে সৰ্ব্বাধিক সা সুবিধা খেতিয়ক ৰাইজক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মাটিহীন, খেত্ৰহীন, অনাহুত, যিবিলাক লোকৰ ঘৰত হাপোৰলৈ কৰি পুৰুষাণু ক্ৰমে চলি আহিছে, সেইবিলাকক এই বাহিনীৰ সহায়ত সহায় কৰিব লাগে। অসমত অন্ততঃ ৫০ হাজাৰৰ এটা কৃষি বাহিনী কৰিব পাৰে। ইয়াৰ বাবে ৰাইজে স্ব-ইচ্ছাকৃত ভাবে এই আচনি গ্ৰহণ কৰিব লাগে আৰু ইয়াৰ বাবে তথ্য পাতি সংগ্ৰহ কৰিব লাগে। ৰাইজৰ মনোভাৱ বুজি এই আচনি গ্ৰহণ কৰিব লাগে। চৰকাৰে খেতিৰ দ্বাৰা বা যিবিলাকে স্ব-ইচ্ছাই খেতি কৰিছে সেই বিলাকে যাতে আনৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি থাকিব লগা নহয়, তাৰ প্ৰতি চৰকাৰে লক্ষ্য ৰাখিব লাগে। অসমত প্ৰচুৰ মাটি আছে। পৰিশ্ৰম কৰা মানুহ আছে। গতিকে সেই মানুহ বিলাকক কামত খটোৱাই উৎপাদন বেছি কৰিব লাগে ইয়াকে কৈ মই মোৰ বক্তব্য সামৰিলো।

*শ্ৰীৰাম চন্দ্ৰ শৰ্ম্মা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষক আৰু কৃষিৰ কথা নকলেও অন্যায় কৰা হব। আমাৰ মন্ত্ৰী সকলক এই বিষয়ে কৈ কৈ আমনি লাগিল। তেখেত সকল বৰ আকোৰগোজ নিজৰ ইচ্ছা মতেই সকলো কাম কৰি থাকে। ইয়াৰোপৰি আমাৰ কৃষিৰ যি ডেপুটি মন্ত্ৰী মহোদয় আছে তেখেত সকলেও বিভিন্ন ঠাইত ফুৰি থাকে, বক্তৃতা দিয়ে কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত কাম একো নহয়। আমাৰ বন্ধুৱো সদস্যই অৱশ্যে জলসিঞ্চনৰ কথা কৈ আহিছে। আমাৰ ইয়াত গ্ৰামসেৱকে নানা প্ৰকাৰে খেতি সহায় কৰিছে। ভালধৰণে কৃষি উৎপাদন হৈছে ইত্যাদি ইত্যাদি কথা বিলাক চাইনবোৰ্ডত লিখি থোৱা হয়। ইয়াৰ উপৰি ৰেডিঅই প্ৰচাৰ কৰি আছে যে গ্ৰাম সেৱক সকলৰ পৰা,

*Speech not correted

খেতিৰ বিষয়ে পৰামৰ্শ লব পাৰে। এই কথাবিলাক সদায় বাতৰি বা কাগজতে পোৱা যায় কিন্তু কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত একো নাই। কোনো কোনো ঠাইত খেতি কৰিবৰ বাবে বিধান আনি ৰখা হৈছে কিন্তু বিধান তাতে গেলিছে। এইদৰে আলুৰ বিধান আনিছে কিন্তু সেই আলু বাইজৰ মাজত সময়মতে বিতৰণ কৰিব নোৱাৰাৰ বাবে গেলি গৈছে। এইদৰে আনাৰসৰ আগও লগাই বিতৰণৰ বাবে আনি সময় মতে দিব নোৱাৰাৰ বাবে নষ্ট হৈ যায়। গতিকে আজি কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰেই হওক বা কৃষি বিষয়াই হওক বা গ্ৰাম সেৱকেই হওক কোনেও ভাল পৰামৰ্শ দি খেতিয়ক বাইজক কৃষি কাৰ্য্যত সহায় কৰিব পৰা নাই।

মাননীয় উপাধ্যক্ষ :— আপুনি এতিয়া বহক পাচত কওক। Now the House stande adjurned till 2-30 P. M.

(মধ্যাহ্ন ভোজনৰ পিচত)

*শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ শৰ্ম্মা :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি বিভাগৰ কামৰ ভিতৰত মাত্ৰ চাইনবোৰ্ড অৰা হৈছে। তাৰ পিচত যি বিলাক মৌজাদাৰ আদি মাটি থকা মানুহৰ খেতি ভাল হয় তাতগৈ কৃষি বিষয়াই এক বিঘা মাটিৰ ধান্য কেইকঠামানৰ বুলি জোখ-মাপ কৰে আৰু তেওঁলোকৰ সৈনিৰ পদক লয় আৰু ভুলেই শুদ্ধই কিছুমান হিচাব আনি দাখিল কৰে সেইবিলাক ভুল হিচাব।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, পানী যোগনৰ ক্ষেত্ৰত কোৱা হৈছে যে টকা পইচা দিয়াৰ কাৰণে কোনো কোনো ঠাইত বন্ধ হৈ আছে। আচলতে নদী নলা বিবিলাক থাম্বিলে সোঁত কতো পানী নোলায়।

*Speeched not corrected

পানী নাপালে ৰাইজে পইচা দিব কিয় ? যিবিলাক ঠাইত স্থানীয় ভাৱে খেতি কৰিবলৈ পাৰিছিল সেই বিলাক ঠাইতো খেতি কৰিব নোৱাৰা হৈছে। নথি পত্ৰ বিলাকত ভুল নে মন্ত্ৰী মহোদয়ে চাইচিৰিয়ে নকয় সেইটো নাজানো। ৰবিশষ্য কৰিবলৈ জোৰ লগালে আৰু পৰিবৰ্ত্তন আনিবলৈ চেষ্টা কৰিলে কিন্তু আচলতে যিবিলাক খেতি ভাল হয় সেই খেতি কৰিবলৈ কোনো ৰকমৰ উৎসাহ নিদি যিবিলাক খেতি নহয় সেই ধৰণৰ ঘেহু আলু যোৰা আদি খেতি কৰাৰ কাৰণে উঠিপৰি লাগিব। তাৰ ঠাইত আহু, শালি বাও খেতি কৰিবলৈ জোৰ দিয়া হেতেন কিছু উপকাৰ হলহেতেন। সৰিয়হৰ তেলৰ ইমান দাম হৈছে। চৈধ্য পোন্ধৰ টকালৈ উঠে! কিন্তু সৰিয়হ গুটিৰ কাৰণে বাহিৰলৈ অপেক্ষা কৰি থাকিব লাগে তাকে নকৰি স্থানীয় ভাৱে সৰিয়হ গুটি উৎপাদন কৰাত জোৰ দিব পাৰিলেহেতেন তাৰ কাৰণে কৃষি বিভাগৰ পৰা উৎসাহ বা সহায় দিয়া নহয়। কেবিনেট পৰ্য্যায়ৰ মন্ত্ৰীয়ে কেৱল ফাইল আদিতে বেছিকৈ ব্যস্ত থাকে। উপমন্ত্ৰী এজনা থকা স্বত্তেও তেওঁলৈ ফাইল আদিও নিদিয়ে কোনো কাম আদিও নাৰাখে। নিজে জনা মানুহ বুলি ভাবি সকলো বিলাক নিজৰ হাতত ৰাখে নেকি বুজি নাপাওঁ। কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় খুলি লংপেণ্ট পিন্ধা লৰা কিছুমানক তাৰ পৰা উলিয়াই শেষত যেনিবা কৃষি বিষয়া কৰি উলিয়াই দিয়া হয় কিন্তু তাত প্ৰেকটিকেল একো নাথাকে সকলো বিলাক থিঅ'ট্ৰিকেল। তাকে নকৰি যদি কৃষি প্ৰধান ঠাইত হাইস্কুলসমূহত আৰু কলেজ পৰ্য্যায়তো কৃষিৰ জ্ঞান দিয়া ব্যৱস্থা হ'লহেতেন তেনেহলে সেই সকলে কিছু অন্ততঃ কাম কৰিব পাৰিলেহেতেন। হাইস্কুল বা কলেজ পৰ্য্যায়লৈকে তেনেকে কৃষিৰ শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰা উচিত।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষি নিগমৰ যোগেদি কোনোবা কাটি হাজৰিকা

ঘটি হাজৰিকাৰ পৰা কেজিত তিনি টকাকৈ ধান লৈ খেতিয়কৰ ওচৰত বীজ বুলি উন্নত জাতৰ বীজ বুলি বিক্ৰী কৰা হয়। সেইবিলাক পৰীক্ষাও কৰা নহয়। ফলত শতকৰা পঞ্চাশ ভাগেই নগজে। কাৰোবাৰ পৰা আনি কৃষকৰ মাজত বেছি দামত মেলি দিয়া এই বীজৰ পৰা কোনো উপকৃত হব পৰা নাই। কৃষি বিভাগৰ গৰু কিনা লোনৰ টকা গৈ ঠিকসময়ত নাপায়। পিচত নগৰ বা মহকুমাৰ পৰা গৈ পালে তেতিয়া কৃষিৰ বতৰ নাথাকে আৰু সেই টকা লৈ খেতিয়কে চিনেমা চোৱা ট্ৰাংক কিনা আদি খৰচ কৰি বাকীখিনি মাহ আদি কিনি খাই শেষ কৰে। কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ক মই অনুৰোধ কৰিছো যাতে কাম বিলাক তদাৰক কৰে। প্ৰকৃত খেতিয়কে লোন নাপায়, মাটিবাৰি নোহোৱাসবক্ষে নাপায়। ফাইল আদি উপমন্ত্ৰীক নিদি নিজে সকলো বিলাক চলাবলৈ যাওঁতেই নিশ্চয় এনেখন হৈছে। তেখেতকো দিব লাগে।

(ভইচ: ডেপুটি মিনিষ্টাৰৰ কিবা খাইছে নেকি?

: ফাইল নিদিয়া কথাটো কেনেকৈ জানিলে?)

কৃষি মন্ত্ৰী আমাৰ ফালৈ নাযায়। কিন্তু উপমন্ত্ৰী আমাৰ ফালৰে মানুহ গতিকে ফাইল আদি দিলে কেৱল বক্তৃতাই নিদি টকা-পইচাও দিব পাৰিলেহেতেন সেই ফালেও। টকা পইচা ভাগ কৰি দিব লাগে। ইয়াকে কৈ কৰ্তন প্ৰস্তাৱটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তৃতা সামৰিছো।

ডাঃ কোৰেশ্বৰ বৰা:— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কৃষিৰ শিতানৰ কৰ্তন প্ৰস্তাৱ সমৰ্থন কৰি দুষাৰ কবলৈ আগবাঢ়িছো। যোৱা পাচবছৰীয়া পৰিকল্পনাত কৃষিৰ শিতানত বহু টকা খৰচ কৰিছো, সেই অনুপাতে উৎপাদন বঢ়া নাই। চৰকাৰৰ কিতাপ "যোজনাৰ সফলতাৰ অধ্যয়ন আৰু পঞ্চম পাচবছৰীয়া যোজনাৰ অধীনৰ ১৯৭৭-৭৮ চনৰ আঁচনি" ত

১৭ পৃষ্ঠাত দিছে-ৰাজ্য খনত ১৯৭৫-৭৬ চনত ধান উৎপাদন হৈছে ২২'৯২ লাখ টন আৰু ১৯৭৬-৭৭ চনত হৈছে ২২'৫০ লাখ টন। ইয়াৰ পৰা দেখা গল ১৯৭৫ চনৰ তুলনাত ধানৰ উৎপাদন কমি গৈছে। মুঠ খাদ্য শস্য ১৯৭৫-৭৬ চনত উৎপাদন হৈছিল ২৪'১১ লাখ টন আৰু ১৯৭৬-৭৭ চনত উৎপাদন হৈছে ২৩'৯২ লাখ টন। ইয়াতো আগৰ বছৰৰ তুলনাত ১৯৭৬-৭৭ চনত উৎপাদন কমি গৈছে। মৰাপাট ১৯৭৫-৭৬ চনত উৎপাদন হৈছিল৭'২২ লাখ বেল আৰু ১৯৭৬-৭৭ চনত উৎপাদন হৈছে ৪'০০ লাখ বেল। ইয়াতো ৩'২২ লাখ বেল উৎপাদন কমি গৈছে। আমি দেখিছো যোৱা কেই বছৰত কৃষিৰ শিতানত যিমান টকা খৰচ কৰিছে সিমান উৎপাদন পোৱা নাই। অকল বাজেট পাচ কৰিলেই খেতিৰ উৎপাদন বৃদ্ধি নহয়। বিধান সভাত নিজৰ নিজৰ শিতানত মন্ত্ৰী সকলে কিমান মঞ্জুৰী পাচ কৰি লৈ যাব পাৰে সেইটোত ব্যস্ত থাকে। কিন্তু প্ৰকৃততে সেই টকা কিহত খৰচ হৈছে সেইটো চিন্তা নকৰে। কৃষকৰ ওপৰত গোটেই খেতিৰ কথাটো নিৰ্ভৰ কৰে, খৰচৰ ওপৰত নহয়। কৃষিৰ শিতানত যিমানেই মঞ্জুৰী দিও কিয় উৎপাদন যে বৃদ্ধি হোৱা নাই তাৰ কাৰণ দুটা মান দিব খুজিছো। প্ৰথমতে হল যোৱা বছৰ দুটাত জৰুৰী আইন বলবত থকা সময়ত দুখীয়া খেতিয়কক উচ্ছেদ কৰা হৈছে। তাৰ ফলত উৎপাদন কমি গৈছে। এই কথাটো আমি সকলোৱে স্বীকাৰ কৰিব লাগিব যে উচ্ছেদ কাৰ্য্য হোৱাৰ কাৰণে খেতি কমি গৈছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে স্বীকাৰ কৰে নে নকৰে কব নোৱাৰো। আজি বহু খেতিয়কৰ খেতিৰ মাটি নাই। আগতে গোপনতে হওক বা জংঘলাৰ মাটিয়েই হওক মাটি নোহোৱা মানুহ বিলাকে তাত খেতি কৰিছিল। ইয়াৰ ফলত আগৰ বছৰ কেইটাত উৎপাদন বেচি হৈছিল। সেই কাৰণে ১৯৭৬ চনৰ তুলনাত ১৯৭৫ চনত উৎপাদন বেচি হৈছিল। আগৰ কৃষি মন্ত্ৰীয়ে হেলিকাপ্তাৰেৰে শস্যৰ পোক মাৰিবৰ কাৰণে কীট নাশক

ঔষধ চটিওৱাৰ কাৰণে উৎপাদন বঢ়া নাছিল। খেতিৰ কাৰণে লাখ লাখ টকা খৰছ কৰিছে। খেতিয়ক সকলে চৰকাৰী মাটিত বা জংঘলত বা অলাগতিয়াল গোপাচাৰ বিলাকত খেতি কৰাৰ ফলত উৎপাদন বাঢ়িছিল। গৰু মহ নচৰৰা খেতিৰ উপযোগী গোপাচাৰ বিলাকত দুখীয়া খেতিয়ক বিলাকে খেতি কৰি পৰিয়াল পোহপাল নিয়াইছিল। যোৱা দুবছৰে জৰুৰী আইন বলবত থকা সময়ত এইলোক সকলক উচ্ছেদ কৰাৰ ফলত খেতিৰ সংখ্যা কমি গৈছে আৰু উৎপাদন কমি গৈছে। এতিয়া বহু খেতিয়কৰ মাটি নাই। আমাৰ শতকৰা ২০ ভাগ মানুহৰ খেতিৰ মাটি নাই। তেওলোকে অন্যৰ মাটি লৈ আধি খেতি কৰিছিল বা অন্য বন্দবস্তি কৰি খেতি কৰিছিল। যোৱা কেই বছৰত ভূমি আইন পাচ হোৱা পিচত মাটিৰ মালিক সকলে এই সকল লোকক মাটি নিদিয়া হল। তেওলোকে খেতিৰ মাটি নোলোৱা হল। ফলত তেওলোকে খেতি এৰি দিন হাজিৰা কৰি খাব লগা হল। মালিক দুখীয়া খেতিয়ক সকলৰ পৰা মাটি কাঢ়ি লৈ নিজেও খেতি কৰিব নোৱাৰিলে এনেই চন পেলাই থ.ল। বা তেওলোকে যি ধৰণে মাটি চাহ কৰিব লাগিছিল সেই ধৰণে নকৰাৰ ফলত খেতি কমি গল। এই দুখীয়া সকলক যোৱা দুটা বছৰে ৰক্ষণাবেক্ষণ নিদিয়াৰ কাৰণে খেতি কমি গল। তৃতীয়তে বহু সংখ্যক খেতিয়কৰ গৰু নাই। তেওলোকে ঋণ লবলৈ যাওঁতে ম্যাদী পট্টাৰ মাটি নথকাৰ কাৰণে ঋণ নাপায়। সভাই গতিকে কাগজে পত্রে কোৱা হল খেতিয়কৰ বেংক ৰাষ্ট্ৰিয়কৰণ কৰা হল। কিন্তু আচলতে কোনো খেতিয়কে মাটি নথকাৰ ফলত ঋণ নাপায়। চৰকাৰী পৰ্য্যায়ত কেনে ধৰণে ঋণ আগবঢ়োৱা হৈছে সেই সম্পৰ্কে মাননীয় সদস্য শ্ৰীৰাম শৰ্ম্মা দেৱে কৈ গৈছে। খেতিয়ক সকলক ঋণ দিয়া হয় খেতি শেষ হবৰ সময়ত। ফলত দুখীয়া খেতিয়কে গৰু কিনাৰ দুৰ কথা আহিন কাতি মাহত নিজ পৰিয়ালৰ ভৰণ পোষনত

এই টকা খৰচ কৰে। তেনেকৈ টকাটো সময় মতে নোপোৱাৰ বাবে অপব্যয় হৈছে। সময় মতে ঋণ নোপোৱাৰ ফলত খেতিয়ক সকলৰ দুৰবস্থা হৈছে।

গাওঁ অঞ্চলত বহুতো খেতিয়ক আছে, বিশেষকৈ ভৈয়ামত যি সকল মিকিৰ টাইবেল খেতিয়ক আছে তেওঁলোকৰ বহুতো মাটি আছে। কিন্তু তেওঁলোকৰ দুখীয়া অৱস্থাৰ কাৰণে গৰু ম'হ কিনিব নোৱাৰি মাটি বিলাক আধি দি আহিছে। যদি এই খেতিয়ক সকলক সময় মতে গৰু-ম'হ আদি কিনিবৰ কাৰণে ঋণ দিলেহেতেন তেতিয়াহলে সেই খেতিয়ক সকলে তাৰ পৰা ভাল খেতি উৎপন্ন কৰিব পাৰিলেহেতেন। আনহাতে চিলিং আইনৰ যোগেদি দুখীয়া খেতিয়ক সকলক মাটি দিয়াৰ যিটো ব্যৱস্থা আছিল সেই ব্যৱস্থা মতে প্ৰকৃত দুখীয়া ভূমিহীন খেতিয়ক সকলে সেই মাটি নাপালে। বহুতো বাগানত বাগানৰ মালিক সকলে কিছুমান মজদুৰৰ নামত মাটি ৰাখি আছে। এইবিলাক কাৰণত মোনাবাৰী নামৰ বাগানত বিশৃংখলাৰ সৃষ্টি হৈছে। তাত মাটি দুখীয়া ভূমিহীন খেতিয়ক সকলক দিব পাৰিলেহেতেন কিন্তু তাত চাহ বাগানৰ ইউনিয়নৰ জৰিয়তে বা ইউনিয়নৰ চেক্ৰেটাৰী প্ৰেচিডেণ্টয়ে লগ লাগি তেওঁলোকৰ যিসকল চাকৰিয়াল আছে তেওঁলোকৰ নামত তেওঁলোকৰ লৰা-ছোৱালীৰ নামত মাটি বিলাক ৰাখি থৈছে। ফলত দুখীয়া খেতিয়ক সকলে মাটি নাপালে। ঠিক তেনেকুৱা অৱস্থা গাওঁ অঞ্চলতো সদায় হৈ আহিছে। গাওঁত যিবিলাক দুখীয়া প্ৰকৃত ভূমিহীন খেতিয়ক আছে যি সকলে মাটি পাব লাগে। তেওঁলোকে কৰ্মচাৰী সকলৰ দোষৰ কাৰণেই মাটি এলোটমেণ্ট পোৱা নাই। কাৰণে সেই দুখীয়া খেতিয়ক সকলে কৰ্মচাৰী সকলক ঘোষ দিব নোৱাৰে, ফলত তেওঁলোক মাটি পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হৈ আহিছে আৰু কৰ্মচাৰী সকলে তেওঁলোকৰ অওহি-বওহিৰ মাজত সেই মাটি ভাগ কৰি লৈছে। আনকি যিবিলাক

তৃথীয়া খেতিয়কে চাৰি পাঁচ বছৰৰ পৰা মাটি দখল কৰি আছিল সেই খেতিয়ক সকলকো মাটি নিদি আমাৰ বিষয়া-কৰ্মচাৰী কিছুমানে চক্ৰান্ত কৰি নিজৰ নিজৰ নামত এলোটমেণ্ট কৰি লৈছে আৰু ফলত প্ৰকৃত কৃষক সকল মাটি নোপোৱাৰ ফলত বছৰে বছৰে কৃষি উৎপাদন কমি আহিছে আৰু সেইকাৰণে আমি কৃষিৰ শিক্ষানত যিমানেই টকা খৰচ নকৰো আমাৰ উৎপাদন বৃদ্ধি হব নোৱাৰে। বৰ্ত্তমানে অসমত কৃষি বিশ্ববিদ্যালয়, কৃষি মহাবিদ্যালয় আদি নানা অনুষ্ঠানেই হৈছে কিন্তু এই খিনিতেই মই প্ৰশ্ন কৰো যে আমাৰ কোন জন বিষয়া এই অনুষ্ঠান বিলাকৰ পৰা পাচ কৰি যোৱা কোন জন ছাত্ৰই আজি পথাৰলৈ গৈ খেতিয়ক সকলক কৃষিৰ প্ৰণালী আদি কি পৰামৰ্শ দিছে বা কৃষিকাৰ্য্যত কি সহায় কৰিছে। যিসকল ছাত্ৰই পাচ কৰাৰ পিচত চাকৰি নাপায় সেই সকলে ঘৰতেই বহি থাকে আৰু কৃষি কাৰ্য্যত নিজৰ বাপেকক সহায় নকৰে। যদি সেয়ে হয় আমাৰ কৃষি উৎপাদনত কোনো সহায় নহয়। গতিকে ছাত্ৰ সকলে কেৱল চাকৰিৰ কাৰণে লালায়িত নহৈ প্ৰকৃততে কৃষিত কেনেকৈ সহায় কৰিব পৰা যায় তাৰহে চেষ্টা কৰা উচিত। আৰু চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰাও তেনে এটা ব্যৱস্থা লোৱা দৰকাৰ

জলসিঞ্চনৰ কাৰণে লেভিৰ যি ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিছে সেই ব্যৱস্থা হ'ল যি লেভি কৰ আদায় দিয়া নাই সেই সকলক পানী যোগান দিয়া নহয়। আমাৰ সেই অঞ্চলত চাৰি পাচটা প্ৰাকৃতিক নদীয়ে বান্ধ দি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিন্তু এইটো এটা নেচাৰেল চোৰ্চ। ইয়াৰ পৰা ওচৰত মাটি থকা মানুহে পানীৰ কিছু সুবিধা পাইছিল। কিন্তু যোৱা বছৰ লেভি নিদিয়াৰ কাৰণে সেই প্ৰাকৃতিক চোৰ্চ টোও বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে। এইটো এটা নীতি কথা হোৱা নাই। কিয়নো চৰকাৰে যদি ডিজেল পাম্প আদিৰ সহায়েৰে জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিলে তেন্তেম নহিবা তাত কিবা ধাৰাবাহিক খৰচৰ কথা থাকিলেহেতেন তেন্তে

তেনেকুৱা এটা শান্তিৰ ব্যৱস্থা মই মানি ললোহেতেন। কিন্তু এই নেচাবেল চোৰ্চিত পানী অহা ব্যৱস্থাটো চৰকাৰে কিয় বন্ধ কৰিছে। আৰু এইটো বন্ধ কৰাৰ ফলত সেই অঞ্চলত বহুতো উৎপাদন হ্ৰাস হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা চৰকাৰে ৰাইজৰ প্ৰতি বিৰুদ্ধাচৰণ কৰা কথাহে হৈছে। তাত যিটো গেট আছে সেইটো বন্ধ কৰিলেই সকলো মানুহে পানী পায়। মই যিমানদূৰ ভাবো এইটো নিশ্চয় চৰকাৰী নীতি নহয়। এইটো মন্ত্ৰীয়ে নিজেই কৰিছে। এই কথাৰ মই অলপ উম্মান পাও। কাৰণ প্ৰশ্নত্তোৰৰ সময়তো মন্ত্ৰী মহোদয়ে ঠিক মতে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ নিদিয়ে। গতিকে তেনেকুৱা মইমত্তালি কাৰণেই এনে এটা ব্যৱস্থা হৈছে বুলি মই ভাবো। ইয়াৰ উপৰিও লেভি যি হিচাবে ধাৰ্য্য কৰিব লাগে সেই হিচাবে ধাৰ্য্য হোৱা নাই। জলসিঞ্চনৰ ফলত কিছুমান মাটিত পানী পাইছে আৰু বাম মাটিত পানী পোৱা নাই। কিন্তু লেভি ধাৰ্য্য কৰাৰ সময়ত দ' বাম সকলো ঠাইতে সমানে লেভি আদায় কৰিছে। কিছুমান পথাৰলৈ পানী নাযায় কিন্তু মাটিতো কৰ নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিছে। এজন কৃষি বিষয়া গ'লে হয়তো এখন দ' ঠাই চাইছে আৰু সেই হিচাবে দ বাম সকলো ঠাইতে সমান কৰ ধাৰ্য্য কৰিছে। ই এটা নীতি বিৰ্হগিত কথা। খেতিয়ক সকলে ন্যায্য কৰ দিবলৈ সদায় ৰাজি আছে। তেওঁলোকে কৰ দিবলৈকো সাজু আছে। কিন্তু দ' বাম সকলোতে সমানে কৰ দিবলৈ ৰাজি নহয়। চৰকাৰে বা চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলে সেই কথালৈ ভ্ৰুক্ষেপ কৰা নাই। গতিকে যি প্ৰকৃতিয়ে পানী যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰিছিল তাকো যোৱা বছৰ বন্ধ কৰিছে। গতিকে উৎপাদন হ্ৰাস হোৱাৰ ইয়ো এটা কাৰণ। গতিকে খেতিয়কসকলক নুন্যতম যিখিনি সুবিধা দিবলাগে সেইখিনি দিয়া একান্তই দৰ্কাৰ। টকাবোৰ কেৱল কৰ্মচাৰীসকলৰ কাৰণেইহে মঞ্জুৰ কৰা হৈছে। মই কেইটামান পৰামৰ্শ আগবঢ়াব খোজো। যি সকল প্ৰকৃত খেতিয়ক আৰু যি সকল দুখীয়া

খেতিয়ক সেই সকলক শতকৰা ৫০ ভাগ কমকৈহলেও চাব্‌ছিদি হলেও তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনীয় সাৰ, বীজ, যন্ত্ৰপাতি আদিৰ যোগান দিবলাগে। প্ৰয়োজন অনুসাৰে খেতিয়ক সকলে যদি এই বিলাক ব্যৱহাৰ কৰিবপাৰে তেতিয়াহলে খেতিত সম্পূৰ্ণমনোনিবেশ আৰু এইবিলাক সুবিধাৰ সম্পূৰ্ণ প্ৰযোজ্যতাৰ দ্বাৰা খেতিৰ উৎপাদন বাঢ়িব। অকল কৃষিৰ ক্ষেত্ৰতেই নহয় বাকী বিলাক বিভাগৰ ক্ষেত্ৰটো যন্ত্ৰপাতি আদি কিনাৰ ক্ষেত্ৰত খেলি মেলি হয়। কিন্তু এইবাৰ অচল ট্ৰেক্টৰৰ পৰিবৰ্ত্তে ভাল ট্ৰেক্টৰ আদি যোগান ধৰিব বুলিকোৱা হৈছে। বেয়া ট্ৰেক্টৰ বেচি দাম দি হলেও কিনিব আৰু এইদৰে পইছা বিলাক খাই পেলায়। কোনোবাই বিদেশৰ কোম্পানী বুলিকলেই তাকে অৰ্ডাৰ দিব। কিন্তু পিচত সেই-বিলাক এনেয়ে পৰিহে থাকিব। শিলঘাট মৰাপাটৰ কলত তেনেকুৱাই হৈছে। কিছুমান বিদেশী যন্ত্ৰপাতি আনিলে যদিও সেই বিলাক চলাবলৈ মানুহ নাই কাৰণে পৰি থাকিবলগীয়া হৈছে আৰু সেইবিলাক চলাবলৈ বেলেগ মানুহৰ ব্যৱস্থা কৰিব লগীয়া হৈছে। এই বিলাক খেলি মেলিতে টক পইচা বোৰ শেষহৈ গৈ আছে আৰু ইয়াৰ কৰ্মচাৰী বিলাকক ভালদৰে বেটন আদি নিদিয়াৰ কাৰণে তেওঁলোক ষ্ট্ৰাইকত থাকিবলগীয়া হৈছে। যন্ত্ৰপাতি কিনা বেচাৰ ক্ষেত্ৰত চিনেমা শিল্পটো ঠিক তেনেকোৱাই হোৱাৰ কাৰণে কোটি কোটি টকা লোকচান হৈছে। যদি এইবিলাক টকাৰে খেতিয়ক একোজনক অন্তত এহাল কৈ হলেও গৰু যদি দিলে-হেতেন তেতিয়াহলেও যথেষ্ট আছিল। খাদ্য-শস্যৰ উৎপাদন বাঢ়িল-হেঁতেন আৰু কৃষক সকলেও খেতিত মনোনিবেশ কৰিবপাৰিলে হেতেন। খেতিয়ক সচ যোগান ধৰাৰ ক্ষেত্ৰটো দুগুণতকৈও কম দামত যোগান দিব লাগে। কিন্তু তাৰ পৰিবৰ্ত্তে খেতিয়ক সকলৰ উৎপাদিত বস্তু বিলাক কম দামত বিক্ৰী কৰিব লগীয়া হয় আৰু খেতিয়ক সকলে যেতিয়া কিনিবলগীয়া হয় তেতিয়া বেছি দামত কিনিব লাগে। সেইদৰে দাম

নিয়ন্ত্ৰণৰ ক্ষেত্ৰটো দেখা যায় যে, একমোণ ধান বিক্ৰী কৰিহে এক কেজি চাহপাত কিনি খাবলগীয়া যদি অৱস্থা অসমতেই হয় তেতিয়াহলে কেনেকৈ হব ? উৎপাদিত বস্তুৰ যে, দাম বঢ়াব লাগে সেইটো হলে চৰকাৰে চিন্তা কৰা নাই। আশা কৰোঁ; যিখিনি কথা মই কলো সেইখিনিকে পৰামৰ্শ হিচাবে ধৰি লৈ তাক বাস্তৱত পৰিণত কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিব। ইয়াকে কৈ মই কাট মোচনটো সমৰ্থন কৰি মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণী মাৰিলোঁ।

*Shri Gourisankar Bhattacharjeo :— Mr. Deputy Speaker, Sir, the other hon'ble Members from this said of the House have made critical observations on this very important subject. I shall not try to be critical. I shall try today to give only a few positive suggestions, and, I hope the Government will appreciate this and will see that in the short time that is available for them they will take some concrete measures. I have often recited on the floor of the House that celebrated and innortal stenza from Longfellow, namely "But a bold peasntry their country's pride when once destroyed can never be supplied."

If that was true even in a country like England which is highly industralised and commercial centre of this world, it is all the more impertant for India

* Speech not Corrected

that we look to the real needs and possibilities of our peasantry. Sir, in the recent past there has taken place that great silent pelitical revolution, viz., replacement of one Government which was almost dictatorial by another Government through peaceful democratic means. But that political change is not enough and cannot be far-reaching unless and untill economic and social changes also come and come very quickly; Therefore the Gavernment in the Centre has decided and declared that the endeavour of this Government will be to rebuild the country on Gandhian way; What the Gandhian way means.? They have said that not only verbally or phonetically but real emphasis should be and will be in the rural sector. India lives in villages and it was why Mahatma Gandhi used to say that there must be gram be Svaraj. Every village in India must be as far as possible as self-dependent and self-sufficent small republic in all respects, He said. what grow through the grass root, the grass which is there in the villages in India. The present Central Government, therefore not only ftom the administrative sphere but also in that great and historic political Assembly, viz.,-the first ever convention of the parties that have now formed the Janata Party covering all those parties of this country including the C. F. D.,

They have, in the Convention through the prime Minister who also presided over the meeting made it unequivocally clear that the emphasis of this Government will be the rural sector. We had thereafter had the courage to have consultation with the political and administrative leaders of this Government. Let me very farnkly place my impression of this discussion or consultation. We had submitted that though India as a whole has gone Janata, though there has been Janata Government in the Centre and though within a few weeks' time there will be Janata Government in most of the States in this country, yet there is at least one State, that is our own State where the Janata does not rule. The Congress is still ruling and we donot feel inclined to encourage much defection unless and until there be real political change,-that is to say, we make it clear that if some Congress men repent for their past crimes and sincerely change their political views and become pro-people, pro-Janata they will be definitely welcomed by the members of the Janata party to serve the country through that organisation. But for making certain adjustments and instead of being specifiic, for smell of power they desire to come we are not too anxious to have a little more of that alcohol of politicai parties by defection and confabula-

tion, and by this they appreciate our stand, and they made it clear that Indian Constitution being a federal one, it is not only possible but it becomes desirable that even though in the Centre there is the Government of one party, if the people so choose there may be Government by another party in another State and therefore the Congress continues to rule in Assam. There will be absolutely no discrimination towards the State and the Government of Assam. They however made it clear that the State Government should see what our main aim in the economic field is, we have said it not only for the sake of saying, Our main aim is to give the utmost emyhasis to the rural sector, to the paseantry, and therefore, if your Government, if the State Government takes meaningful constructiove steps in building up the rural sector, the Government of India will be only too glad to help at every stage and in every aspect. I hope, the Government of Assam also must have received some message from the Government of India in this direction, and I would hope that the Government of Assam will not be failing to take advantage of this magnanimous attitude shown by the central Government. If for the development of agriculture particularly agriculture by the agriculturists if this Government takes

steps and measures the help and cooperation from the Government of India will not be lacking. I hope Government will please note it and move in that direction in the interest of our state. I should like to say that so far as placing the matter on record is concerned, it appears that they have good ideas. I have just glanced through some of the performance budget. While going through the performance budget of the irrigatson side I was glad to know at least one sentence at page 54,-Maenance and repairs of the existing channels, tubewells and other connected works etc........... of the State. I think this is an understanding, appreciation of a problem. We do not have big irrigation schemes, at least none is in operation. But inspite of the absence of such big schemes it is possible in our State to have every inch of agricultural land irrigated and if we want to have more production per acre then it will not be enough to use only fertilizer. But this fertilizer must also be given adequate timely moisture, viz.,-water. Now, we know that our forefather by their experience of centuries, they developed some indigenous irrigation systems. We have seen in different parts of our State these 'dongs' these canals dug by our peasantry. These are more common in rugged areas, sub-mountain areas, where most of

our tribal brethren live and they have got these 'dongs' Instead of wasting crores of rupees in making embankments and that too in patches in Assam rivers, there would have been greater emphasis on the renovation and keeping ready these 'dongs' these indigenous canals then probably, the agricultural pattern and pyospects in our state would have been different. There is another thing which the government in the Agriculture department should note. That thing is that when the type of life of our pepople is closely observed, it will be seen that in those areas which are mostly inhabited by the tribal peasantry there is still some sort of community life They are not yet too individualistic, when they dig a field, they have their own pattern and own indigenous type of democratic system; and when they dig canals; they help each other. When a particular field is ready for ploughing, at that time, imatead of coming individually for ploughing, they come in groups in the group system of functioning; be it at the time of cultivation, be it at the time of irrigating, be it at the time of reaping or harvest; It gives not only better results so far as the material side is concerned, but it is aso gives the pleasure; it has a psychological' moral and intellectual side which helps in building up a pageant as a useful, coopera-

tive and mutually loving men of society. Enfortunately our ill-digested modernism has often ledus to neglect this indigenous of our own people, and in the matter of helping the agriculturists this is being lost sight of gradually. When the Commintly Development projects were taken up, efforts were made and when through those Blocks certain villages were sought to be built as self-sufficient and developinge conomy, we have the experience that it was in those aryeas in particular where there was some sort of group life or social life and that idea was appreciated. The present Minister himself at that time had shown so me or evinced. some amount of interest in that regard, and particularly, when our reverend and beloved late F A Ahmad was the Minister in-Charge of Community Development along with some other subjects, he had taken round the Staies some of the members of this Legislature of hose days and had shown them, himself accompanying that Legislature group how those things were working and how they were developing. He had also taken up and implemented a scheme of sending members of the House to the Institutes at Mussouri, Hyderabad and Santinekatan so as to instruct them and enlighten them as to how those Community Deve-

lopement co-operatives and other things they were developing in other parts of the country. I am sorry to see that the present government has not kept up that spirit and that initative. There are no doubt many committees and sub-committees, more vehicles now are allotted also hon. members under this or that Committee, some honours are also made, but so far as producing the matter is concerned, atleast my impression has been that it has not given that emphasis and that priority as it used to be given in those days. The result has been that we have become more thooretical, more pedantric, and probably, our Agriculture Minister can be best suited to our leader in this respect. So. the result has been that we do not see to these Let me give a very small example. A small Irrigation project, that is a deep tube well project has been started or atleast initiated in my own village just in front of my house, so to say. Those people who are there they are trying to make certain water carrying canals, a delivery system. while they were doing that, they have made that canal by the middle of the road, the road which is not in use now, a road which has been there for mor then hundred years or hundreds of years. That is a very important

link road between two artery roads on two sides of the road. The entire people who had given them all cooperation were very hostile to them, the people who had given them their best cooperation, the people who had honoured them like most honourable ests, they pment all submitted to them that inetead of ta canel d when th by the middhle of road (you may conside an ought to be bandoned road), why do you not take it side omy of the road so that the road can be protected ; ? They said that they did not know science and scientific mathod of doing things. So , those people who had once cooperating, who were hospitable and friendly to those people , they have now become hostile : Only recently during Bihu I had myself gone there and all these people came to me and I found that they have become arrogant now; they said that if they go to the Executive Engineer , Rangiya , he was not available . All these things I am giving only as example, small example, because these small things and small incidents are the things which the people are concerned , and not the big lactures and big collection of figures that are given. If we carefully compare the figures that we have been supplied for severel years, by this time, our State ought to have beeen drinking milk and honey. But these are all figures; these are not actual

studies in the field. Therefore, I would ask the Minister and also the officers individually they are all good people, I do not even for a moment say that their intentions were not good; they are all well intentioned people, they love the State and the country as I do, and they also do wish that this country should prosper, but some how or other, they have, I do not know for what they heve become more lecture minded and figure minded rather than work minded inspite of this system of performance 'budget. This budget itself, this has become something only of figures and little of performance. So whatever may be the time at their disposal. may be few months, may be a few weeks-does not matter every minute is precious whatever they leave for the future as a legacy should be one what-ever comes next may accept and cherish with gratitude. Therefore, these coming months being very important months because it is the period in which our agriculturists will be heart and soul in the field, Govt. should see that whatever we have, whatever machinery we have, whatever implement we have, whatever facilities we have for the use of these peasantry is really used and we should really see that those who are supposed to be in the field doing work with the peasantry and for the peasantry they make themselves

available to the man holding the plough. I hope our Minister in-charge of Agriculture will agree with me that in India itself, let me not go to any State which is away, in India itself we have another State, for example, Panjab. There also they have the Agriculture Department, there also they have the Agriculture University, there also they have the State Govt. The pattern and way of functioning of Punjub Uuiversity, officers of the Punjab Agriculture Deptt. are same or similar to that which is in vogue in Assam; the Minister probably knows better then me in this respect because he was in that all India Committee I was not. And I hope he will agree wich me that whereas in Punjab all those governmental machinery, the University machinery has been integrated with the real peasant, the atual tillers has been integrated in the University experiment, University researches and departmentel guidance and departmental working here these agricultural officers, they are officers. Here you will find a few who are Director or Deputy Director or Joint Director of Agriculture who has never touched the plough or who has never gone to the field pare footed. I do not mean, I do not say he will make the best Director who goes about bara-footed or who goes about

ploughing him elf even though he should have the experience of a cultivator instead of seeking to advise from the pulpit. His arm is the plough, his arm is the sickle and he should know how to hold the sickle, how to hold the plough and what type of bullock is fit for what type of field. Our forefathers in the past had not taken to very big size bullocks. they did not go to Bhagalpur or any such distant place to have their bullocks, they took bullocks from within the area itself and there were breeders within the State itslef who used to look after this sort of thing. I have also gone through the other performance budget of Animal Husbandry and Veterinary Deptt and there I have something about cattle farm. It appears that so far our Veterinary Deptt. and those who are in charge of this cattle farm are concerned, it appears that they think that little of demonstration of jersy breed cow or a few Haiyana bulls that is enough. I think there should be a more intensive and more realistic research and demonstration of the type of bullock which is fit for our climate One thing is known for our peasantry that is in this humid and worm climate like Assam worms happen to be greatest enemy of our bullocks and of cattle as well as human beings and therefore it requires a long time for acclimatisation and deve-

loping some sort of immunity and that acclimatisation and immunity can come not simply by somehow living for a long time but also aiding the health of the animals. So far as the Veterinary Deptt. is concerned there may be a very important helpmate of our agriculturists if this Veterinary Deptt. can by experiment, by demonstration and also by being in the midst of the people integrating themselves with the people, integrating themslves with the farmers if they can develop some worm resistent bullocks, milk giving cows. If there is no coordination between agriculture, irrigation, drainage, veterinary all theso department, if they do not work in a coordinated manner like a team electricity department also come so far as the lift irrigation is concerned- because of the lack of coperation or appropriate mulehing together by the other pepartment, that department's efforts may be a nullity or infrnotuous. Therfore, while the Chief Minister happens to be the coordinator of the depertments, each ministry should also see that their schemes are prepared in consultation and in coordination with the sister department and if that is done then electricity, then embankment, canaling all these may be simultanoous and the people may get the results instantaneously or atleast within a short

period. There is some criticism sometimes that our peasants are not adequately remnueated: I do not know how far that criticism is correct but wnen I look to my perssonal experience I do not agree that the price of industrial goods has gone up at the same high rate as agricultural goods. I myslef come from a peasant family. In our boyhood we used to sell paddy and I remember at that time we used to sell one maund of sail paddy for one rupee and one maund of ahu paddy for 12 to 14 annas; I am speaking of 1931-32 that period. Up to the Second World war the price of paddy of did not go more than three rupees per maund. Now what is the present price? When paddy was being sold at one rupee per maund sugar at that time was being sold at four and half annas per seer. So if....now suger price has become Rs. 4½ per Kg, it has gone to 16 times high. The price of paddy has gone 30 times, There has been 30 times incaeass in the price of paddy. Whereas there has been only 16 times of increase in the price of suger. I remember in my childhood when I was just playing with eggs, we used to purchase for one paise 2½ eggs. That was the price of course at that time 64 paise made a rupee. Now in the bazar one rupee for two eggs. So how much the price has gone for aggs.? price has gone atleast 64 times. 64 times has been

the price rise. What it indicates ? These are all agricultural production. It indicates that there has been a fall in agricultural production and supply in comparison with demand. There has been rise, of coures, increase of all these agricultural goods, eggs, or fish whatever that may be. We have seen that the price hike is really alarming and it will open our eyes to these things. After all in economic theory there is the question of demand and supply. There has been more demand and there has been less supply. So if we want to make our State prosperous then the prime object of our Govt. ought to be give emphasis to agricultural production, there would have been no difficulty in getting the market. Quite a large number of defence personnel, C.R.P.F, that they are in our state and all the eggs and also their food, they are also to import from North western States. They get the money, we do not get. It is therefore not surprising that in Assam we have got a per-capita income less than a 1000 something like 800 to 900 but in Punjab nearbout 1400, almost double. 'While a Punjab peasantry gets double the income than the Assam peasantry and not only that even in Punjab, the agricultural labourer, a farm labourer they claim, they demand that their wages are low. But do you know Sir what are the daily

wages of a farm labourer in Punjab specially during the boon months? Not less than 12/-rupees per day plus one free meal. I have personally gone to a Punjab peasantry family and heard recently and I have collected all these data not through any officer but by talking with agriculturists themselves and also agricultural labourer, of couse, in lean months they get 10/- rupees per day. In our State also during lean months they got only Rs. 5/-per day. So even agriculture labourer gets only ½ in Assam then what they get in Punjab. In comparison with Assam's agricultural labourer, a farm labourer in Punjab gets double wages and they bave been better fed, they have got better health and they work very hard and get very good wages. They are not shirkers, they are not idlers, they work hard and they get good wages, and in our state was it impossible? Not at all. In out State, of course, it is a fact. that we have got a humid climate, it is not and humid and therefore we become easily tired. But there is another thing to compensate and more than compensate and that is our State is is very fertile' nature has made it so fartile with manure, water. But the problem is here that there is limited irrigation and limited drainags. That is why whoever comes to Kamrup i. e. in Assam 'he become

a vera. He become a goat. It does not meen that they become goat by 'ozas' not by those people of Mayang. The people who are coming from outside areas where they are to work very hard to get their food. They come to Assam because nature is abundannt, with littles labour, little effort they yield production and here the people are veay much hospitable, they are very kind, they are not crooked, they are simple people, they always welcome the people whoever comes. And for all these things they lived in this place because of the nature and because of the people and they remain here and there with their friends. If that would have been properly appreciated and harnessed then this land also could have been made prosperous. Nour difficulties sometimes is that we better get pleasure in sitting idle, we have observed, we forget that punjab climate and Assam climate is not the same. Though we are in the same country we forget that whereas in punjab the main problem might be in getting water, but here in Assam the main problem is draining out of water because nature gives us heaviest rainfall. Ow Govt. of India sitting in Delhi they make certain pattern from their exberience which is within their Knowledge. Therefore even when a structure is to be made, a building is to be made, they make a pucca structure. That is

the position. They forget that what is good for wet climate when there is torrential rain is not good for day climate. It is the Britishers who had come from seven seas and thirteen rivers have probably appreciated the structure of Assam type house than our rulers in Delbi and therefore they han developed a pattern know as Assam type. We ought to have gone for those crops this land is best situated for. It is not that other crops cannot be grown here, it is not that those crops are only available in Haryana or in Karnataka, such crops also can be grown in Assam but because of the very climatic condition, because of the tempa-rature in Assam, it becomes sometimes difficult. It will be extremely difficult to make such crop and it will be very costly, but probably in Haryana or in Rajkot they cannot also make Tea estates, So instead of going to grow crops, if we develop our Tea estates I think that will be a proper adjustment of economy and that will be a proper use of our Agricultural land. They cannot grow Jute in punjab or Haryana and there are some other things which they cannot grow. So my suggestion or submission is that at the time when crops pattern is set, out Govt., our Ministery, our experts should consider the climatic condtion of the place What crop is just proper and mostly bene-

ficial for the area around Delhi may not be for the area in Assam and there may be some amount of flexibility. Even in the Central plan, in most cases this plan which is called Centralelys sponsored scheme which Delhi set the pattern, said that this is the scheme and you should do it and at the time when the scheme is prepared, we don't have either a say in the matter. Therefore, when we get it, the scheme or plan which have been readymade, I would therefore request the Govt. to take initiutive, Govt. should keep always its eye open, even at the time when the different schemes are prepared, are discussed or are being mooted in the Central Agricultural Department or Central Agricultural Ministry itself. I think our people also should have courage, I don't think our Ministers, our officers are cowards. I don't think so; I think they have got courage, they should have courage so that nobody can do any harm. Somebody should properly explain the things. But there are certain difficulties already admitted becauee we live in an extreme corner, in a valley which is a narrow valley, because we have not much contact with the outsiders and therefore it is true that we have some inferiority complex. There is also another difficulty of cammunscation, we don't know Hindi and also our english is poor. As we don't know much

Hindi, therefore we prefer to remain silent. As we don't know much Hindi it is better to remain silent then to express our weakness. I myself feel much difficulty. Only recently when one Janata Party leader came and with whom I had some discussions and in conversation there was a word Hossiar and Hoser; which I could not follow. I had that difficulty, our leader Shri Moti Bora once said on the floor of this House that the people of Assam faced difficultise in speaking english and Hindi and we feel defeated if we cannot speak hindi and english fluently. I had admitted that difficulty but it is not that we connot overcome the difficulties provided we have got the urge, we have got the intention. I would suggest that Govt. of India is now discussing these things, and I hope and believe that our Govt. representative also would be invited to make their representation in this respect. I hope they will be able to express their views. I don't want to take any more time. Sir, I think that will be done. Now I do not like to take any more time of the House because if I say even the sum and substance it might be a repeatition that our government should not feel shy and should not feel shaky. This government happens to be a non-Janata Government.

The Janata Government at the Centre is magnanimous and patriotic enough to help the government in the States which means business and therefore I do hope that our government will come with some concrete schemes and proposals to get whetever assistance they need from the centre and whatever improvement they want during this coming period. Our Ministers and Deputy Ministers and also our officers will do their best in implmenting the schemes in the field. That while an Army is fighting, the Generals do not remain far away. They remain not on the front line, of course, but they are always available for consultations. Similarly, our Agricultue Ministury, our Agriculture Department also should be available for effective consultations, guidance at the time of cultivation when the peasantry is tilling the land under the Sun and rain, they need not remain in their chambers only.

With these few words, I commend the cut-motion which have been moved from this side of the House.

*শ্ৰীষন কান্ত বড়ো :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, স্বাধীনতাৰ পিচত খেতিৰ বিষয়ে যিবিলাক আলোচনা বিলোচনা আদি হয় সেই-বিলাকত বহুতো বিলাক মিঠা কথা শুনিবলৈ পোৱা যায়। এই সদনতে আমি এইবিলাক দেখিছোঁ। কিন্তু খেতিৰ অৱস্থা হলে যেনেকুৱা হব

*Speech not correted

লাগিছিল তেনেকুৱা হোৱা নাই। খেতিৰ পথাৰত আজি জলসিঞ্চনৰ অভাৱ, বহুতে খেতি কৰা নাই। খেতিয়ক সকলৰ অৱস্থা বৰ বেয়া তেওঁলোকে আজি শোষিত। আজি ৩০। ৩১ বছৰত যিধৰণেৰে খেতিৰ উন্নতি হব লাগিছিল সেইদৰে নহল। খেতিৰ সা-সঁজুলি, গৰু, নাঙল আদি যদি খেতিয়ক সকলক দিব পৰা গলহেঁতেন, খেতিৰ উন্নতি হলহেঁতেন। কিন্তু সেয়ে নোহোৱাৰ ফলত মাটি বিক্ৰী কৰি গৰু কিনিবলগীয়া হৈছে আৰু ফলত বহুতো বিলাক মানুহ সৰ্ব্বহাৰা হৈ গল। বহুতৰে গৰু নাই। মাটি নাই। বিধানৰ ক্ষেত্ৰটো তেনেকুৱাই। উন্নত জাতৰ বিধান দিয়াৰ নামত একো দিয়া নহয়। দামবো যিটো তফাত সেইটোৰেও আমাৰ মানুহক হতাশ কৰি তুলিছে। আজি সৰ্ব্বপ্ৰধান কথা হবলগীয়া সাৰ আৰু বীজৰ আগতে জলসিঞ্চনহে। কিন্তু কমিশ্যন আদি পোৱাৰ আশাত যন্ত্ৰপাতি কিনা আৰু সাৰ আদি বেছিব পৰাতহে আমাৰ বিষয়াসকলক বেছি তত্‌পৰ হোৱা দেখা যায়। অফিচাৰ নিৰ্দ্দেশ মতেহে কাম কৰে লাগিলে কোনোবাই ভাল উপদেশেই দিয়ক তাৰে অকণো কেৰেপ নকৰে। ১৯৭১ চনত খৰাং – বতৰৰ কাৰণে দুৰ্ভিক্ষৰ অৱস্থাৰ সময়ত কিছুমান বিশেষ অঞ্চলত আমি মনোহাৰ শালি খেতি কৰাৰ পৰামৰ্শ দিলোঁ। তেতিয়া কৃষি সম্প্ৰসাৰণ বিষয়াই কলে যে, এতিয়া আৰু দিন নাই। কিন্তু তাৰ অলপ দিনৰ পিছতে যেতিয়া চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ গল তেতিয়া সেই একেজন বিষয়াই ইয়াৰ প্ৰচাৰত ইমান তত্‌পৰ হল যে, কবলৈ বাকী নাই। চৰকাৰ ফালৰ পৰা নিৰ্দ্দেশ হৈছিল জুলাই মাহত। আমাৰ চৰকাৰৰ আচনি বিলাক এনেকুৱাই। সকলো কথা বাদ দি আমাৰ জলসিঞ্চনতেই যদি প্ৰথম ও প্ৰধান গুৰুত্ব দিয়া হয় তেতিয়াহলে, আমাৰ দেশীয় ধানেই ভাল হব। কাগজে-পত্ৰে বিপ্লৱ নকৰি খেতিৰ পথাৰত বিপ্লৱ কৰিবৰ কাৰণে মই আমাৰ মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনালোঁ। যি

পদ্ধতিত কৃষিঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে সেই পদ্ধতিত তাক প্ৰতিশোধ কৰাটোও দুৰহ। খেতিয়কে কৃষিঋণ ললে, সাৰ গল, বিধান গল, কৃষি বিশেষজ্ঞ সকলে কলে যে, নবেম্বৰ, ডিচেম্বৰৰ ২৫ তাৰিখৰ পৰা আৰু গোমধান নহয়। কিন্তু বিধান গৈ পায়গৈ তাৰ ১০ দিন মানৰ পিচতেহে সেয়ে যদি হয়, খেতিয়কে তাৰ দ্বাৰা কেনেকৈ কৃষিঋণ প্ৰতিশোধ কৰিব ?

গতিকে মই ভাবো আটাইতকৈ আমি এই সকলোবিলাক কথা বাদ দি জলসিঞ্চন ব্যৱহাৰ ওপৰত অতি সোনকালে জোৰ দিব লাগে। তেতিয়া আমাৰ খেতিয়কসকলক চৰকাৰে সেউজ বিপ্লৱ কৰিবৰ কাৰণে কব নালাগে, খেতিয়ক বাইজেই নিজেই সেউজ বিপ্লৱ কৰিবলৈ আগ-বাঢ়ি আহিব পাৰিব। কিন্তু এতিয়া দেখা যায় যিবিলাক ক্ষেত্ৰত জোৰ দিব নালাগে সেইবিলাকতহে বেছিকৈ জোৰ দিয়ে আৰু যত বেচি গুৰুত্ব দিব লাগে তাত নিদিয়ে। মোৰ আগৰ প্ৰশ্নৰ উত্তৰতেই কেৱল আধাঘন্টা গল। মন্ত্ৰী মহোদয়ে মোৰ সেই প্ৰশ্নৰ সন্দৰ্ভত যিটো কৈছে সেইটো প্ৰকৃততে নহয়, গভীৰ নলীটো তাত বহুৱালে হয় কিন্তু আজি ৩ বছৰে তাত এটোপাও পানী পোৱা নগল কিয়নো তাত যিবিলাক ড্ৰেইন খান্দিব লাগিছিল সেইবিলাক খন্দা হোৱা নাই। তাৰোপৰি তাত যিটো ঘৰ বান্ধিছিল সেইটো শাল কাঠেৰে বন্ধা বুলি কৈছিল কিন্তু প্ৰকৃততে সেইটোত শিলিখা গছৰে সজোৱা হৈছিল। বিৰাট এটা বিজাৰ্ভৰ মাজত এই ঘৰটো বনাই থৈছে আৰু তাত কোনো ড্ৰেইনৰ ব্যৱস্থা নকৰাৰ কাৰণে পথাৰত পানী যোগান ধৰিব পৰা নাই। তাৰোপৰি দিজেল অইল আদি যোগান ধৰোতে যি খৰচ হৈছে তাতো দুৰ্নীতি হৈছে। অথচ পানী হলে এটোপাও পোৱা নাই। গতিকে কাম-কাজ বিলাক যদি এইধৰণেই হৈ থাকে আৰু টকা পইচা খৰচ হয় আৰু

যন্ত্র প্ৰাপ্তি বিনাত যিবিলাক লেন দেন হৈ থাকে সেইবিলাকত সন্দেহ কৰাৰ যথেষ্ট থল আছে। গতিকে এই গোটেই বিলাক কথা পুংখানু পুংখৰূপে চালি-জাৰি চাব লাগিব। আমাৰ সেই অঞ্চলত ভুমুকী আৰু কুণ্ডীয়া নামৰ দুটা জলসিঞ্চন আচনি আছে। এই কুণ্ডীয়া জলসিঞ্চনত বহু লাখ টকা খৰচ কৰা হল কিন্তু পিচত দেখা গল হেডওৱার্কচতেই যিমান পানী উঠিব লাগে সিমান পানী উঠা নাই তাৰ ফলত পানীবিলাক তেলৰ শিল বালিৰ মাজেদি গুচি যায়। ভুমুকী জলসিঞ্চন আচনিয়ে এটা বিবাট অঞ্চল সামৰি লোৱা হৈছে আৰু তাত বহুতো ডোং খন্দা হৈছে। মই নিজেই ইয়াৰ ভুক্তভোগী - তাত মই কঠিয়া সিচিছিলো কিন্তু যি সময়ত পানী আৱশ্যক হল সেই সময়ত পানী পোৱা নগল, ফলত কঠিয়াবিলাক নষ্ট হৈ গল। খেতিয়ক সকলে অতীতৰ পৰাই তাত নিজে নিজে মাটিৰ বান্ধ বান্ধী, ডোং খান্দী জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা কৰিছিল। ভুমুকী জলসিঞ্চন হোৱাৰ বহুত দিন আগৰে পৰাই বাইজে এই ব্যৱস্থাৰে খেতি পথাৰলৈ পানী নিছিল কিন্তু এতিয়া অভিযোগ কৰিছে যে তাত বান্ধ থকাৰ কাৰণে পানী যোৱা নাই। গতিকে এনেবিলাক ক্ষেত্ৰত ইঞ্জিনিয়াৰ সকলে এইবিলাক কাম কৰোতে ভালদৰে চিন্তা কৰিব লাগে। সেই অঞ্চলত আৰু এটা ডাঙৰ আচনি লোৱা হৈছে। সেইটো কালদিয়া সেইটোও যে কৃতকাৰ্য্য হব তাত সন্দেহ হয়। তাৰ পিচত ডেকাদলত এটা জলসিঞ্চন আচনি লোৱা হৈছে। তালৈ যেতিয়া পানী আনিব লগা হব তেতিয়া কালদিয়াত পানী নোহোৱা হব। প্ৰায় ২ কোটি টকা তাত খৰচ হব কিন্তু খেতি পথাৰত যিমান পানী লগাৰ সেইখিনি সম্পূৰ্ণকৈ দিব পৰা নহব। খেতিয়ক সকলে ইঞ্জিনিয়াৰ সকলৰ কথা আজি কালি বিশ্বাস কৰিবলৈ টান পোৱা হৈছে। এই যে কোটি কোটি টকা খৰচ এই ক্ষেত্ৰত খৰচ কৰা হৈছে কিন্তু তাৰ পৰা কোনো উপকাৰত অহা নাই। গতিকে এই গোটেই বিলাক কথা চালি জাৰি

চায় দেশখনত যাতে এই খৰচ কৰা টকা পইচাবিলাক ৰাইজৰ উপকাৰত আহে তাৰ কাৰণে যত্ন কৰিব লাগে। অযথা এই টকা পইচা বিলাক অপচয় কৰি দেশৰ কোনো উপকাৰত লগাব নোৱাৰিব। সেই কাৰণে এই কৰ্ত্তন প্ৰস্তাব সমৰ্থন কৰিছো তথাপি মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যাতে আমাৰ এই আচনি বিলাক লোৱাৰ সময়ত চালি জাৰি চায়হে লোৱা হয়। এইখিনিকে কৈ মোৰ কৰ্ত্তব্য সামৰিলো।

Shri Md. Umaruddin (Minister) :— Mr. Speaker Sir. I am indeed grateful to the hon. members who have taken part in the discussion on Agriculture and offered many valuable suggestions. Some of the comments have been very critical, some are helpful and some, I am afraid, have not got proper appreciation of the situation or lack of facts. In any case, one thing is very important— that is the keen interest that the hon. members have evinced on Agriculture because we all realise that Agriculture, being main pursuit of atleast 80 p.c. of our population, must be improved so that the income of the people proportionately goes up and their economic condition improves and the present poverty which has been reging in the country may be removed as far as possible. Sir, these are the problems which we all appreciate. To improve the economic condition of the agriculturists, irrigation and other facilities should be brought about. There should be arrangement for ade-

quate agricultural credit, so that with the combination of improved agricultural practices, improved extension service, adequate credit availability, supply of pesticide and proper marketing agricultural development becomes faster and faster. In other words the over-all objective in view, is to improve the economic condition of the farmers of the State. But then when we examine this problem we have to take into consideration certain basic facts. Why Agriculture has not improved to the desired extent in the State ? What are the difficulties ? Have the efforts made been commensurate with the size of the problem or have not ? Or has there been any negligence or defeciency in the utilization of the financial and other resources placed at the disposal of this department. These are facts to be taken into consideration. Sir befor I proceed further I should like to highlight the fact that we have a population of I crore 60 lakhs currently of which atleast 1 core 25 lakhs represents the agricultural population and after making due allowance for some non agriculturists in the rural areas, the rural population mainly or sofar depending on agriculture or practising agriculture will be at least one crore 20 lakhs covering 20 lakh families These 20 lakhs families are spread all over the State in different agro-climatic regions some in good areas, some in flood affected areas. Now the point is these

farmers have been practising by and large the traditional-methods of agriculture. Over the years fertility of soil is going down and yield also is going down. Though the area has progressively increased and the benefit of expansion has vertually been reached the remedy lies how to change the methods of agaıculture and broutght about higher production through higher productivety. If we want to change the methods of agriculture we have to change the attetude of the man himself who cultivates. That is the task-who will change him, who is going to teach him ? That is the fundamental problem. Now the point is the Department of Agriclture dose not directly participate in the programme of production. It is a Department which has got to get the aim of higher production achieved by the farmers themselves. It is not therefore the direct agency which participates in the production programme. Their duty is to how to motivate the farmers, how to train the farmers so that in course of time he changes his method, uses improved seeds, uses improved techniques uses pesticides and there by he increases productivity. This is the position. Now, what helpe they were getting ? As you know, Sir; all these agriculturists are poor and 80% are illeterate. It is therefore the duty of the Department to transfer the technology to the farmers and the process is fairly

complicated and beset with various defficulti the most important aspects of this process extension service. The Department of agriculture has an organisation heade d by one Directors, two Additional Directors, saveral Joint Directors, District and sub-Divisional Officers, Agricultural Extension Officers and three Gram Sevaks or village level workers at the grass root level. Now I tell you Sir, in every L. P. School we require one teacher for 30 pupils; that is the normal ratio and we pay Rs. 250 or 300 a month to a teacher to teach 30 boys. Now, what is the position in Agriculture ? Now for 20 lakh families of farmers we have a extionsion service where one Gram Sevak has to look after 2000 familes and in every family there is atleast two working members and for extension work he has to deal with 4000 working farmers in his charge. Now, is it possidle for this functionary to keep intimate contact with a large number of persons and make and effective impact on them so as to bring abuot change in the methods of cultivation ?

শ্ৰীকেহোৰাম হাজৰীকা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, এইখিনিতে মই এটা কথা স্পষ্টীকৰণ বিছাৰিছো। এজন শিক্ষকে ৩০ জন লৰা-ছোৱালী লৈ শিকোৱা কথাও বেলেগ আৰু কৃষি বিভাগৰ এজন কৰ্ম্মীয়ে এই কথাবিলাক অৰ্থাৎ কৃষি বিষয়াৰ জ্ঞান দিয়াটো কথাও বেলেগ। এই গ্ৰাম সেৱক বিলাকক

farmers প্রশিক্ষিতেৰা হয় আৰু এইসকলৰ বাবে কি কি ডিলেৰাচ আছে। এইটো methods of ৰিবনে ?

Shri Mohommed Umaruddin :— Has he to teach a boy an alphabet or other lessons, it is easy. But it is very difficult to deal with a farmer because he is illeterate and used to certain traditions-certain methods and he does not like to give up the existing practice unless he is convinced that the new method will be more beneficial to him. I tell you from my own experience that I undertook certain programme in a village near Dhubri under the Central sponsored scheme called SFCA. Under this programme of a pilot nature 150 bighas of land were brought under cultivation. There was irrigation, there was use of fertiliser there were improved methods of cultivation and there was proper supervision by the extension agency of the agricultural department. The result was that the farmers got 25/30 maunds of paddy per bighas as aganits 3 to 4 maunds per bigha. This can be achievd by our farmers. In every place it possible, and in Assam in particular it is possible. But inspite of this spectacular achievement they did not adopt it next year when left to themselves. They again reverted to the traditional method.

শ্ৰীজালালউদ্দিন আহমেদ :— অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰী মহোদয়ে উত্তৰত কৈছে যে, আমাৰ গোৱালপাৰা জিলাত ২০ ৰ পৰা ২৫ মোন ধান উৎপন্ন হয়। এইটো তেখেতে কাগজৰ পৰা কৈছেনে নাই কৰ পৰা কৈছে ? গতিকে মই ভাবো যে, চলিত বিধানসভাত ঘটা এটা কমিটি গঠন কৰি দিব লগে আৰু আমি গৈ এইবিলাক চাই আহি উত্তৰ দিম।

Shri Mohammad Umaruddin :— Now, Sir, the point is that tbis was a pilot project carried out under SFDA. The extension Officers went there, the District ag icultural officer went there and I myseif kept regular contact with the farmers. The achievement is a fact and it can be done in the hon'ble members, own constituency. It is possible everywhere.

শ্ৰীজালালউদ্দিন আহমেদ :— মোৰ সমষ্টিত্তে এইটো কৰাৰ পৰিকল্পনা কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিয়ক। অন্ততঃ ১৫ মোন উৎপাদন হলেও মই আপোনাক ধন্যবাদ দিম।

Shri Mohammad Umarddia :— Sir, this is possible. This can be done. My point is that if you leave a farmer alone after one experiment, then he reverts again to his old method of cultivation. This is our experience. what happen is that when a Dmeonstrator or village level Extension worker has to look after 2000 families, if he makes a tour contacting group of farmers at a time he will take

months before he can make the second round of contact. There he has to make a round for every crop there. There is more than one crop in every year. Therefore, if he prevails upon one farmer to take to certain improved menhod of cultivation by personal contact but by the time he comes back he will almost certainly find that the farmer has left that me thod. This is our experience. Therefore, the basic fact is that during the last all these years inspite of our best efforts it has not been possible to convert many farmers in our State to improved or Scientifie methods of cultival tion. The efforts of introducing improved method of cultivation, uudertaken by the extension agency have succeeded in many areas and very good results have been obtained. Sir, in Moloibari near Degaru in Gauhati Sud-division and Mayang areas in Morigaon Subdivision and some other areas in the districts of Nowgong, Goalpara and other districts and cachar in particular where the farmers are so pragressive that they are producing three crops in a year in the same plot of land, getting 20 to 25 mouuds of paddy per bigha. If anybody has any doubt some Honourable Members may go and see where it has been possible to produce 20 to 25 mounds of paddy per bigha. Sir, this is possible, this can be done. This has so far been done in

only a few places where programmes have been taken upon as Pilot Project and supported by sustained extension service. The basic question is if the officers can maintain regular contact with the farmers and bring about the proper impact by demonstration and other ways the farmers can inerease yielb rate by 3 to 4 times of the yeild under tradinonal methods. Now Sir, such spectacular achievement has been possible. Therefore, Sir, the whole matter has been re-examined, and it is establisheh that, unless we go to the farmers, unless we keep constant watch on them and unless we induce or motivate them to adopt the new methods whether technique of plantation or application of fertilisers, or any other agricultnral operations such as inter culture oportion and pest control etc. which are rather difficult, and unless the whole mprocess is kept up for onths together or for a particular period of time it will be very dfficult to successfully convert time. Ofcourse, the cultivators do get converted but it takes time. But it is a very difficult task and at the same time it is basically a question of change of attetude. Ofcourse improved agricnlture with the use of fertiliser and high yialding varity of seeds—and in the case of paddy in particular, irregation is vital. But, when we get rain water we do not want irrigation and when there is no

rain we want irrigation. These two conflicting situations are to be adjucted;. Therefore, Sir, this is the main factor for which improved methods of cultivation cannot always be sustained. Thus it is a very difficult task for the depatment to keep contact with so many farmers, about 20 lakh of farming facilities all over the State and introduce them into progressive farming. It is a very difficult task and it is a long way to go. Sir, only recently we have been proposing to re-organise irrigation department so that water may be supplied whenever and wherever needed. We feel that unless direct contact with the farmers is maintained by the field level workers, unless there is the fixation of responsibility and unless there is evaluation for every crop it will be very difficult to produce any impact in the agricultural sector; Therefore, Sir, we have been uptill now spending Rs. 4·-0 per family on extension work and now with the World Bank programme we propose to spend Rs. 11·25 per family on extension and on this score we have provided for in the present budget for more than Rs. 1 crore, Where is the money coming from ? It is the World Bauk programme where from the money is expected to come and but for World Bank programme it will not be possible to take up reorganisation of the entire organisational set-up of the Agriculturi Depart-

ment on the basis of the new pattern of extension services beginning at the grass root level. Therefore it is vitally to make the grass-root organisations strong and effective and get them in constant touch with the farmers and without such steps it will be extremely difficult to motivate them, to introduce them to improved tecaniques of cultivation. At the same time so far as the question of transfer of technology is concerned, these extension workers, Sub-Divisional Officers, Village Level Workers, are the medium through which the technique passes from the University down to the farmers. There fore under what is known as Benor plan as prescribed by the World Bank experts it is proposed to place one VLEW (village level extension worker) in charge of 800 families of farmers, and one Agriculturel Extension Officer in charge of 6 to 8 VLEWs, and 7 to 8 Agriculturel Extensions Officers in one agricultural Subdivision under one Sub-divional agricultural Officer. This is how the entire Department of agriculture is sought to be restructured with a view to'stablish a single line of control right from the Director of Agriculture to the village Level Extension worker. Now Mr. Bhattacharya has rightly pointed out that we have not been able to integrate or bring together the Department's extension wing and the University Research wing. Sir,

the University is there and it is still in the process of development; they have not been able to develop the research wing effectively. With the help of the World Bank we are now going to have regional research stations in defferent parts of the State where research will be carried on the problems of the cropping pattern of the locality and the result will be transmitted to the extension wing. The extension wing will carry on experiments and take the results of experiments and research to the farmers. In one way we are bringing the university in direct contact with the farmers so that with the collaboration of the two, agriculture can be practised to the maximum advantage of the farmers. This is the new pattern envisaged and I hope Sir, with this we expect to open a new chapter in the history of agriculture in Assam. It is not that in the past years we have not done any thing. I will presently show it. Sir, the hon'ble member Dr. Goswami pointed out certain fluctuations in the level of production, The main faction is weather Now, this year such abnormal weather cndition have occured which have not been experienced in the rast. From the last one month and a half it has been raining constantly. Ahu is substantially destroyed, jute is gone and I do not know what is going to hadpen.

Can anybody control this ? In some areas, improved technique, application of fertilisers and other necessary staps have been taken. But what has happened ? The weather has spoiled everything. Can anybody have influence over weather ? Therefore, Sir, weather is the factor which is very important in agriculture. This factor in our economy cannot be controlled by man alone ; adverse natural factors come into play and practically nullities whatever man does. In a factory where production is carried on under a roof, there is no difficulty. You can have your assured programme implemented without and element of uncertainty. But so far as agriculture is concerned so many unpredictable factors come into play and the whole programme may be totally desturbed. These are the difficulties. I request the hon'ble members while discussing and criticising agriculture, and I do not say that they should not criticise, will bear in mind the peculiar situation ouch as vagaries of nature over which we have no control. Sir, I quite that we have not given the amount of priority we ought to have given to agriculture. Mr. Bhattacharya said that the Janata Government at the Centre is giving the maximum priority on Agriculture. But the Congress Government also, under the 20-point programme gave priority to irrigation, power and agriculture as being in

the core sector. Now if the Janata Government at the Centre appreciate that particular point, I think, it will be good for the country and for our State will take the advantage of the facilites offiered by the Centre. Sir, it will be wrong to say that no impact has been created in the food front. Sir, the total production of rice alone in 1974-75 was 20 lakhs tonnes. If wheat is included it will be much more. Moreover, in that year ahu was destroyed by flood in Goalpara, Kamrup; and Nowgong. Cultivation of wheat in that year was taken up as a much larger area and the production of wheat was 70,000 tonnes if not more. That made our food position very comfortable. The strategy of taking up a much larger area under wheat as a rabi crop following the disartrous flood of 1974-75 was adopted to make good the loss of ahu as a result of the flood. Therefore, Sir, the figures furnished by the hon'ble member showing downward fluctation in some years is due to natural causes rather than failare on the part of the department. As for instance during the year 1975-76, the production of cereals, rice, wheat and maize etc. touched the record figure of 24 lakh tonnes an all time high. Thisis proved by the fact that the totel procurement of paddy exceeded 38 lakh quantals as

against the target of 20 lakh quentals' The above achievemnt shows that the good achievement in the field of agriculture and the food front was not only due to good weather but also efforts of the Department. Is it not a fact that we increased the quota of supply of rice etc. by more than double in the urban and rural areas? How that has been possible? We have not imported any rice from anywhere. Even after take of wheat from the F.C.I. stock went down substantially as a result of local production of wheat. These are undeviable developments. Now, Sir, during the last 3 years what we have done in our wheat front is to be appreciated. In the year 1973-74 the last of the 4th five year plan the area under wheat was 41,700 hecters with production at 48,000 tonnes. In 1974 75 the first year of the Fifth I plan the area was increased to about 62,000 hectres with prodution at 78000 tonnes registering an increased of about 50%. The average yield was about 12000 K.G. per hectre. During 1975-76, the area came down to 56,700 hectre with production at 68,000 tonnes. The fall in area, during the year 1975-76 was due to higher coverage under sali paddy on account of farmable weath. During 1976-77, the area was raised to 70000 hectres with estimated production at 90,000 tonnes. It cannot be denied that the acheivement has been spectacular

so far as wheat is concerned, and I can make bold today that the acheivement was the result of a systematec campaign carried out by the Department with some incentives to farmers. Sir, before 1970-71, 10,000 to 15,000 hectres were under wheat cultivation in our State. Sir, everybody knows that wheat is now grown everywhere in the State. Previously our farmers used to grow local variety of wheat. But now, Sir, we are trying to induce the farmers to use high-yelding varieties of wheat like Sonalika and Janak etc. May I ask again Sir, whether it was not due to the special efforts made by the Agriculture Deptt? Then, we give subsidy to the farmers. In this connection it may be stated that subsidy to the tune of Rs. 20 lakhs on wheat seeds during the last year in 1976-77 was given to the farmers and thereby the cost of seeds was reduced by Rs. 1/- per K.G. I can assure you, sir, if our campaign continues, then surely we will in the near future cover about 1 lakh hectres under wheat cultivation, and our production will also come to about one and half lakh tonnes of wheat which will be about 50% of the total requirement of wheat in the State. This is our strategy. Therefore, sir, we need the co-operation of the Hon'ble Members to make this campaign a greater sucess.

Similarly, we are also doing the samething in case of Ahu cultivation. Now, sir, Ahu programme with high yielding variety of seed has been taken up and whatever resources are available are being utilised to promote this special programme. We are also trying to induce the farmers to go in for high yielding variety of Ahu under irrigated condition and our department has already started the campaign. We have already decided to bring as large an area under irrigated ahu within the command area of irregation poojects. Actually, sir, our Deputy Minister is visiting different parts of the induce the farmers to go in for high-yielding variety of Ahu cultivation. Sir, some Hon'ble Members have stated that Deputy Minister is giving simply lectures. Sir, this is not so. He is trying to induce our farmers to go in for high yielding variety of Ahu crop as a new strategy in the cropping programme of the State. Then, I can assure the Hon'ble Members that with their co-operation Ahu production will also increase to a great extent. Sir, during last year our total production of rice went down the reason being that in Cachar District there was almost total destruction of Ahu because of early high flood. The loss of production in Cachar District last year due to flood was

about 42,000 tonnes, The food position wouid not have been so bad if there had been no such loss in Chchar District. Therefore, sir we have been carrying on the campaign and we have decided to induce the farmers to go in for high-yielding variety of Ahu cultivation: We have also deided to give subsidy on seed of other imports as far as possible to our farmers. Sir, my friend Shri Hazarika has mentioned that the figures given by the department are not correct. Sir, this is not a fact. In the constituency of the Hon'ble Member as well as in other area of Nowgong district including Mayong etc., we are trying to induce the farmers to go in for high-yielding-varicties of paddy and wheat and very high yield has been obtained by some farmers.

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা :— এটা স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো । এখেত্তে অফিচাৰ সকলে দিয়া বিপোৰ্টৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি শুদ্ধ বুলি কবলৈ চেষ্টা কৰিৎছ । এ হেগু বুক অব আচামত ৩০ পৃষ্ঠাত পানী যোগানৰ যি হিচাব দিছে তেনে ধৰণে হিচাব কৈছেনেকি ?

Shri Md. Umaridnin : - Sir, I am dealing with the Agriculture and I am not dealing with the Irrigation now.

শ্ৰীকোহৰাম হাজৰীকা :— স্পষ্টিকৰণ বিচাৰিছো । পাৰ ফমেন্স অব বাজেটত চৰকাৰে নিজে স্বীকাৰ কৰিছে যে ভাৰতৰ অন্যান্য ৰাজ্যৰ

তুলনাত অসমত আধা হৈছে। উৎপাদন বাঢ়িছে কিন্তু সৰ্ব্ব ভাৰতীয় তুলনাত কমি গৈছে।

Shri Md. Umaruddin :— Sir, this is not a fact. Of course, I do not deny that we have not been able to advance as in the cases of other states. Sir, I do not deny that our progress has not been comparable with that of other advanced States But, sir, we are trying our best with the limited resources available at our disposal.

শ্ৰীসোণেশ্বৰ বৰা :— মই এটা কথা জানিব বিচাৰিছো, আমি জানো আমি নিজে খেতি কৰা মানুহ, আমাৰ ঘৰত কিমান ধান আছে বা হৈছে সেইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জুখি চাইছোনে ?

Md. Umrddin :— I quite agree that we have not been able to do as much as we were expected to do. But we have exerted to the last of our ability and, I am glad today that we have done fairly well on the whole.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— সাৰ ইমান দিয়া হৈছে আৰু সেই অনুপাতে উৎপাদন ইমান বাঢ়িছে আচলতে সেই হিচাবেহে কোৱা হৈছে, আচল হিচব নাই মাত্ৰ অনুমানৰ ওপৰত কোৱা হৈছে এই কথা সচা নে ?

Md. Umaruddin, :— Productivity or yield rate for a particular crop is determined

by crop cutting experiment on a sample survey basis. But it is the duty of the Department of statistics, and it is not the duty of the agriculture department to go to every farmer and collect the information. Under the system a sample area is taken in a paddy field and after cutting the crop the yield is determined. When we have got the area and we know the yield per hectare the total production is estimated. On the whole the figures furnished by the statistics Department is at least an estimation approaching as true as possible to the actual position. It is not possibls for the officers to go to every house in the villages and take the accounts of area and production. No Government can do it. There is a method prescribed by the Government of India to collect crop statistics. It is basically a question of assessment. But somewhere it may be wrongly done by some of the officers. Therefore we have got a system which is called Sample Survey. An average is worked out. There is the possiblity of some minor error. I agree to this, particularly that there may be some shortfall. But it is not possible for an officer to go from house to house and take stock of the crops to arrive at the total.

Shri Dulal Chandra Baruah :— Sir, Minister has told that it is not possible to go from house to

house to make the real assessment of the agricultural productiou. But he is aware of the fact that the present system of collection of sample survey, it it is a very wrong system. As for instance in 1971-72, 1973-74 regarding robi crop production a big figure has been given which is completely wrong figure. And when the Government of India came to know that the figure was wrongly given, they refused to give the wheat quota to Assam when late Shri Fakhruddin Ahmed was the Agriculture Minister. It so happened in respect of robs crops of Majuli and Sibsagar district also.

Md. Umaruddin (Minister, Agriculture) :— In the year 1972-73 there was a crash programe. Where the crash programme was taken up the production figure was shown to be one lakh tonnes which was again taken to be not correct and the wheat quota was reduced due to this controversy. I agree with this. But thereafter we were very very careful. Because so far as wheat is concerned we have issued instrections to ascertain the yield by departmental officers also. So far as sali and ahu are concerned we have to obtain the figures from the Revenue Department because there is a procedure of recording crop by each lat mondal in the chitha. There may be some

mistakes in the figures supplied. Sometimes it may so happen the figures of the Statistical Department and the figures shown by the Revenue Department may not tally.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, three years back one of the prominent leader who was a Minister was taken to Dhemaji area. It was in flooded area, it was full of grass called 'doloni'. So the Agriculture Officer took him to the doloni told it as boro paddy cultivation. So this is the system you are following till today. I know how the production system is measured by these branches of the Government. I know specially because I was myself working in that particula Branch. It is wrong system through which you cannot come to a corrcct system.

Md. Umaruddin (Minister, Agriculture) :— The Department of agriculture has to a separate Statistical Officer deputed from the Statistics Deptt. who is rseponsible for compilation of figures.

শ্ৰীজগদীশ দাস :— মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা- জানিব পাৰোনে যোৱা বছৰ লক্ষ্য কিমান আছিল আৰু উৎপাদন কিমান হ'ল আৰু কি কি বস্তুৰ উৎপাদনৰ লক্ষ্য কিমান আছিল আৰু পূৰণ কিমান হ'ল মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাবনে ?

Md. Umaruddin, (Minister, Agriculture) .— Our total target in 1976-77 was 24 or 25 lakh tonnes. Now we have acheived 23 lakh tonnes. We were short by about one lakh tonnes. Everybody knows that there was drought and flood due to which there has been a shortfull of about one lakh tonne.

শ্ৰীজালালুউদ্দিন আহমেদ :— মই এটা কথা কৈছো ১৯৭৫-৭৬ চনত ৬৮ হাজাৰ টন শালি বেছি উৎপাদন হৈছে বুলি কৈছে। কিন্তু অধ্যক্ষ মহোদয় আপুনি জানে ১৯৭৪-৭৫ চনত ভূমিহীনক মাটি দিয়া নাছিল কিন্তু ১৯৭৬-৭৭ চনত দেৰলাখ বিঘা মাটি ভূমিহীন পৰিয়ালৰ মাজত বিতৰণ কৰা হৈছে। দ্বিতীয় কথা হৈছে কৃষি মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে অসমত ২০ লক্ষ্য পৰিয়াল আছে কিন্তু তাৰ ভিতৰত সকলোকে প্ৰশিক্ষণ দিব নোৱাৰি কিন্তু অসমত ১২১ টা ব্লক আছে তাৰ ভিতৰত অন্ততঃ ১০ জনকৈ প্ৰগ্ৰেচিভ ফাৰ্ম্মাৰৰ লিষ্ট এখন দিব পাৰিবনে। যেনে চেঙা হাউলী বৰপেটা এই ব্লক বিলাকৰ পৰা ১০ জনকৈ নাম দিয়ক ?

Md. Umaruddin (Minister, Agriculture) :— I have already said that there has been variation in production. That the system of collection as shown by the Statistical Department may not be absolutely free from a tolerable margin of error but this is unavoidable in the present circumstances. But so far as the area is concerned it is based on revenue mainly and so fer as the yield is concerned, it is based on crop

cutting experiment and sample survey, However we are trying to perfect the system by bringing both the Departments together in this respect so that a proper co-ordination is mantained and correct figures can be arrived at. There is some inherent difficulty in the system which was followed, as a matter of practice over the years.

Mr. Speaker :— Now it is 5 P. M. How long you will take to finish.

Shri Mohammad Umaruddin (Minister, :— I have so many points to meet. I shall require another 15 minutes.

Mr. Speaker :— Then we now break for tea for 15 minutes. I would now request all the hon'ble Members, members of the Press, official reporters and all other officers present to go to Room No. 1.

(After tea-break).

Shri Muhammed Umaruddin (Minister) :— Sir, I have so far dealt with the general aspect of agriculture and explained various diffi-culties and con -scraints which operate afort the fulfilment of the target and unplemeutali of our programmes. I hope,

the honourable members will take these factors into account and make a realistic and proper assessment. If they do so, I can assure them that with their support and encourogement, not only in the field but also the department will be able to eomplment the programme successfull and be in a position to deliver the goods. Now I would like to reply to some of the specific point which have been raised by some of the hon. members. Mr. Konwar yesterday referred to a particular item called Area Development. I went to tell the hon. member that the Area Development does not mean here the development of an area through tractorisation or by bulldozers. Teis is an operation which is called 'Ayacut' and this was so long carred out by the Agriculture department in the Command Area area of an rrepotion projet. This is a sort of a projet intended to demonstrate to the farmers as to how the field channels and filed drans are to be constructed and how to apply water and how to prepare the land for plantation etc., and how to use the high yielding varieties of seeds, how to give pro-per doze of fertilisers, how to make proper method of planting, pest control etc. These are demonstrated to the farmer on thein own fieldas to bring here to them the benefit of improved methods of cultivation

under irrigation condition Sir, irrigation is a means to an end. And without irrigation you cannot have dependable agriculture.

Sir, I must make one point. What is the rela tionship between the quantum of water and quantum of production ? Sir, out of 1 thousand tons of water is produced 1 tons of grain and 2 thousand tons of water gienguenl to proaucestions of rice. Since we used to get water from above ; rainfall.... (interruption)...

শ্রীগুনেন্দ্র নাথ পণ্ডিত :— চাৰ, এইটো আন্তৰ্জাতিক মানদণ্ডনে সৰ্ব্বভাৰতীয় মানদণ্ড ?

Mr. Speaker :— Your next Grant is on Irrigation.

Shri Muhammed Umarruddin :— Sir, Ayacut development is an operation which is carried out to demonstrate to the farmers the usefulness or utility of irrigation. This is done scientifically. This is now being done by the irrgatin department under what is Known as Command Area development. The next point as pointed out by some hon. members and Mr. Knowar is about the problem arising out of lack of cattle loan for the cultivators. This is a very serious problem. So far as this is concerned, we are depending on rhe commercial banks

and we are trying to streamline or simplify the procedures so that the farmers caneasily get loans. Though such assistance has not yet come on a large scale, some headway has been made Sir, the hon. member Shri Knowar requeste whether or not government gives assistance to the farmers having no cattle, This is not given to all farmers but for the tribal farmers there is a provision of three lakhs fifty thousand be paid as subseding to grant 50% of the cost of poluge eahle. This subsidy is given district and subdivision wise and the allocation for Mr. Konwar's subdevision (Morigaon) is Rs: 50,000%-. I do not say that this is adequate. But but rest can be bad as loan from Bank.

শ্ৰী পিট সিংহকোঁৱৰ :— অগতে যে ৫০০ টকাকৈ দিবলগীয়া আছিল সেইটো কি কৰিলে ?

Shri Muhammed Umaruddin (Minister) :— 50% is given as subsidy provided the tribal farmer gives 50% out of his own resources or by taking long from a bank. But the Agriculture department does not give any loan: The entire agricultural credit is available from the Cooperative. soecicties. The Cooperative Societies borrow money from the Commerical banks and Apex Bank and gives loans, the agricultural wert to the farmers and we have built up a net work of

such cooperative societies all over the State Special attention is beens gevun to the strengthening of the entene Cooperative nerit system. But so as the agricultural credit is concerned, we have not been able to make much headway. This is a scientific system and therefore requets due atention; I fully recognise the importance of providing adequate agricultural suppoit to the poor farmers. Perhaps I know more of their problems as I had the experience in this regard in my capacity as Chairman of a Centra I Bank for about 5 years. It is seen that our farmers take the money from the banks but do not re- pay it in time; then there is over-due and for this, further loan cannot be sanctioned to them. There are of cours a number of other difficulties. But I hope that under the local leadership and guidance in the matter of motivating the farmers to repay bank loans and to adopt improved methods of cultivation, we shall be able to make much headway in this field. I appeal to the hon. members and say that is a sector in which they can play a vital role by exercising their influence in emplasis on the farmers the supreme need of fulfilling their obligations towards the banks so that flow of may be money ketp-up regular Afterall it is money that has to go on by a rot-

ation and in a cycle.

Farmers earn gradually move and have by taking loans from the banks and with the halp of loans, the farmers can use high yielding varieties of seeds and a dopt imroved methods of agriculture and by doing to their pecuniares gain imogreanlly increase. By growing several crops every year with higher yeild they get more and more savings and this gives them the much needed surplus and once they get surplus, they can become viable agricultural producers. This is a socioconomic problem and therefore here what we need is a sort of motivation and awareness amongst the farmers. And therefore, Sir, what we need is this, a sort of organised motivation programme to create an awareness among the farmers of the utility, of the necessity of fulfilling their loan obligation in time otherwise after a default the whole leading process stops. Here is one field where we expect the co-operative societies, the leaders and others concerned of the locality to appreciate the vital impor tance of agricultural credit which alone can improve agricultural income because, Sir, for every production whether it is industrial production or agricultural production capital is a must, otherwise we cannot have production. So if we use capital properly we

get better production. Sir, hon'ble member Shri Hazarika has referred to a very important point. We have got a farmers' training programme with centres at different places where the farmers are trained by rotation. It would take very very long time by this process to cover all farmers. Not exclusive of this programme, we have already introduced a more initiative extension service as recognised by the world Bank experts and implementation is in progress in the pilot areas of Nowgong, Barpeta and Kokrajhar sub-division. I think that it would be better if the training programme is carried out systematically in the field of the farmers rather than in an institute for a limited period. This is the strategy we have adopted.

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা :— মিকিৰি পাহাৰৰ ছেৰণী ফাৰ্ম থনৰ কথা কক ।

Md. Umaruddin:— Now, Sir, so far as seeds are concerned there have some complaints. We have got certain farms where seeds are produced, processed packaged as certified seed as required under the relevant law. If we produce ordinary grains 60%of the grains becomes acceptable as seeds through a paocess of screening, drying and bagg esed and the price of seed goes up. Even the N. S. C.

charges Rs. 3/= per Kg. for certified seeds and we give generally subsidy to the farmers to bring the seeds within this purchasing power. Now we have fixed a norm that a farm must produce at least 12 quintals of grain per acre - and at the same time the cost of production should not exceed Rs. 40/- per maund. If this is exceeded then the loss will be recovered from the staff and if there is a profit a part of that will be given as bonus. This is done by way of an incentive. Except in the case of flood we do not go to the private market for seeds. Then about the compliant of non-germination I have to say that there have been few complaints of non-gerination. But wherever there was any, the complaint has been enquired into and seeds have been replaced free of cost if repor.ed in time. Therefore, Sir, the question of non-germintion on a large is not a fact; there have been few exceptions and this cannot be taken notice of. But we are trying to see that even this sort of thing does not happen as it has a bad effect no the farmers' confidence. So, far as fertiliser price is concerned we have no control over it. If the price is high the State Govt. cannot do anything. Fertiliser price is fixed by the Govt. of India. So, Sir, under the S. F. D. A. programme so long 3 %

subsidy was given for fertiliser. On the other band with a view to help the farmers to produce more we are trying to provide bank credit. He can take loan from the bank to buy improved seeds and fertilisers and repay the loan after harvest. Now, some points have been raised about the farming corporatons, Sir, I shall make a statement shortly on farming corporations as desired by some members. We are keeping close watch on the management of these farming corporations. Sir, I shall make a statement shortly on farming corporations us desired by some members. We are keeping close watch on the management of these farming corporations. Sir, we are taking special steps to see that the management of the corporations is streamlined, difficulties are removed, and within a short time we hope to put them on a proper system or management so that the basic purpose for which the corporations are established is fulfilled. Now, Sir, Dr. Goswami has raised some points. I am very pleased about the keen interest he has evineed, the number of reports he has studied and the comments he has made. I do appreciate the points he has made. Certainly in the evaluation report certain difficulties and deficiencies have come out and we have taken notice of all these. So far as jute is concerned I myseif made some

enquirles. I was not satisfied with the result. As a resalt of a thorough enquiry by the Director of Agriculture three officers and eighteen demonstrators have been placed under suspension. I can assure that we are keeping a close watch on the implementation of the I. J. D. P. (Intensive Jute District programme) and every time we notice a shortfall we take action so that the officers realise that they have got to do their duty properly because otherwise people suffer and Govt. have to face discredit. This is a vital task and we are very strict about it. We have got a monitoring cell getting periodical reports on the implementation of the tasks as regard and I quite appreicate that Dr. Goswami has gone through the evaluation report. Now he has made one remark about a team going to New York to sign the agreement with the World Bank. This matter is under consideration of the Govt. and it is at a secret stage. I do not know who gave him the information that the Agriculture Minister will accompany the team, if the Govt. of India allows. I do not know he has got the information and given the valuable advice to the Chief Minster to exclude the Agriculture Minister. It is an aspersion. If it is a guess it is a wrong guess as nothing has been decided yet.

Dr. Robin Goswami :— What I said Sir, whether there was a proposal to send a delegation consisting of Hon'ble Agriculture Minister, Chief Secretary to the Govt. of Assam. Agricultural Commissioner and the Secretary, Agriculture to U.S.A. to sign an agreement with the World Bank and that too with an officer of the Govt. of India in the rank of Joint Secretary or Secretary under his leadership, This is what I asked that what the necessity of sending such a big delegation to sign an agreement by a cabinet Minister under the leadership of a Joint Seceretary or Secretary of the Govt. of India ?

Shri Md. Umaruddin, : - We have been thinking of the matter at the official level. This is still at a secret stage. I do not know how he could get this information. He might have made it a guess. It is not the fact that the Agriculture Minister is going under the leadership of a Secretary to the Govt. of India. Going of a Minister is to decide by the Govt. of India and there may be certain necessity for the going of Minister also.

Dr. Robin Goswami, :— I have said the Hon'ble Minister Agriculture should not go under the leadership of a Joint Secretary or Secretary to the

Govt. of India.

Shri Md. Umaruddin :— This is a matter which is at the level of the Govt. of India to decide : If he has got some specific information he must have some cource. This is a matter of specific information; this is not a matter of imagination : How does he know the secret information ? Now Sir, the point raised by Shri Soneswar Bora about the selection of some suitable varities of local paddy for improvement. It is a very importnt point. We are doing what is known as collection of germ-plasm of some good varities of local paddy for development through a scientific genetic process. Sir, Monohar Sali is an indgenous varity of paddy. Monohar Sali has been developed as a very good varity capable of standing fairly high dose of fertiliser. This is a very good suggestion and Agricultural University has been collecting germ-plasm and trying to evolve through some scientific process, a variety more suitable in the climate of Assam. Some such research is being carried on in the North Eastern I. C. A. R. research complex at Shillong. If after trial any particular varity of paddy is found suitable well it will be definitely accepted. So Sir, I have tried my best to reply to all these points raised by Hon'ble Members. As I have observed earlier agriculture

in Assam is largely traditional, and unless we can change the methods of cultivation by training and motivatis the large paddy of farmers it will be difficult for the economy of the State to move forward. I have tried to reply to the points which the Hon'ble members have raised and I do expect that the Hon'ble members will also take into account my views so that a realistic assessment becomes possible. In the field of agriculture no break-through is possible except with effective mobilisation of the farming community under proper popular leadership with the hope of getting support and co-operation from the Hon'ble members in the fulfilment of my task - I conclude my reply on the cut motion. I would now request the mover to withdraw the cut motion.

শ্রীসোনেশ্বৰ বৰা :— অধ্যক্ষ মহোদয়, মই কৈছো যে, আমাৰ পুৰণা দিনৰ এনেকুৱা ধান আছে যিবিলাক ধানৰ পৰা চাউল হয় আৰু সেই চাউল খালে মানুহৰ যি শক্তি সেই শক্তি হব পাৰে। এতিয়া নতুনকৈ যিবিলাক ধান ওলাইছে সেই ধানৰ চাউল খাই মানুহৰ গাত কিবা শক্তি হব বুলি অধ্যয়ন কৰা হৈছে নে?

Md. Umaruddin :— Sir, that is coffee plantation That is under Soil Conservation Deptt. and there is a corporation. That is not the responsibility of the Agriculture Department.

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— মই মিকিৰ পাহাৰৰ মেকেনাইজ এগ্ৰি-কলচাৰ ফাৰ্মৰ কথা, কফি খেতিৰ কথা, আনাৰসৰ আগৰ কথা পলিথিন পাইপৰ কথা এইবিলাক কথা কৈছিলো। গতিকে মন্ত্ৰীমহোদয়ে ইয়াৰ কিবা উত্তৰ দিব নে ?

Shri Promod Chandra Gogai :— Mr. Speaker Sir, I want to draw the attention of the Hon'ble Minister, Agriculture to the fact that the State Govt. has furnished certain figures to the Govt. of India in respect of the emergency Agricultural production but these figuras were not accepted by the Central Govt. Whether the department or the Govt. are aware of *this* ?

Shri Md. Umaruddin, :— I don't know which figure he wants to mean.

Shri Promode Chandra Gogoi :— The figures of 1970-71.

Shri Md. Umaruddin, :— I am not aware of that but I shall look into this.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, one clarification I wnat whether this Govt. have taken some special Cultivation programme during the emergency for raising of production i. e. for paddy production in the State.

Shri Md. Umaruddin, :— We have not taken

any such programme in emargency; we have taken the 20 point economic programme. we have certain improved methods in certain areas and trying to produce yieldiny varietig seeds under this programme.

Mr. Speaker :— I put the cut motion: The motion is that বাজেটৰ দাবীৰ দ্বীতিয় খণ্ডত অংশ ৯-১০৭ পৃষ্ঠাত "৩০৫ কৃষি, ৩০৮ ক্ষেত্র উন্নয়ন, ৫০৫ কৃষিৰ বাবে মূলধন ব্যয় ৭০৫ কৃষিৰ বাবে ঋণ" শিতানৰ ৫৯ নম্বৰ মঞ্জুৰীৰ বাবে কৰা মুঠ দাবীৰ ১০, ৭০, ৮৭, ৫০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্রাস কৰা হওক, অর্থাত সমুদায় মঞ্জুৰীৰ ১০, ৭০, ৮৭, ৫০০ টকা ১০০ টকাৰে হ্রাস কৰা হওক।

The cut motion is lost.

Then I put the main motion that a sum of rupees 8, 03, 15, 600 be granted to the Minister-in-charge to complete the sum of Rs. 10. 70, 87, 500 necessary to defray the charges which will come in course of payment during the year ending the 31 st March.

...The grants is passed.

Shri Md. Umaruddin :— Sir, I beg to move grant no. 60.

Mr. Speaker :— I put the main motion that a sum of Rs. 12, 98, 09, 500 be granted to the Minister in-charge to complete the sum of Rs. 17, 30, 79, 300

necessary to defray the charges which will come in coures of payment during the year ending the 31st March'78.

....The motion is passed.

Grant No, 30

Shri Girindra Chandra Choudhury :— Sir, I beg to move Grant No. 30.

Mr. Speaker :— The motion is that a sum of Rs. 75,000 be granted to the Minister, in charge to complete the sum of Rs. 1,00,000 necessary to defray the eharges which wili come in coures of payment during the year ending the 31st March.

The motion is passed and the Grant is passed.

Grant No. 35

Shri Girindra Chandra Choudhury :— Sir, I beg to move Grant No. 35.

Shri Gaurisankar Bhattacharyya :— I move cut motion on Grant No. 35.

Shri Dulal Chandra Barua :— Sir, while suppor-ting the cut motion moved by this side of the House, I want to deal with only certain specific cases for which I want to raise objection about the sanction of

this grants by this House. Sir, sufficient money has been advanced under this particular head of medical, health, sanitation, watet supply and all, but the purpose for which these amounts are sanctioned were not properly utilised. Sir, coming to water supply Schemes that have been undertaken by the Govt. in various places in the States of Assam, I want to speaok something about the rural water supply schemes Sir, we have visited various such projects like Sonari Water Supply Scheme then the Borhat Water Supply Scheme and not very recently say few years before a scheme has taken up in my constituency in the Saligaon water supply scheme. Sir, you will find that there is shere wastage of public money, the expenditure which was estimated for completion of the project has gone to double or more then double, but it is not yet completed it is not in a position to cover the needs of the people by Supplying sufficient water, Maximum defecets were observed and this has been pointed out by the Audit. also it was brought to the notice of the Govt. but no action has been taken so far and no responsibility was fixed to any of the Officers at whose instance such defective schemes were made. Specifically in my constituency in Jorhat, the Charaibari Water Supply

scheme,. where Hon'ble Minister, labour went to in-agurate the project, people were forced to receive the Minister and they are very much experts in inaugurating the projects when somebody fought for money and the money was financed by the Govt. of India; It is very unfortunate to inform that till now no water could be supplied, though -ufficient amount has already been spent. You will be surprised to hear that after a lot of persuasion at the State level and Govt. of India level, the humbleself somehow or rather managed to get the amount not only for the particular project but for the entire State. The amount has been advanced by the Govt. of India under loan scheme and also some grants-in aid was advanced for supply of water supply in rural population. Accordingly projects were taken and sufficient amounts were spent, but ultimately everything has gone in vain, sheer westage of public money. Before my detentian, I brought it to the notiee of the Minister-In-charge, Health and the then Secretary, Health to look into the matter and requested them to see that the project is completed and the money is not wasted, but they did not listen to me, no action has been taken in this direction. 1 was put into detention and along with me the entire project was put into detention, the contractoars who

were given the contract, they did work which was below the standard and that was also pointed out several times to the Officer In-chorge who was there. I told the Chief Engineer, Public Health even the day of my arrest on 26th June, 1975 I went to the Chief Engineer's office, told him about the anomalies which were going on in that particular project but no action has been taken till now.

The water scheme was processed by spending lakht of rupees and the work that was done has been demolished. If the government would have taken stchs at the time of my report, some money would have been saved and all these sub-standard things could have been removed and now I am told that a new project report has been prepared and some amount has been sanctioned But evan new this project has not yet been completed. I have written a letter to the Minister in charge of Health and I do not know whether he has received it. For the failure to deal with the problem of water supply in the rural areas and I accuse them for indulging or abeting in criminal mis-appropriation in this way. Later, after my releasen, I wanted to know about the fati of the project, and I have information, the money wich had

been earmarked for these particular project, a big amount has been diverted to this Mohamela account. Again Charigaon water supply amout that had been earmarked had been diverted to the AICC session. Who has given such authority to do likc that which no financial rules and norms permits, which amount had been voted by this Honse. By surpassing all these rules and norms of Finance Department and established convention, how this amount could be diverted to the AICC session? Who has authorised this? Even trucks were sent from Jorhat to Gauhati during the AICC session for certain works and the petrol consumption and other things have been debited to that particular account thinking that this trouble some man will did in the jail. He will not be able to come out from the jail during the emergency and the emergency will continue and this way all the irregularities were going on and do not know whether the Finance Minister and the Financial Commissioner and the Chief Secretary are aware of these irregularities. But these things will come out in a different from. Somebody reported the matter to the Financial Commissioner how various other projects money has been diverted, how the fund has been diverted by violating the established financial rules

and provisions of the constitution and that this amount was diverted to the AICC session. You must give account for it. Even if you do not, you will be compelled to give the expenditure account. You should not have taken the right to do like that. You were not in a position to give reliof to the immediate needs of the people. You have not given the minimum facilities, the minimum needs to the people, you could not give the minimum needs to the people during the last 30 years. In the name of emergency, in the name of 20 point programme, you have finished everything. I wanted to use bad words but it will not be proper to sue those words when you were advocating the evil-wills of the last Prime Minister and your so called Congress President, you said that our government is of the people. What right you have got, what right you have got to divert that particular fund, and what right you have got to divert that amount in that way and indulge in that? This is a black spot in the history of Assam. Nobody will pardon you for what you have done during this period. What permanent development you have done at the cost of the public exchequer at the cost of the public interest? This Chief Minister wanted to mis-lead this House. I want

to see the accounts, how you have mis - appropriated the amount.

Mr. Speaker :— Mr. Suranjan Nandi, you wanted to make a statement.

Shri Suranjan Nandi (Ex-Minister) :— Mr. Speaker Sir, I wanted to make a statement. Mr. Speaker Sir, perhaps you are of the fact that I have resigned from the Council of Ministers and I am glad that my resignation has been accepted by the Governor. In this cannection, I want to make a statement. Sir, I would not have come for making this statement on my resignation on this floor of the House but because of mis - leading a news publi shed in the Amrit Bazar Patrika dated 31. 3. 77 and subsequently in the Jugantar Subsequently in the Juganter paper date 28. 4. 77 and because ocertain all egations brought by Hon'ble Member Shri Biowanath Upadhy-aya against me as reported in the Assam Tribune dated 29. 4. 77 last on the discussion on demand of grants and so I want to say a few words to clarify my position because I was not present then in the House at that time and erefore, he had taken advantage of it.

Sir, I have not resigned on the demand of Cachar M. L. As; as reported in the Section of the prerss. I am sure, neither our Cachar our Cachar M. L. As. demanded my resignation nor the Chief Minister asked me to resign. I have resigned at my own intiative for obvious resons. For the information of the House I am glad to say that I wanted to resign long before but the Chief Minister did not allow me to resign. Here is the letter of the Chief Minister.

My dear Mr. Nandi,

I would like to inform you to your letter of resignation written to me three months ago. It was not possible for me to release you then. Now in the new situation, it is necessary for some of us to devote ourselves to the orgaisational works. In the circumstances, I am inclined to to accept your offer of resignation so that you can devote more time towards organisational work. I may now request you to submit formal resignation.

I have apprediated your service you have rendered to this Council of Minister, the State and the people and the organisation.

With regards.

Yours sincerely

(S. C. Sinha)

Sir, Now is proved that I have not been asked by the Chief Minister to resign as reported in a section of Press. I resigned long before and it was done at my own initiative. While accepting my resignation the Chief Minister stated that he wants to utilize my services for the organisation works. Perhaps, the Chief Minister knows that I am honest and, therefore he wants to utilize my services for organisationl works. So, the news published in a section of press are false, haseless, fabricated and motivated to which have been done with a view to malign me and assassinate my long standing 35 years of spotless politcal career. There are some so - called congressmen who became my bitterest ememies during last langenoege movement and they are now out to maligan me. Sir, I am a freedom fighter, having imprisoned in 1942 Quit India movement and having a long political career of 35 years writhout Spot.

However, Sir, it is clear that the Chief Minister has not asked me to resign. I have myelf taken the

decision to resign and it has now only given effect to on my persuasion. Under the circumstances, I would, therefore, request you kindly to allot me some time to give reply to the charges levelled against me by hon. Shri Biswauth Upadhaya M. L. A. on the floor of the House on 28th April, 1977 to remove the doubs and misgivings from the mind of the hon. members of this House as well as public. To refute the Charges, I want to know from the hon. member, Shri Upadhaya what are the charges and what are there numbers. As. M. L. A., it is alleged that there is only on charge of drawing false T. A. but as Minister, it is clar that there is not a single charge of corruption against me during the tenure of my service as Minister. So the House may take that I am not dishonest or corrupt as Minister. Other alleged charges hnd no connection, I think, with the Assembly business as these have been done only to confuse the house and mislead the public as well. The period of other alleged charges concerns the afflirs of 10 to 12 years back when Shri Upadhaya elcted from Ratabari constitutoncy suffered a crushing defeat with me in the election of Acchalik Panchayat Presidentship held in 1965. Again in the year 1969 by putting a Class I P. W. D. Contractor who had

also been defeated with me and as a result Sri upadhaya had to quit the Ratabari Constituency during the last general election. Sir, this is a long standing enimity between myself and the hon. member, Shri Upadhaya. But before giving my replies to the charges one by one I must be sure what are the specific charges of Shri Upadhaya Against me. Sir. here are some papers....

Mr. Speaker—You connot add to the statement.

Shri Upadhaya Nandy :—I want to bring some serious charges of corruption against of Upadhaya bared on docomented proof

Mr. Speaker : – No no it is not allowod. You wanted to make a statement and you have made so, that is airight

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা তুইমে তাৰিখৰ বাতৰি কাকতত প্ৰকাশিত "নতুন বটলত পুৰণা মদ" শীৰ্ষক বাতৰিটোৰ প্ৰতি মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ। যিহেতু এই বাতৰিয়ে ৰাইজৰ মাজত এক চাঞ্চল্যৰ সৃষ্টি কৰিছে আৰু আমাৰ মাননীয় শিক্ষা বিভাগৰ মন্ত্ৰীও ইয়াৰ লগত জড়িত হব গতিকে ইয়াৰ এটা যথাযথ সমিধান পাবৰ কাৰণে মই কথাটো উৎথাপন কৰিলোঁ।

শ্ৰীতুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা :— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, ৩০১ থাককেই।

আজিৰ দৈনিক অসম বাতৰি কাকতত এটা বাতৰি পৰিবেশিত হৈছে আৰু যিটোৰ লিখিত অভিযোগো আমি পাইছোঁ। বাতৰিটো হৈছে 'বিষয়াৰ বিৰুদ্ধে অভিযোগ'—গুৱাহাটী, ৩ মে—দক্ষিণ আৰু পূব শৰণীয়া অঞ্চলৰ ৰাইজৰ উপস্থিতিত আৰু শ্ৰীনৰেন চৌধুৰীৰ সভাপতিত্বত আজি বহা এখন ৰাজহুৱা সভাত ২ মে তাৰিখে নিশা এজন নিচাযুক্ত ভদ্ৰলোকে সস্ত্ৰীক ফুৰিবলৈ আহি নিজকে আবকাৰী বিভাগীয় উচ্চ পদস্থ বিষয়া বুলি চিনাকি দি এখন দোকানৰ সন্মুখত শিল্পী শ্ৰীদিলীপ গগৈক অপমান কৰাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰে। ঘটনাৰ দিনাই পিছত সেই একেজন বিষয়াই ২০ জনমান আবকাৰী ৰক্ষীক লগত লৈ আহি দোকান খন ঘেৰাও কৰি খানাতালাচ কৰে আৰু শ্ৰীদিলীপ গগৈৰ ঘৰত নথকা অৱস্থাত জোৰকৰি তেওঁ ঘৰৰ দুৱাৰ ঠেলি ভিতৰত সোমাই তেওঁৰ পৰিবাৰক অপমানিত কৰে। ইয়াৰ ওপৰিও আঢ়ৈ বছৰীয়া ছোৱালীক বিচনাৰ পৰা বগৰাই মাটিত পেলাই আহত কৰা, ঘৰৰ বস্তু লণ্ডভণ্ড কৰি চকৰ ভাত দলিয়াই পেলোৱা ঘটনাক দুস্কাৰ্য্য বুলি সভাই অভিহিত কৰে। সভাতেই মত প্ৰকাশ কৰে যে, উচ্চ পৰ্য্যায়ৰ বিষয়াই যি ধৰণে অশান্তি কৰ পৰিবেশৰ সৃষ্টি কৰিলে সি অকল ক্ষমতাৰ অপব্যৱহাৰেই নহয়, অতি গৰ্হিতো। সভাই এই কাৰ্য্যক গৰিহণা দিয়ে আৰু ৰাজ্যচৰকাৰক উক্ত ঘটনাৰ উচিত তদন্ত কৰী সেই বিষয়াজনৰ ওপৰত শাস্তিমূলক ব্যৱস্থা লবলৈ দাবী কৰে। মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ পৰা জানিব বিছাৰিছোঁ কিয়নো এই ঘটনাই, মই নিজেও তালৈ গৈ আহিছোঁ, এক উত্তেজনাৰ সৃষ্টি কৰিছে। এই বিষয়াজন হৈছে, আবকাৰী আয়ুক্ত শ্ৰীযোগানন্দ চাংকাকতি এজন আহি এ, এছ বিষয়া। যি এনেকুৱা অপকৰ্ম কৰিছে ৰাইজ তাৰ প্ৰতি ক্ষুব্ধ হৈ পৰিছে। এইবিষয়ে যাতে এটা অনুসন্ধান কৰি শান্তি ৰক্ষাৰ চেষ্টা কৰে তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিছোঁ। এই কথাটো খুউব চিৰিয়াচ কথা।

শ্ৰীসোনেশ্বৰ বৰা :— মই শিৰোনামাটো পঢ়ি দিছো— ' নতুন বটলত পুৰণা মদ ' ।

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ :— মই বিষয়টো অনুসন্ধান কৰি চাম ।
Now, I would like to make a statement, Sir:

I would like to state that I had meeting with the Action Committee of the Employees' Association this afternoon. This was followed by detailed discussions by the Chief Secretary with this Committee. I regret that it has not been possible to arrive at any settlement. It has been insisted by this Committee that over and above about Rs. 24 crores to be paid this year, full arrear payment in respect of lower paid categories of employees must be made within the month of July. 1977. This would involve additional payment of the order of Rs. 10 crores. It has also been insisted dy them that all balanee arrears for the next higher categories must be paid in one instalment early next year. I have made it clear that it is not possible for the Government to further sacrifice the development programmes of the State this year beyond what has been announced by me earlier in this House, except to the extent of certaid marginal adjustments. If it was possible for us to pay the entire arrears now itself, I would have been only too glae to do so.

staff, the Centre wants to make sure, in the interest of sound financial management, that the damage likely to be caused by these steps is limited.

Shri Gaurishankar Bhattacharjee :— Sir, I rise on a point of order on two grounds. The Honourable Member is out of order and everything he has said will have to be wiped off. Firstly, if newspaper is referred, according to rules the whole news paper must be placed.

Shri Gunendra Pandit :— This is the piece of news paper. If the Honourable member insists I may submit the news paper also.

Shri Gaurishankar Bhattacharjee :— Every Member must follow the rules of the House and this House is nobody's paternal property. I am nobody to demand. I am only drawing your attention to the rules. Secondly, so far as the present Government is concerned, this Government has not been dismissed. Any statement that might be made about the dismissed Governments who went on making some promises and giving hundredes and crores of rupees, just to get some cheap popularity. Against this criminal action the Union Home Minister made the statment, So far as this Govern-

but our resource position does not permit this. I would once again appeal to the employees to continue their dialogue with Government and not to respect to any agritational measures which would neither be in their interest nor in the interest of the general public.

Shri Gugendra Pandit :— Sir, with your permission I went to draw the attention of the Honourable Chief Minister to a news item appeared on 3rd May in "Hindusthan Times" where it has been metnioned that Honourable Home Minister, Government of India wrote to the Governors of 9 States i.e. 9 dismissed States of which Sir, with your permission I want to read the extract from the news item stated to be made by the Hohourable Home Minister, Government of India:

"Mr Charan Singha is also drawing the attention of the Governors to the decisions taken by the dismissed Congress Governments in utter disregard of financial and administrative proprieties and consequences. These decisions, which include increase in dearness allowance granted by the States in the one month since the Janata party assumed power at the Centre, will have co-nsiderable repereussions on the finances of the States. While it may not be possible to withdraw the financial concessions granted to Government

ment is concerned, this is not applicable at all. He has brought this piece of news paper in connection with the statement given by the Chicf Minister.

Mr. Speaker:— What is the date of the News Paper ?

Shri Gunendra Pandit :— Date is 3rd May, 1977.

Shri Sarat Chandra Sinha :— Sir, we want to be within the financial propriety and, therefore, Sir, within the limited means I have stated that it will not be possible for the Government to give further concession to the employees. On teh other hand Sir, we are within the financial propriety and we want to be within the financial propriety.

* Shri Chrat Sinha Teron :— Mr. Deputy Speaker, Sir, Assam has experienced the worse type of weather condition from the very beginning of the current financial year. From the 30th of March last, there is hardly any single day which is free from heavy rain, accompanied by devastating cyclonic storm and sometimes by hailstorm. Hundreds of dwelling houses, public institntions and Govt. buildings have been either raised to the ground or badly damaged causing extensive losses. A brief account of such storms and

*Speech not eorrected

cyclones, as received from the local officers are as follows :—

On Ist April 1977 a severe cyclone passed over Hailakandi Sub-Division, casusing extensive damage to houses, School buildings, religions institutions and standing crops, and even to livestocks. According to the Subdivisional Officer 73 villages were affected invoving 1275 families. About 1050 house were completely damage and 225 partly damaged. 31 School buildings and 8 religions institutions have been damaged. Over and above that 7 buffaloes died. Total loss including damage to standing Baro crop may be of the order of Rs. 6 lakhs or so.

Due to collapse of a house, one sick old woman of village Paikan died. Her name is Shrimati Harballa Sabdakar.

Besides her, 2 persons of Lalamukh Tea estate died on the morning of 4th April 1977 due to land slide on account of heaevy rain. Deteils of this incident is still avaited.

On 8th April a severe hailstorm followed by cyclone passed over kampur circle of Nowgong District effecting (1) kampur (2) Garubat (3) kathiatoli (4)

Jamunamukh, and Sahari and Jarabari mouza of Raha circle. The Deputy Commissioner reported that houses of 719 families were partly damaged. The 30 bedded Kathiatoli Primary Health Unit, Kathiatoli H. E. School, kamrup Higher Secondary School, Santi Bidyapith and kamrup College have been partly damaged. House to house survey of damage are being made by the circle staff. According to the preliminary estimate the loss to individual families may be of the order of Rs. 10 lakh or so.

On the night of 10th April 1977, a severe hali-storm passed over Dhubri Subdivision of Goalpara District offecting the following villages :—

(1) kachuar khas Part 1 and 11

(2) Borbilla Part 1

(3) Dharamsala Part 1V and V

(4) Sagalchara Part 1

(5) Singimari

Houses of 224 families were reported to have been damaged. The actual loss is bring ascertained.

On 10th & 14th April 1977 storm passed over

some villages under South Salmara circle. The damage are under assessment.

On 14th April, 1977, a cyclone lashed Sibsagar Subdivision and a portion of Jorhat Subdivision and caused extensive damage. Electric and telephon connections were disrupted. The back varendah of Sibsagar circuit House was also completely damaged. 680 houses affecting 660 families were damaged. 32 public institutions were reported to be damaged. 6 Cattle also died. Loss estimated may be about 8 to 10 lakhs. Details are being worked out.

On 18th and 20th April, 1977 storm passed over some village of Souht Salmara circle again. The damage are under assessment.

On 21th April, 1977 a cyclonic storm passed over Lakhipur area and some part of Bijni circle of Goalpara district causing to dwelling houses, school buildings and godown etc. Details of damage caused are being enquired into

On this same day i. e. on 21st April 1977, Gauhati and its neighbouring areas experienced one of the worst cyclonic storm, which caused extensive damage to large number of residential houses, Govt.

and public institutions. Roofs off many houses were blown off to far of distances, electric posts were uprooted and the whole city and its neighbourhood upto Barjharh were plungdd into darkness, due to failure of power supply. Telephones went out of order, publication of local newspapers had to be stopped for want of power. Normal life in the city was greatly affected. Uprooted trees even delayed running of some trains.

Four mouzas naemely Jalukbari (2) Ulubari (3) Sahar Gauhati and (4) Beltola were badly effected: According to the preliminary assessment made by the Deputy Commissioner, Kamrup the loss is as follows:—

(1) House completely damaged—569 numbers.

(2) House partially damaged —1289 numbers.

(3) No. of public institution damaged— 72

Loss assessed by the Depety Commissioner for private houses may be about Rs. 10 lakhs. Details are being collected.

The same cyclone affected the Kamalpur circle, Chaygaon circle and Hajo circle and caused extensive damage. The details of the damage are indieated below:—

(1) Kamalpur circle :—

12 No. of villages under Mouza Barbangsar and Silasindri Ghopa.

No. of Houses Completely damaged—33

No. of Houses including one school partially pamaged —25

Approximate loss —Rs. 82,000·00

(2) Chaygaon circle :—

No. of villages affected by cyclene — 104

No. of houses completely damaged — 599

No. of houses portially damaged including public institutions — 521

(3) Hajo circle :—

No. of villages affected by cyclone — 50

No. houses completely damaged — 84

No. of houses partially damaged — 154

Approximate loss Rs. 3,30,800.00

On 24th April a sovere cyclone passed over Sidli area of Kokrajhar Sub-Division at about 2·15 A. M. causing damage to houeses, trees, etc. The damage are under assessment.

There was a heavy storm at Chapaguri area of Dhubri Snb-Division on the 24th April, 19/7 and caused extensive damage to the rest house of P. W. D. and the building of chemical industries, rolling flour mills and about 100 labour quarters of the flour mills. Some of the Shops and houses of the north Bangaigaon were also affected. Telephone and electric supply were affected.

On 25th April, 1977 at about 11·:0 hours cyclonic storme passad over Lahimpur and adjoining 13 villlages of Dhubri Sub-Division causing damage to residential houses and crops. The damage are under acsessment.

On the same day, one of the worst cyclone passed over North Kamrup areas rendering hundreds of families homeless. Some villages of Kamalpur, Nalbari, Rangia, Tihu and Pattacharkuchi circles are reported to be very badly affected, Govt. and Public institutions have been reported to be badly damaged.

The damage caused to the kamalpur and Rangia circle since assessed are as under :—

(1) Kamalpur circle :—

No. of houses damaged	—	423
No. of public Institution damaged	—	56
Approximate loss	Rs.	5,00,000

(2) Rangia circle :—

Mouzas affected	—	6
Villages affected	—	50
No. of houses completely damaged	—	425
No. of houses partially damaged	—	917
No. of public Institution damaged	—	78
Approximate loss	Rs.	10,00,000:

The damage caused to Nalbari, Tihu and patacharkuchi circle of Nalbari Sub-division are yet under assessment. Loss in these areas may be very heavy.

On 27th April a severe storm was again repeated that lashed South Salmara, and Chapar circle of Goalpara District and damaged several thatched houses. Details are still wanting. On the same night some parts of Nalbari and Barpeta Sub-Divisions are also reported to be affected. Details of losses are being enquired into.

On 29th April 1977, hailstorm swept over Ago-

moni area of Golokganj circle. Most of the standing ahu and jute crops of Agomoni Halakura, Baxirahat, Chatrasal Gaon panchayat areas are affected. About 100 families are affebted in Halakura. The Halakura Bazer, Primary Health Centre and the High Shool are also reported to be damaged. One person named Rupeswar Saha, died due to stotm at Jalduba part II. Detail reports are still awaited.

On 30th April, 1977 at hailstorm passed over several villages of the north west part of Mangaldoi Subdivision and causad damages to residential houses and public institutions. This storm started at about 10-30 P.M. and continued for about half an hour. Bhetgaon Tea Estate was several affected. A married girl namely Janki Munda expired due to house collaps in Bhergaon Tea Estate. The Bhergaon State Dispensary building, Bhergaon High School building and the staff quarters were damaged. Many thatched houses of the Bhergaon weakly market were damaged.

On 2nd May, 1977 at midnight a severe hailstorm passed over Gauhati again and caused extensive damage to some of the areas the power supply went off due to damages caused to the electric line. The storm blown off the roofs of many houses and caused

extensive damage spacially at Dispur area and Kalapahar area. A number of trees of the different localities were uprooted and properties of the different areas of Gauhati were damaged. A girle aged 10 years died due to land slip which hit a hut in Kalapahar area. Another person as appeared in the "Assam Tribune" to have been electrocutted in Dispur area is under enquiry by the police,

Relief Measures :—

All Deputy Commissioners and Subdivisional Officers were given an adhoc amount of rupees eight thousand cach to meet any emergency, at the begining of the year. Besides the above the following amounts also have been sanctioned as and when demand has been raised from the Deputy Commissioners and Subdivisional Officers.

(1) Hailakandi — Rs. 15,000/-

(2) Dhubri — Rs. 5,600/-

(3) Nowgong — Rs. 30,00/-

(4) Sibsagar — Rs. 20,000-

(5) kamrup — Rs. 1,00,000

(6) Karimganj — Rs. 25,000/- (for test rerelief due to damage to Bare paddy)

Government have decided to send there a team of officials to make on the spot studies of the loss caused by the cyclones and hailstorms in various Sub-divisions. They will go out immediately after the Assembly session is over.

The team will consist of Senior Officers of :—

(1) Rovenue Depeartment.

(2) P. W. D.

(3) Education Department.

The District officers of the various Department will keep preliminary enquiry reports ready and these team, will examine these reports by local inspection, if need be.

During last financial year on the 25th February, a hail storm passed over Tinkhong Mouza of Dibrugarh Sub division and causeb extensive damage. 205 families in 16 villages in the said locality lost theirdwelling houses and theapproxi mate loss of property is estimated at Rs. 1,20,000/-.

On 27 March, 1977 a storm passed over Som-kong area of Jonai circle in Dhemaji Sub-division.

As has already becn stated, this year's repeated

storms and Cyclones are of unprecedented nature. With the limited resources of the State Govt. it will be a celosal tach to meet all the expenditure for rehabilitation of the effected people. Besides, immediate attention Is to be given to the repair of the public Institutions and the Govt. buildings. We have therefore decided to approach Govt. of India for financial assistance in order to tide over the difficulties.

Shri Gaurisankar Bhattacharya :— Whether uptil now Government has given any relief to the suffering people, and if so, what is the amount that has been spent. Secondly, whether the public institutions, specially schools and hospitals which have been destroyed have been rebuilt or at least repaired so as to make them workable.

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :— মন্ত্ৰী মহোদয় জনাইছে যে ধুমুহাত ক্ষয় ক্ষতি হৈছে আৰু ব্যক্তিগত ভাবেও মানুহৰ ক্ষতি হৈছে। গতিকে এই ক্ষতি পূৰণ অনতিপলমে দিবৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰৰ যিটো পুঞ্জি আছে এই পুঞ্জিৰ দ্বাৰা ক্ষতিপূৰণ দিবলৈ আটিব নে নাটে? যদি নাটে এটা স্পেশিয়েল পুঞ্জি তৈয়াৰ কৰি ক্ষতিপূৰণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে?

Shri Devendra Nath Bora :— Sir, the Hon'ble Minister has mentioned in his statement about the

damages of L. P. Schools. In this connection I would like to inform the House that in my own constituency most of the L. P. Schools have been completely damaged. May I, therefore, draw the attention of the Hon'ble Minister to look into the damaged L. P. Schools in my constituency ?

শ্ৰীকন্দৰ্প দাস :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে গোটেই অসমৰ বিভিন্ন ঠাইৰ ধুমুহাৰ বিভিন্ন ৰিপোৰ্ট দিছে। কিন্তু বৰপেটা মহকুমাৰ যথেষ্ট ক্ষতি হোৱা স্বত্বেও ক'ত কিমান ক্ষতি হৈছে সেইটো উল্লেখ কৰা নাই। এইটো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে ?

Shri, Ataur Rahman :— Sir' may I point out for the information of the Hon'ble Minister that on 19th April there was a severe cyclone which passed over Barpeta and in which as many as four persons died 3 persons died in Mandia under Borbhag Mouza and I person at Jania under Barpeta Subdivision. In addition to that quite lerge number of Hige Schools, M; E. Scrools, L. P. Schools and one College had been below away: Sir, may I know from the Hon'ble Ministare whether he has got all these information from the district authorities ?

শ্ৰীজগদীজ দাস :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰিপোৰ্টত বহুটো ক্ষতি হোৱা দেখুৱাইছে। মোৰ জাৱাৰাৰী মৌজাত তিনি হাজাৰ ঘৰ ভাঙিছে।

সেই ঘৰ ভগা মানুহ বিলাকৰ মাত্ৰ ২৫ টকাকৈ সহায় কৰিব বুলি গম পাইছো। এই ২৫ টকাৰে কোনো মানুহে ঘৰ বনাব নোৱাৰে। গতিকে ৫০০ টকাৰ পৰা ১০০০ টকা দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। দ্বিতীয়তে এই ধুমুহাৰ লগে লগে এক মাহ ধৰি যি বৰষুণ হয় তাৰ ফলত মৰাপাট, কুঁহিয়াৰ, আহু আদি খেতি সম্পূৰ্ণৰূপে নষ্ট হৈছে। এতিয়া মানুহৰ হাতত কঠিয়াও নাই। সেই ফালৰ পৰা খেতিয়কৰ ক্ষেত্ৰত স্বাৱলম্বী হবৰ কাৰণে কিছু সাহায্য আগ বঢ়াব লাগে। যদি চৰকাৰে আমাক দিব লগা ধৰণে পুঞ্জি নাই তেনেহলে মই পৰামৰ্শ আগবঢ়াও যে ৰিলিফ ফাণ্ড কৰিব লাগে। চতুৰ্থতে যিবিলাক ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চল সেইবিলাকত মন্ত্ৰী মহোদয় নিজে গৈ চৰকাৰী বিষয়াৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰি পৰিদৰ্শন কৰি ক'ত বেছি ক্ষতি হৈছে তাৰ এটা তৎকালীন ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

শ্ৰীনগেন বৰুৱা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ৰিপোৰ্টত শুনিছো যে গোলাঘাট মহকুমাত কোনো অঞ্চলত কোনো ৰকমৰ ক্ষতিৰ কথা উল্লেখ কৰা নাই। ইতিমধ্যে মই কাগজে পত্ৰই আৰু টেলিফোনও পাইছো যে বহুতো ঠাইৰ স্কুল ঘৰ, হস্পিতাল আৰু অন্য ৰকমৰ ৰাজহুৱা সা-সম্পত্তি ক্ষতি হৈছে। গোলাঘাটৰ চাৰিটা চাৰ্কোলৰ ভিতৰৰ এটাৰো যে ৰিপোৰ্ট পোৱা নাই আৰু কিয় পোৱা নাই বা মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৰিপোৰ্ট আনিবৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীদুলাল বৰুৱা :— মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে আমাৰ এই ক্ষয়-ক্ষতিৰ সম্পৰ্কত যিখিনি টকা পইচাৰ দৰকাৰ হব সেইখিনিৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত যোগা যোগ কৰি আছে। মই জানিব বিচাৰিছো যে প্ৰস্তাব আকাৰে এই ক্ষয়-ক্ষতিৰ পৰিমাণ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰলৈ পঠোৱা হৈছে নে? ইয়াৰোপৰি আগৰ যি টকা আছে—

Shri Chatra Sing Teron :— Sir, we have there

fore decided to approach the Govt. of India as it is not possible to meet the difficulties with our limited financial resourees.

শ্ৰীদুলাল বৰুৱা :— কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক যদি কোৱা হোৱা নাই তেন্তে লিখিত ভাবে এই প্ৰস্তাবটো জনাব লাগে আৰু আমাৰ চৰকাৰৰ আগৰ যি টকা আছিল সেই টকা সম্পূৰ্ণ ভাবে শেষ হৈ গল নেকি? যদি কেন্দ্ৰলৈ প্ৰস্তাৱ পঠোৱা নাই তেনেহলে সেই খিনি টকা দি আৰু লগতে সেই টকাৰে এই লোক সকলক ৰিলিফ দিয়াৰ লগে লগে কেন্দ্ৰিয় চৰকাৰলৈও প্ৰস্তাৱ আকাৰত এই সম্পৰ্কে পঠাই দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব নে?

শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰ :— আমাব ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ধুমুহাত ক্ষয়-ক্ষতিৰ যিটো বিৰৰণ দাঙি ধৰিছে তাত কিছুমান মহকুমাৰ ৰিপোৰ্ট অহা নাই। ব্যক্তিগত ভাবে আমালৈ এতিয়াও বহুতেই লিখি আছে হাইস্কুলৰ আৰু এল-পি স্কুল বহুত ভাঙিছে মৰিগাওঁ মহকমাত। লৰা পঢ়াৰলৈ ঠাই নাই। কামপুৰতো তেনেকুৱা হৈছে। সেই বিলাকৰ নাম কি ৰিপোৰ্টত উঠা নাই, সেই বিলাক মৰিগওঁৰ এচ-ডি-অ'ৰ পৰা তেনে-কুৱা এটা ৰিপোৰ্ট আনিব লাগে।

শ্ৰীমাল চন্দ্ৰ পেগু :— আমাৰ মাজুলী অঞ্চলৰো ৰিপোৰ্ট অহা নাই। বানপানীত মিচিং চাংঘৰ বহুত অনিষ্ট হৈছে সেইবিলাকো প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ ভিতৰত পৰে গতিকে সেইবিলাকৰে এটা ৰিপোৰ্ট অনাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যাতে সেইবিলাকৰে এটাৰিপোৰ্ট আনে।

শ্ৰীইদ্ৰিচ আলি ফকিৰ :— ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ বিবৃতিত কামপুৰ চাৰ্কো-লৰ আৰু কিছুমান কথা সন্নিবিষ্ট হোৱা নাই। যোগীজান মৌজাৰ আৰু নমাতি অঞ্চলৰ ধুমুহা হৈ বেয়াকৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে আৰু বিশেষকৈ স্কুল

আৰু কলেজৰ ঘৰ বেছিকৈ ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে। চাৰি পাচ দিনৰ পৰা কপিলি নদীৰ বানপানীয়েও ক্ষতি সাধন কৰিছে। প্ৰায় পাচ ভাগৰ তিনি অংশ যোগীজান মৌজা প্লাৱিত কৰিছে। সেইবিলাকৰ খবৰ সোনকালে আনি সহায় সাহাৰ্য্য কি কৰিব পৰা যায় তাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিব লাগে। একেবাহে বৰষুণ হোৱাৰ ফলত বানপানী হৈছে গতিকে এই গোটেই কথা বিলাক ডি-চিৰ পৰা ৰিপোৰ্ট আকাৰে আনিব লাগে।

শ্ৰীকৃষ্ণকান্ত লহকঃ— পাটাচাৰকুছি অঞ্চলত শই শই ঘৰ পৰিছে। ৰাজ্যিক ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে গৈ নিজে চাই আহিছে। ডিটেইল হিচাব এতিয়াও হোৱা নাই। তিনি চাৰিখন গাওঁ প্ৰায় চিন নাইকীয়া হৈছে। স্কুল কলেজৰ ঘৰ নাই। সেই বিলাকৰ পৰাও ৰিপোৰ্ট আনিব লাগে।

শ্ৰীআবুল হুছেইন মীৰঃ— কামপুৰ লৈ ধুমুহা যাবলৈ হলে টিং হৈ যাব লাগিব। টিং চাৰ্কোলৰ স্কুল কলেজৰ ঘৰ নাই। চৰ এলেকাৰ এটাও ঘৰ নাই। শালকাটা হাই মাদ্ৰাচাৰ বাহিৰেও আন হাইস্কুল আৰু এল-পি স্কুলৰ ঘৰো ধুমুহাই ভাঙি নিছে। গতিকে অকল এটা এৰিয়াতে ব্যস্ত নাথাকি গোটেই অসমতে ৰিপোৰ্ট আনিব লাগে কিয়নো গোটেই অসমতে ক্ষয় ক্ষতি হৈছে।

মৌলনা আব্দুল জলিল চৌধুরী :— অধক্ষ্য মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রী মহোদয় একটি 'টিম্' পাঠিয়ে যে যে মহকুমায় ক্ষতিগ্রস্ত হয়েছে তার বিস্তৃত বিবরণ দিবেন বলে বলেছেন। এর আগে কাছারের বন্যার 'রিপোর্ট' এনে স্কুলগুলিকে 'বুক রিলিফ' দেবার কথা বলেছিলনে। কিন্তু একমাত্র পাঠশালা স্কুল গুলিতেই দেওয়া হয়েছিল, হাইস্কুলে দেওয়া হয় নাই। এই রিপোর্ট আমার কাছে। তাছাড়া, গত ১-২ তারিখ থেকে করিমগঞ্জ মহকুমার ঝাড় বৃষ্টি হওয়ার ফলে অনেক ঘর বাড়ী নষ্ট হয়েছে, অনেক

হাস্পাতালও ক্ষতিগ্রস্ত হয়েছে। সুতরাং করিমগঞ্জ মহকুমার জন্য যে ২৫ হাজার টাকা বরাদ্দ করা হয়েছে তা কোনো কোনো জায়গায় ২৫ ভাগের এক ভাগ পরবে কিনা জানি না। সেইজন্য বাজেটে টাকা ধরে যে যে জায়গায় ক্ষতি হয়েছে সেখানে দিয়ে গৃহহীনদেরে বৃষ্টি থেকে রক্ষার ব্যবস্থা করে এবং যে সব স্কুল নষ্ট হয়ছে সেগুলির মেরামতের ব্যবস্থা করে অদেরকে পড়াশুনার ব্যবস্থা খুব শীঘ্র করবেন কি না আমি মন্ত্রী মহোদয়ের কাছ থেকে জানতে চাই।

Shri Chatra Singh Teron, :— Sir 1 donot claim that this report about the damage is extensive. It is only illustrative. We are yet to receive a complete report from each of the affected areas. We have instructed the sub-divisions to make an assessment of this by physical verification and at the same time compiled a report so that it readily available. After compiling of another report follow up action will be taken, Hon. members have pointed out about many of the affeeted areas that have not found mention in the report and we have taken note of it. We have asked the district officers who will be visiting these areas to take stock of the damages in such areas also: In the meantime, hon. Member Shri Bhattacharjyya asked about the relief measres that has been taken. I have already stated that the amount in the meantime sanctioned in different Sub-division, we have been as-

king the D.C,s and the S.D.O.s to undertake their payment and the rests we are sanctioning accordingly. Regarding the fund, I have said in the last part of my statement that we are proposing to approach the Government of India in respect of financial assistance. Sir, this is not a new thing. We have always problems like the natural calamities. We feel, it may not be possible to meet the entire financial requirement from our own resources. On all occasions like this we approach the Government of India for financial help. Similarly, this time also when we feel that the situation is quite grove we feel to approach the Government of India.

Shri Promode Chandra Gogoi :— Sir, when the D. C. s and the S. D. O.s are authorised to distribute relief measures sanctioned by the Government, so far as I know, only the relief has been distributed at the rate of Rs. 25- to the affected families. Out of this amount, of course, the families get only Rs. 20/-. But they had to sign for Rs. 25/-.

Shri Dulal Chandra Baruah :— Sir, what action has been taken by the Government to grant such reliefs to the educational institutions which are damaged ?

Shri Chatra Singh Teron :— Sir, only after the assessment we shall be able to know what amount has to be sanctioned.

Shri Dulal Chandra Baruah :— What is the amount available with the Government now to give grant - in - aid loans to the affected families ?

Shri Chatra Sinagh Teron :— Sir, normally, annually we are entitled to a relief fund of Rs. 1 crore and 50 lakhs for the purpose of relief measures. But probably our situation being as such if we spend completely the entire amount of Rs. 1 crore 50 lakhs/, in one time, we may be faced by another situation like storms, cyclones and next time it may be floods. We must proceed very cautiously. If it is required for more funds in such exigencies, naturally, to meet such situation I will be asking for more funds.

Shri Dulal Chandra Baruah :— I want to know what amount we can spend now ?

Shri Sarat Chandra Sinha :— Sir, the amount is very little that has been provided by the Finance Commission that is why we have to approach the

Government of India. The position is very stiff. The Government of India donot give any additional grant, Because the grant has been already in the award of the Finance Commission. When the situation is very grave, we feel, we should approach the Govern- of India. we have Provided the gratuitous reliefs. We shall have to provide other test reliefs. If other reliefs are necssary we will surely provide those reliefs. also we must also make funds available for the educational institutions and other public buildings damaged by the starm.

Shri Chatra Singh Teron :— This time we have seen the educational institutions, particularly the buildings of L. P. schools has been the worst victims. These buildings are reduced to the ground. So sir, some arrangement will have to be made in order that a proper assessment is made. It is difficlt to all. But whatever may be the situation we shall try to meet whatever is possible.

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :— মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বিবৃত্তিটো ভাল পাইছো। এটা বিশেষ কমিটি যাব বুলি কৈছে। এই কমিটি যায় মানে বহুত ঘৰ ছুৱাৰ উঠিব চিন চাব নাথাকিব। অকল জিলাধিপতি আৰু মহকুমাধিপতিক জনোৱাৰ ওপৰিও শিক্ষানুষ্ঠানৰ যিহেতু অতি ক্ষতি হৈছে সেই হেতুকে শিক্ষা বিভাগৰ স্থানীয় বিষয়াক প্ৰকৃত হিচাপ

ৰাখিবৰ কাৰণে নিৰ্দ্দেশ দিয়া উচিত হব ।

শ্ৰীচন্দ্ৰসিং টেৰণ :— সেই সম্বন্ধে মহকুমা পৰ্য্যাক্ত নিৰ্দ্দেশ দিয়া হৈছে যাতে শিক্ষা বিভাগৰ, বিষয়া আৰু গড়কাপ্তানি বিভাগৰ বিষয়াই গোটেই মহকুমাৰ এচেচমেণ্ট কৰি ৰাখে ।

Mr. Speaker :— Now, the next item No. 3.

Shri Sudarsan Das :— Mr. Speaker Sir, under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly I beg to call the attention of the Minister, Panchayat, to the newsitem appererearing in the Dainik Asom, dated 18th April '177 under the caption' Karimganj Mahkuma Parishad ;,

Shri Syed Ahmed Ali :— Sir, may I submit,- this statement, - The accounts of Karimganj Mahkuma Parishad were audited by the Accountant General of Assam for the year 1974-75 and the audit report was received by Govt. sometimes back. The Accountant General was requested to audit the accounts of the Mohkuma Parishad for 1975-76 also which has since been conducted by the Accuntant General but his final report for the year 1975-76 has not yet been submitted to the Government. The Accountant General has been reminded for the report.

The audit report of 1974-75 has pointed out various irregularities regarding settlement of hats, ferries and fisheries, irregularity in drawal of advance T. A., non-adjustmen of Advance T.A. drawn, non-utilisation of grants given by Government, irregular use of vehicles in defiance of Govt. order, hiring of taxies for tours and expenditure in excess of approved budget provision for purchase of petrol etc.

The Chief Executive Councillor of Karimganj Mohkuma Parishad was placed under suspension and charges on the basis of the various irregularities pointed out by audit were drawn up against him under the relevant provision of the Assam Panchayat Raj Act. The charges are being heard now and further action will be taken on the proceedings after the hearing is concluded.

Mr. Speaker :— Now, item No. 4.

Shri Indreswar Khound :— Sir, I beg to lay the list of allottecs of national permit on the table of the House.

Sari Promode Gogoi :— Sir, I want to submit

that the list should be circulated.

Shri Gourisankar Bhattacharjee :— Sir, according to the agenda paper the Minister was to make a statement relating to "Allottees of the National Permits." Can he not give a suamary statement.

Shri Indreswar Kheund :— Sir, it is a long list, it will be circulated.

Mr. Speaker :— Next item.

Introduction Of Government Bill.

Shri Syed Ahmed Ali :- Sir, I beg leave to introduce the Assam Panchayati Raj (Fifth amendment) Bill, 1977.

Mr. Speaker :— Has the Minister leave of of the House to introduce the bill ? (Leave granted)

There is a massage : "I recommend under Article 207 (1) of the Constitution of India that the Assam Panchayati Raj (Fifth Amendment) Bill, 1977 be introduce and moved in the Assam Legislative Assambly.

Sd/—L. P. Sing
Governor.

Shri Syen Ahmed Ali : Sir, I beg to intro-(duce the Bill.

(Secretary read out the title of the Bill)

Mr. Speaker :— The bill is introduced.

I have an announcement to make.

"I have to aunounce the result of the election of one Member to the Beard of Management of Assam Agricultural University. The number of candate being equal to the number of Member to be elected, Shri Debendra Nath Bora has been declared elected unanimously to the Board of Management of Assam Agricultural University."

The House stands adjourned till 10 A. M. tomorrow:

ADJOURNMENT

The House then rose at 6-56 P. M. and stood adjourned till 10 A. M. on Thursday, the 5th May, 1977:

Dated Dispur: P. D. Barua,

The 4th May, 1977 Secretary

Assam Legislative Assebmly.